

Če nisi buden, ti snamejo še hlače

DUŠAN UDOVIČ

V pripravi zakona o stabilnosti in drugih reform se v kriznem času skriva veliko pasti. Še zlasti v taki anaroidni državi, kot je Italija, postane to izredno težko opravilo. Denarja zmanjkuje na vseh področjih, vlada pa, naj bo takšna ali drugačna, preprosto ne ve, kaj bi, zato da čim hitreje napolni prazno blagajno. Spomnimo se Montija in njegovih »tehtnikov«, ki so v želji, da bi zagotovili uravnotežen proračun in popravljali »stare napake« naredili toliko novih, da bomo še dolgo nosili njihove posledice.

Največji problem je pogosto v tem, da osnutke dekretov pišejo birokrati, ki jim je naročeno, da morajo pri izdatkih toliko in toliko prihraniti, zato so posebej priljubljena tako imenovana »tranzverzalna« krčenja, kjer nobenemu ne pogledaš v oči ali pod prste. Tak neselektiven pristop je star italijanski problem in je povzročil že veliko krivic in težav, pa tudi prihrankov nazadnje ni veliko.

Toda nekje bi vendarle morala biti meja, kar je videti tudi pri poskusu, da se Deželni šolski urad FJK enostavno preneša v Benetke. Kaj pa slovenska šola, deželna avtonomija, jezikovne specifičnosti, mednarodni odnosi: kot da vse to enostavno ne obstaja. Državna birokracija je pod pretvezo emergency sposobna zmleti vse, tudi ustavno zajamčene pravice. Vzemimo jo kot lekcijo, še eno izmed takih. Če nisi buden, ti mimogrede snamejo hlače, še preden utegneš protestirati.

EVROPSKA UNIJA - Včeraj v Parizu medvladna konferenca

Zaposlitev mladih naj bi bila zajamčena

Noben mlad ne bi smel ostati brez dela ali izobraževanja

PARIZ - Evropski voditelji so se včeraj v Parizu zbrali na konferenci o zaposlovanju mladih in se dogovorili za okrepitev prizadevanj, da končajo brezupno situacijo milijonov brezposelnih mladih Evropejcev. V tej luči so se zavzeli za uresničitev sheme jamstev za mlade v državah članicah. To jamstvo naj bi zagotavljalo, da noben mlad Evropejec ne bo ostal brez dela ali izobraževanja več kot štiri mesece. Vse države, ki se bodo odločile uvesti to shemo, bodo imele s 1. januarjem prihodnjega leta na razpolago potrebna sredstva, je pojasnil francoski predsednik Francois Hollande, ki je gostil včerajšnje srečanje.

Konferenca se je udeležil tudi italijanski premier Enrico Letta. Izrazil je zadovoljstvo, da se je EU končno začela resno spopadati s problematiko, ki je posebno pereča za Italijo. Povedal je, da bo prihodnja tovrstna konferenca v Rimu.

Na 11. strani

RIM Vladno omizje za manjšino

RIM - Na notranjem ministertvu se bo danes prvič po parlamentarnih volitvah sestalo vladno omizje za slovensko manjšino. Omizje je sklical njegov vodja, podminister Filippo Bubbico, ki je za krmilom tega telesa zamenjal Saveria Ruperta, podtajnika v tehnični vladi Maria Montija, ki mu je tedanja notranja ministrica Anna Maria Cancellieri poverila skrb za narodne manjšine. Medtem ko Rupert ni imel strankarske izkaznice, je Bubbico senator Demokratske stranke, svojčas pa je bil predsednik deželne vlade v Basilicatu.

Na 3. strani

PROTESTI Vsi proti ukinitvi DŠU

TRST - Takojšnje reakcije je v teku včerajšnjega dne vzbudila vest, da je v osnutku vladnega dekreta kar zadeva pravilnik za reorganizacijo ministrstva za šolstvo univerzo in rta ziskovanje predvidena ukinitve štirih Deželnih šolskih uradov, med katerimi tudi urada v deželi FJK. V tem okviru naj bi prišlo do spojitve z Venetom in centrala naj bi de facto prešla v Benetke.

TRST - Mednarodna konferenca Za boljšo koordinacijo prevozov v Srednji Evropi

TRST - V deželni palači na Velikem trgu je včeraj potekala ministrska konferenca o prometnih povezavah v Srednji Evropi. Priredili sta jo Srednjeevropska pobuda in Dežela Furlanija Julijska krajina, udeležili pa so se predstavniki številnih držav, ki so vključene v projekt ACROSSEE. V sklopu konference so podpisali tudi sporazum, ki med drugim predvideva prednostno vlaganje v železniško omrežje in izboljšanje že obstoječih prog.

Na 4. strani

Nesreča med ulicama Foscolo in Gatter

Na 4. strani

Kontovelski breg: na začetek del bo treba počakati

Na 5. strani

Januarja prve kopeli v tržiških termah

Na 12. strani

V Gorici zasegli peči in lesne pelete

Na 13. strani

GORICA - Moška z nožem grozila lastniku

Rop v draguljarni

Moška nista bila zamaskirana - Iščejo ju s pomočjo posnetkov varnostnih kamer

GORICA - V goriškem Raštelu sta včeraj okrog 18. ure moška vstopila v draguljarno Sigon. Iz žepa sta naenkrat potegnili nož in s tujim naglasom grozila lastniku, naj jima izroči dnevni zaslužek. Lastnik naj bi tedaj uspel zapreti svoj sef, takoj zatem naj bi roparja pobrala iz blagajne kakih osemdeset evrov gotovine in nekaj ur s polic trgovine, nato pa naj bi zbežala v smeri Travnika. Lastnik je takoj po njunem odhodu klical na pomoč sile javnega reda; na kraj so prihiteli karabinjerji, ki vodijo preiskavo v sodelovanju s policijo. Roparja nista bila zamaskirana, iščejo ju tudi s pomočjo posnetkov varnostnih kamer.

Na 12. strani

SPLET - Policija Tudi Corriere o pokrajinah Fiume, Pola, Zara

TRST - Novinar milanskega Corriere della sera je na spletni strani italijanske policije »izbrskal« seznam italijanskih pokrajin, na katerem so se znašla imena tudi hrvaških mest »Fiume«, »Pola« in »Zara«. Spet gre za napako, kot v primeru slovenskih krajev (»Duttogliano«, »Pliscovizza della Madonna«), vključenih v okvir pokrajin Trst in Gorica. Stella meni, da bi se morali opravičiti Hrvatom, avtorja napake pa odsloviti z dela.

Na 5. strani

MARINIGH confezioni

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnem
parkirišču

TRST - Takojšnje reakcije na vladni osnutek dekreta o reorganizaciji

»Ne« ukinitvi Deželne šolskega urada v FJK

TRST - Takojšnje reakcije je v teku včerajšnjega dne vzbudila vest, da je v osnutku vladnega dekreta kar zadeva pravilnik za reorganizacijo ministrstva za šolstvo univerzo in rtaziskovne predvidena ukinitve štirih Deželnih šolskih uradov, med katerimi tudi urada v deželi FJK. V tem okviru naj bi prišlo do spojitve z Venetom in centrala naj bi de facto prešla v Benetke.

Poslanka Tamara Blažina je takoj vzpostavila stik s kabineto ministrstva za šolstvo ki ga vodi dr. Marco Bani. Obrazložila je specifični položaj dežele Furlanije Julijske krajine, ki ima svojo avtonomijo, izhajajočo predvsem iz dejstva, da je njeno prebivalstvo večjezično. Iz tega nespornega dejstva izhajajo tudi specifične potrebe v šolstvu, je poudarila Blažinova, in tržaški šolski uprav je v tem smislu tudi opremljen. Bilo bi torej povsem neučestno in nelogično, da se takšne pristojnosti preselijo v Benetke, kjer za takšne naloge niso usposobljeni. Želje, potrebe in nameni Dežele Furlanije Julijske krajine gredo ravno v nasprotno smer, kar pomeni večjo avtonomijo tu-

di na tem področju. Morali bi namreč - tako Balžinova - razviti in ovrednotiti specifičnosti tudi kar zadeva čezmejne projekte v šolstvu in izmenjavah.

Na ministrstvu je poslanka Blažinova dobila zagotovilo, da gre za osnutek, kjer še nič ni zapečatenega in bodo prav gotovo upoštevana navedena pričakovanja. Razumljivo je namreč, da mora kakršna koli reforma ubrati smer kakovostnega razvoja. O tem je bil pred par dnevi govor med Blažinovo in deželno ravnateljico Beltramejevo.

Na vest o možnosti premestitve urada v Benetke se je včeraj kritično odzvala tudi **predsednica deželnega odbora FJK Debora Serracchiani**. Sporočila je, da ministrstvo ne more onemogočiti specifik dežele FJK z nekakšno združitvijo, ki nazadnje niti ne prinaša varčevanja, temveč povzroča težke funkcionalne probleme. Serracchianijeva se je o tej hipotezi že pogovarjala neposredno s predsednikom vlade Enricom Letto in mu sporočila, da deželna uprava ne bo gledala križem rok, kako se ji ukinjajo pomembni vod-

lini centri. Povedala je še, da se je deželna uprava o tem že izrekla iz izrecno podarila specifik slovenskega šolstva, gre pa za vse jezikovne skupnosti, ki so prisotne na teritoriju in jih ščiti zakon 482.

Možnosti premestitve deželnega šolskega urada se je upr tudi predsednik videmske pokrajinske uprave **Pietro Fontanini**, rekoč, da bi to bila nesprejemljiva penalizacija, še več, gre za pravi afront posebnosti dežele, ki mora biti zaščiten. O potrebi po zaščiti avtonomije in specifik naše dežele se je izrekla tudi **Slovenska kulturno gospodarska zveza**, za katero je hipoteza o preselitvi šolskega urada v Benetke plod birokratskega razmišljanja in neupoštevanja zaščitne zakonodaje, ki bi morala biti dovolj znana načrtovalcem šolskih reform. Slovensko šolstvo bi brez deželnega šolskega ravnateljstva v deželi tvegalo velik korak nazaj, ravno v trenutku, ko so v teku prizadevanja za njegovo izpopolnitev in nadgradnjo.

Stranka Slovenska skupnost zaradi predloga odloka izraža veliko za-

skrbjenost in se sprašuje, kaj torej pomeni posebna avtonomija dežele FJK zaradi prisotnosti slovenske manjšine in kako je mogoče, da se seli izven območja zaščite manjšine vodstvo zanj bistveno važnega urada, ki je zadolžen za mednarodno zaščiten slovenske šole. Odlok bi bil za manjšino sprejemljiv le, če bi bistočasno ustanovili popolnoma samostojni šolski urad po modelu, ki velja na Južnem Tirolskem in v Dolini Aosta.

»Vest o ukinitvi ima slab priokus poskusov varčevanja v javnem sektorju. Kljub temu, da se naša skupina strinja s potrebo po reformi sistema državnega aparata, se nam zdi, da je tak način neutemeljen in nesprejemljiv. Ne gre le za varčevanje, ampak je spet znak jasnega in neizpodbitnega krčenja temeljne zaščite Slovencev v Italiji, oziroma v tem primeru v naši deželi« sporoča skupina **Mladi za prihodnost**. Ukinja se namreč urad, ki je poleg večinskih, italijanskih šol, upravljal tudi s slovenskimi, ki jih ščitijo mednarodni sporazumi in predvidevajo posebno ureditev«.

Prodajali vozniške izpite

LJUBLJANA - Policisti so do konca oktobra ovadili 26 ljudi, osumljenih 483 kaznivih dejanj, ki naj bi med drugim prodajali vozniške izpite, so včeraj razkrili na novinarski konferenci policije. Preiskava, ki je zelo obsežna, saj so pregledali nekaj tisoč spornih zadev, še poteka, zato število ovadenih še ni dokončno, so dodali na policiji. Policija je s preiskavo zlorab pri izvajanju programov avtošol in dodatnih programov varne vožnje med letoma 2010 in 2012 začela leta 2011. V Sloveniji je trenutno po podatkih Javne agencije RS za varnost prometa okoli 180 avtošol, policija pa je pri 36 ugotovila zlorabe. Te so povezane s pridobivanjem voznškega dovoljenja, programom dodatnega usposabljanja varne vožnje za brisanje kazenskih točk ali podaljšanje voznških dovoljenj. Zlorabe so ugotovili po celi državi, skupno pa so opravili 42 hišnih preiskav.

Primerov, ko se je mimo veljavnih predpisov izdalo potrdilo o opravljenem voznškem izpitu, predvsem hujšim povratnikom, je policija našla najmanj 150. Kandidati sploh niso opravili celotnega postopka usposabljanja, ampak so šli le na izpitno vožnjo, pa še zanj so imeli zagotovilo, da jo bodo opravili. Cena potrdila o opravljenem voznškem izpitu se je gibala med 1200 in 1700 evrov.

GOSPODARSTVO Poslovna konferenca v Portorožu

LJUBLJANA - V Portorožu bo 21. in 22. novembra 15. poslovna konferenca, ki se bo tokrat osredotočila na možnosti za rast. Gostila bo 400 menedžerjev ter 17 strokovnjakov in gospodarstvenikov, ki bodo govorili o priložnostih za povečanje slovenskega izvoza, v ospredje pa bo kot potencialne trge postavila Avstralijo, Južno Afriko in Turčijo. Prejšnja leta so se na Poslovnih konferencah Portorož posvečali bolj negativnim temam, vezanim na krizo, sedaj pa je čas, da se osredotočimo na zgodbu, ki bodo govorile o temah za rast, je na včerajšnji novinarski konferenci povedal ekonomist in vodja programskega sveta konference Janez Prašnikar.

»Izvoz v Sloveniji deluje spodbudno, struktura, vezana predvsem na izvoz v EU in trge nekdanje Jugoslavije, pa ni ustrezna ne kratko- ne dolgoročno,« je opozoril. Zato so poiskali trge, na katerih Slovenija skorajda ni navzoča, so pa zelo perspektivni. V Portorožu bodo tako predstavili raziskavo ljubljanske ekonomske fakultete o možnostih vstopa na trge Avstralije, Južne Afrike in Turčije.

Na konferenci, ki bo med drugim gostila premierko Alenko Bratušek in guvernerja Banke Slovenije Boštjana Jazbeca in veliko tujih predstavitev, med njimi strokovnjaka za preobrate v podjetjih Kevina Gaskella, bo ekonomist Veljko Bole predstavil napovedi gospodarskih gibanj. Kot je že včeraj povedal Bole, so pričakovanja boljša kot lani. »V naši raziskavi ni veliko indikacij poslabšanja, čeprav so ocene evropskih institucij precej bolj pesimistične kot naše,« je povzel.

Na dvodnevni konferenci, ki jo prireja ljubljanska ekonomska fakulteta in časnik Finance, bodo tradicionalno podelili tudi nagrado tega časnika za izjemne dosežke v gospodarstvu.

SLOVENIJA - Včeraj so se vremenske razmere umirile

Neurje povzročilo veliko škode

LJUBLJANA - Vremenske razmere so se včeraj umirile, domačini in pristojne službe so imeli polne roke dela z odpravljanjem posledic ponedeljkovih neurij. Poteka tudi popis večmilijonske škode in prijavljanje primerov zavarovalnicam. Ujme so najbolj prizadele Gorenjsko, Primorsko in nekatera višje ležeča področja. Neurje z močnim vetrom je v ponedeljek po državi odkrivalo strehe, podiralo drevesa in ponekod povzročalo izpade električne energije.

Na Gorenjskem je veter po sedanjih podatkih poškodoval preko 700 objektov. Največ škode je povzročil na območju občin Žirovnica in Preddvor. Gasilske enote so opravile ogromno intervencij, in sicer v zelo zahtevnih in nevarnih razmerah, ko je veter še naprej odkrival strehe in podiral drevesa. Delo gasilcev je večinoma že končano. Komunalna podjetja odstranjujejo podrta drevesa, na novo vzpostavljajo podrto prometno signalizacijo in čistijo razmetane zabojnike za odpadke.

Kot je za STA povedal poveljnik štaba civilne zaščite v Žirovnici Marjan Dobnikar, je na območju žirovniške občine veter poškodoval okrog 250 objektov, škoda naj bi pressegla 300.000 evrov. Takšnih posledic karavanškega fena, ki so ga sicer v vaseh pod Stolom vajeni, ne pomnijo od let 1985 in 1975. »Nov dan je prinesel realno sliko tega, kar se je dogajalo v ponedeljek. Prizadetih je bilo veliko objektov, številni občani se morajo ukvarjati s sanacijo in prijavljanjem škode,« pa je za STA dejal žirovniški župan Leopold Pogačar, ki ljudi znova poziva, naj bodo ob sanaciji pozorni na to, da škodo dokumentirajo in jo prijavijo zavarovalnicam.

Zaradi podrhtih daljnovodov je bila v ponedeljek oskrba z električno energijo motena v številnih krajih od Jesenic vzdolž Karavank, Kamniško-Savinjskih Alp vse do Jezerskega in Cerkelj ter na širšem območju Poljanske doline in v

Komunalna podjetja odstranjujejo podrta drevesa, na novo vzpostavljajo podrto prometno signalizacijo in čistijo razmetane zabojnike za odpadke.

Davči. Skupaj je bilo brez elektrike 2500 odjemalcev. Posledice orkanskega vetra, katerega povzročena škoda na elektro-distribucijskem omrežju še ni ocenjena, pa bodo odpravljali še cel teden.

Prebivalci Jezerskega so popoldne vendarle dočakali elektriko, prav tako so z elektriko že oskrbljeni tudi vsi odjemalci na Beli ter v vaseh Peračica in Praproše. Elektro Primorska je do 17. ure zagotovila vsem odjemalcem na območju Primorske oskrbo z električno energijo. Ker niso uspeli popraviti omrežja do najbolj oddaljenih vasi Podbela in mejni prehod Robič, pa so na teh območjih začasno napajanje z električno energijo namestili agregate.

Veter je v minulih dneh podiral in lomil drevje tudi v gozdovih na Goriškem in Ajdovskem, na območju Julijskih Alp, Karavank, Kamniško-Savinjskih Alp in južnega Pohorja, na jugozahodnem pobočju Snežnika ter v Škofjeloškem hribovju in Posavskem hribovju na prehodu v Dolenjsko gričevje. Poškodoval je najmanj 150.000 kubičnih metrov drev-

ja, sicer pa po sedaj zbranih podatkih večjih ogolelih površin ni, so sporočili z Zavoda za gozdove Slovenije.

Zavod še vedno pregleduje poškodbe in ocenjuje povzročeno škodo v gozdovih. Nekateri gozdni predeli so še nedostopni zaradi podrtega drevja. Po sedaj znanih podatkih so največje poškodbe gozdov na vznožju Karavank ter v Škofjeloškem hribovju. Posek polomljenih in prevrnjenih dreves je izredno nevarno opravilo, zato na zavodu priporočajo, da se lastniki gozdov za samostojno izvedbo sečnje odločijo le, če so za to usposobljeni oz. najamejo usposobljene gozdne delavce.

Obiskovalce gozdov pa opozarjajo, naj se v naslednjih dneh izogibajo območij s podrhtim in polomljenim drevjem zaradi nevarnosti padanja drevja in vej. V prihodnje pa naj se izogibajo deloviščem s sečnjo in pravilom poškodovanega drevja.

Medtem ko je na zahodu in severu države pustošil veter, so se na vzhodu v ponedeljek soočali tudi s poplavo-

mi. Po podatkih predstavnikov območnih civilnih zaščit se je Krka, ki se je v svojem spodnjem toku razlila v okviru običajnih poplav, včeraj proti jutru umirila in začela upadati.

V Kostonjci na Krki je poplavlila del severnega dela otoka, manjši del tamkajšnje ceste in nekaj dvorišč, kakšne škode pa s tem ni povzročila. Prav tako ni ogrozila stanovanjskih hiš. Narasla Krka je nekaj lokalnih cest poplavlila tudi na območju občine Šentjernej, opaznejše škode pa tam prav tako ni povzročila.

Največ škode je burja povzročila na strešnih kritinah, nadstreških, poškodovane pa so tako stavbe z novjšimi kritinami kot tudi klasične masivne gradnje. Škoda je nastala tudi na poslovnih objektih, dodatno škodo beležijo na različnih pomožnih stavbah. Prijave škod se vrstijo tudi zaradi odtrganih žlebov, podrht dimnikov, polomljenih polken, razbitih šip, padcev dreves in odlomljenih vej ter padajočih delov streh, ki so poškodovali avtomobile. (STA)

RIM - Danes v palači ministrstva za notranje zadeve

Srečanje vladnega omizja za manjšino

RIM – Na notranjem ministrstvu se bo danes prvič po parlamentarnih volitvah sestalo vladno omizje za slovensko manjšino. Omizje je sklical njegov vodja, podminister Filippo Bubbico, ki je za krmlom tega telesa zamenjal Saveria Ruperta, podtajnika v tehnični vladi Maria Montija, ki mu je tedanja notranja ministrica Anna Maria Cancellieri poverila skrb za narodne manjšine. Medtem ko Ruperto ni imel strankarske izkaznice, je Bubbico senator Demokratske stranke, svojčas pa je bil predsednik deželne vlade v Basilicatu.

Težaven »porod« s šibko točko

Zasedanje omizja se bo odvijalo v zelo negotovem političnem trenutku, kjer nihče ne more napovedati prihodnosti vlade Enrica Lette. Njena usoda je odvisna od Silvia Berlusconi in dogajanj v njegovem Ljudstvu svoboščin, istočasno pa tudi od usmeritve Demokratske stranke po decembrski izvolitvi novega tajnika. Če bo prevladal Matteo Renzi, kot je zelo verjetno, ni izključeno, da bodo prav demokrati z različnimi pretvezami sprožili vladno krizo in v tem primeru pomladanske predčasne volitve.

»Slovensko omizje« je torej v celoti odvisno od stabilnosti oziroma od krhkosti takšne ali drugačne vlade. Zamenja se vlada in avtomatično se zamenja tudi vodja omizja, kar je velika šibka točka tako zastavljenega telesa. Politični temelji za omizje so bili postavljeni v času Berlusconi-jeve vlade (2008-2011), pobuda je sad dolgih pogajanj, ki sta jih vodila podtajnik na italijanskem zunanjem ministrstvu Alfredo Mantica in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš ob angažiranosti slovenskega veleposlanika v Rimu Iztoka Mirošiča in politikov iz vrst slovenske manjšine. Šlo je za precej težaven »porod«, omizje pa je uradno ustanovila šele Montijeva vlada, v kateri je imela Demokratska stranka, ki je bila z Berlusconi-jem v opoziciji, pomembno besedo.

Za dokaj zamuden sklic omizja v novi sestavi so v prejšnjih tednih botrovale zamude pri porazdelitvi resorjev in odgovornosti v notranjem ministrstvu. Sprva je kazalo, da se bo s slovensko in drugimi jezikovnimi manjšinami ukvarjal podtaj-

nik Domenico Manzione, ki je tehnik, nato je izbira padla na politika Bubbica. Za to rešitev sta se odločila premier Letta in notranji minister Alfano.

Na vrhu Špeter, novost Visco

Na neformalnem dnevnem redu zasedanja so štiri točke: položaj dvojezične šole v Špetru, sistemska ureditev javnega financiranja slovenskih ustanov, prihodnost nekdanjega fašističnega taborišča v Viscu in vodilno osebje slovenske šole v Furlaniji-Juljski krajini. Z dnevnega reda so izločili volilno problematiko, kar je precej razumljivo, saj na obzorju sploh ni dogovora o morebitnem novem volilnem zakonu, ki »miruje« v senatu. Glede tega obstaja možnost, da bo »zaspani« parlament v začetku decembra prebudilo ustavno sodišče, najbrž s tem, da bo razglasilo kot protiustavne nekatere pomembne člene aktualne volilne zakonodaje, ki je znana kot »porcellum« (svinjarija).

Filippo Bubbico

Znane prostorske in druge težave dvojezične šole v Beneški Sloveniji so očitno presegle deželne meje ter postale predmet vladne pozornosti. S financiranjem slovenskih ustanov na osnovi zaščitnega zakona se je ukvarjal že podtajnik Ruperto, problem ni bil sistemsko rešen,

Saverio Ruperto

pač pa sta vlada in parlament tudi na pritisk omizja v triletnju 2013-2015 za Slovence ohranili enaka finančna sredstva. Novost predstavlja nekdanje taborišče v Viscu, za katerega italijanska vlada namerava očitno angažirati tudi slovensko manjšino.

Sandor Tence

TABORNIKI RMV - V okviru praznovanja 60-letnice

Jutri srečanje v Gorici

V Kulturnem domu sprejem SKGZ in ogled uspešnice Gremo mi po svoje

TRST - V sklopu praznovanja 60. obletnice ustanovitve taborniške organizacije Rodu modrega vala se bodo lahko starejši in mlajši taborniki, od letošnjih medvedkov in čebelic, do nekdanjih članov, ki so leta 1953 organizacijo postavili na noge, spet srečali in spominjali prijetnih taborniških trenutkov. V četrtek, 14. novembra (jutri), s pričetkom ob 18.30, v Kulturnem domu v Gorici, bo Slovenska kulturno-gospodarska zveza priredila priložnostni sprejem tabornikov RMV ob 60-letnici delovanja taborniške organizacije, ki je tudi ena njenih ustanovnih članic. Predviden je ogled mladinskega filma Gremo mi po svoje 2, nadaljevanje najbolj gledanega mladinskega slovenskega filma vseh časov Gremo mi po svoje režiserja Mihe Hočevarja, kjer se zgodba plete okrog taborniških dogodivščin. Projekcijo filma omogoča Kinoatelj.

S Tržaškega je predviden skupni odhod z avtobusom. Zbirališče bo na Opčinah, nasproti bencinske črpalke Esso ob 17.30, povratek pa je predviden ob 22. uri.

Toplo vabljeni vsi tržaški in goriški osnovnošolci, srednješolci, taborniki in prijatelji!

ČEDAD - Velika skupina slavistov iz slovanskega sveta na obisku v Benečiji in Reziji

Dobili bomo slovanski jezikovni atlas

ČEDAD - V soboto, 9. novembra, je bila na obisku v Reziji in Benečiji velika skupina slavistov iz domačega slovanskega sveta. To so bili raziskovalci, vodje in člani nacionalnih komisij iz dvanajstih držav, ki pripravljajo Slovanski lingvistični atlas (Obščeslavjanskij lingvističeskij atlas – OLA) in se enkrat na leto srečajo na delovnem tednu, vsakič v drugi državi. Tokrat so bili v Sloveniji.

Pobuda za Atlas sega v leto 1929, ko je bil v Pragi prvi mednarodni slavistični kongres, med osrednje slavistične načrte pa je bil Atlas sprejet na kongresu v Moskvi leta 1958. Gre torej za izjemno zahteven projekt, ki traja že nekaj desetletij, ima pa kot podlago mrežo izbranih geografskih referenčnih točk. Določili so namreč več stotin krajev, seveda tudi v slovenskem jezikovnem prostoru, odkoder zbirajo lekseme. Točka šte-

Na obisku v Špetru

vilka ena v Slovanskem lingvističnem atlasu je Solbica v Reziji, kot najzahodnejši del slovanskega prostora, takoj zatem je nadiško narečje. Od tu sobotni obisk v Benečiji in Reziji.

Dr. Matej Šekli je na Solbici in v Špetru predstavili skupino, v kateri so bile, kot rečeno, zastopane poleg Slovenije še Hrvaška, Srbija, Makedonija, Bolgarija, Rusija, Belorusi-

Slavisti v Reziji

ja, Ukrajina, Poljska, Češka, Slovaška in Lužica v Nemčiji, medtem ko predstavnikov Bosne in Hercegovine letos ni bilo. Bila je seveda prisotna tudi predsednica in kordinatorka ce-

SKGZ

O reformi volilnega sistema uprav

TRST - Predsednik SKGZ Rudi Pavšič je po avdiciji v 5. stalni komisiji Deželnega sveta FJK posredoval predsedniku Enzu Martinu tudi pisni prispevek SKGZ v zvezi z zakonskim osnutkom reforme volilnega sistema javnih uprav. Besedilo posredujemo v celoti:

»SKGZ z velikim zanimanjem in pozornostjo stalno sledi vsakemu tako političnemu kot administrativnemu dogajanju, ki gre v smer krepitve politične zastopnosti slovenske narodne skupnosti na vseh ravneh. To velja zlasti na državni ravni, kjer sedanji volilni zakon ne zagotavlja slovenski manjšini, zaradi njene številčnosti, izvolitve predstavnika v italijanskem parlamentu. To ostaja še vedno največji problem za našo skupnost, četudi so doslej napredne italijanske stranke zapolnjevale to vrzel in več desetletij zagotavljale v okviru svojih možnosti prisotnost slovenskega predstavnika.

Na krajevni ravni je zadovoljivo število izvoljenih Slovencev tako v občinskih, manjših in večjih, kjer živi manjšina, kot tudi v pokrajinskih upravah Gorice in Trsta. Drugačno je stanje na deželni ravni, kljub temu, da je edina, ki ima v volilnem zakonu določilo, ki predvideva olajšano izvolitev slovenskega predstavnika. Trenutno velja ta možnost za stranko Slovenska skupnost. S tem v zvezi je treba omeniti politično pluralnost, ki označuje našo manjšino, kar ne gre podcenjevati in niti razvrednotiti s pravili, ki bi ustvarila razlike med različnimi slovenskimi kandidati, pač pa jim je treba zagotoviti enako dostojanstvo.

Glede na vse te predpostavke je treba najti primerne zakonske mehanizme, da se zagotovi primerno politično zastopstvo slovenske skupnosti na vseh ravneh ob spoštovanju enakega dostojanstva vseh kandidatov in samih volivcev. In to velja tudi za zakonski predlog za občinske volitve, ki naj zagotovi potrebno ravnotežje med različnimi zahtevami.«

lotnega projekta dr. Tatjana Ivanovna Vendina iz Moskve. Zanimivo je, da so v skupini vsi delovni jeziki, kar pomeni, da vsak govori v svojem in se vsi razumejo.

Na Solbici v Reziji so jih v prostorih Muzeja brusačev sprejeli Sandro Quaglia, Luigia Negro in Luigi Quaglia, ki so predstavili jezikovno stanje v Reziji in odgovarjali na številna vprašanja, tudi fonetične narave, v solbiškem govoru. V Špetru pa so jim jezikovni položaj in delovanje Slovencev na Videnskem predstavili ravnateljica Inštituta za slovansko kulturo Marina Cernetig, ki je na prošnjo imenitnih gostov prebrala tudi eno od svojih pesmi v narečju, Živa Gruden, ravnateljica Dvojezične šole, ki je pri obiskovalcih vzbudila še največ zanimanja ter urednica Novega Matajurja Iole Namor. (NM)

PREVOZI - Včeraj je na Velikem trgu potekala ministrska konferenca v priredbi FJK in SEP

Manj makro projektov, več kratkoročnih ukrepov

Med cilji tudi odprava železniških prehodov na progi Benetke-Trst - Podpis memoranduma

Pri spodbujanju gospodarskega razvoja in podjetij lahko prometne povezave odigrajo zelo pomembno vlogo. Krizno obdobje nam ne dovoljuje, da bi pasivno čakali na izvedbo makroskopskih evropskih projektov: v tem trenutku potrebujemo serijo manjših in kratkoročno uresničljivih ukrepov, ki naj pripomorejo predvsem k znižanju prevoznih stroškov.

Tako je bilo slišati na ministrski konferenci, ki je na pobudo Dežele Furlanije Julijske krajine in Srednjeevropske pobude včeraj potekala v Trstu. V deželni palači na Velikem trgu so se zbrali predstavniki dežel in držav Srednje Evrope, vključenih v projekt ACROSSEE, ki poteka pod okriljem Evropske unije in želi izboljšati čezmejne povezave ter integracijo v srednjeevropskem prostoru (torej tudi v balkanskih državah, ki niso še članice EU). Prisotne so bile delegacije Albanije, Avstrije, Črne gore, Grčije, Hrvaške, Italije, Madžarske, Romunije, Slovenije, Srbije, a tudi Evropske komisije in ekonomske komisije OZN za Evropo. Eden konkretnih dosežkov konference je podpis sporazuma, s katerim so se podpisniki obvezali, da bodo prednostno vlagali v železniško omrežje, izboljšali predvsem že obstoječe povezave v Srednji Evropi, koordinirali posege v posameznih državah in odpravili tehnične ter admi-

nistrativne zapreke, ki ovirajo čezmejne prometne povezave.

Carlo Fortuna, odgovoren za prevoze pri Srednjeevropski pobudi (SEP), je podčrtal, da je eden od ciljev projekta ACROSSEE znižati stroške in omogočiti hitrejši prevoz blaga. To naj bi dosegli tudi z nekaterimi posegi na pomembnih prometnih vozlih oziroma v krajih, kjer neustrezna infrastruktura povzroča zastoje. Teh je kar nekaj tudi v severno-vzhodni Italiji. Fortuna je na primer postavil križišče pri Mestrah, odpravo železniških prehodov na progi Benetke-Trst in tovarni postaji v Mestrah in Trstu (Campo Marzio - Sv. Andrej), kjer naj bi se po ustrezni preureditvi lahko ustavljali tudi 750 metrov dolgi vlaki, tehnološka posodobitev pa bi omogočila tridesetodstoten porast prometa.

Da je proga Benetke-Trst strateškega pomena za mednarodni tovarni promet, je prepričan tudi Roberto Ferrazza, ki je v sklopu italijanskega ministrstva za infrastrukturo odgovoren za vseevropsko prometno omrežje Ten-T. Visoka hitrost ostaja ena od prioritet, pravi Ferrazza, pametneje pa je izboljšati obstoječo omrežje kot graditi »ex novo«; za izvoz potrebujemo učinkovito železniško omrežje in nižje logistične stroške, saj so danes deset odstotkov višji od evropskega povprečja. (pd)

Eden od načrtovanih ukrepov je tudi preureditev tovarne postaje pri Sv. Andreju

KROMA

ŽELEZARNA Kdor je onesnažil, naj plača!

Poslanec Gibanja petih zvezd Aris Prodani je zastavil ministru za okolje Andrei Orlando vprašanje o sanaciji območja škedenjske železarne. Lettova vlada mora takoj ukrepati in pojasniti, kako bodo zajamčena sredstva za sanacijo. Ob tem je spomnil, da bi moralo tudi za škedenjski obrat veljati načelo »kdor je onesnažil, ta naj plača«, ki ga je potrdila resolucija evropskega parlamenta iz začetka leta. Nanašala se je na okoljsko sanacijo železarne Ilva v Tarantu, kar velja zanjo, pa mora veljati tudi za škedenjsko železarno, je zapisal Prodani.

Oglasil se je tudi tržaški senator Gibanja petih zvezd Lorenzo Battista, ki je ocenil, da med odgovorne za nastalo stanje sodi tudi tržaški župan Roberto Cosolini, ker bi »moral storiti več za zaščito zdravja prebivalcev Škedenja in zaposlenih v železarni.«

Deželni svetnik Grillovega gibanja Andrea Ussai pa je spomnil, da je že 25. julija vložil vprašanje deželni upravi, da bi izvedel, koliko bodo znašali stroški za sanacijo in kdo naj bi jih poravnal. Po več kot treh mesecih odgovora na vprašanje ni bilo. Ussai je vsekakor mnenja, da bi morali - pred prihodom novega podjetnika Arvedija - položaj razčistiti.

VREME - Gasilci vso noč na delu

Burja še vedno razsaja

Leteči naoknice in strešniki ter razbite veje povzročali težave - Telefon pri gasilcih stalno brni

Tako kot noč na torek je včerajšnji dan na postajah tržaških gasilcev zaznamoval brneči telefon. Na stotine ljudi je namreč javljalo težave, ki jih je povzročala burja. Informacije o podrtem drevju, razbitih vejah, padajočem ometu, letečih strešnikih in naoknicah ter po ulicah premikajoči se zabojniki za odpadke so stalno kapljale v gasilski generalštab, kamor so bili priključeni prav vsi zaposleni. Silno divjanje burje s sunki do 120 km/h so sicer prisilili tržaške gasilce, da so na pomoč poklicali tudi goriške kolege. Samo včeraj so morali poseči vsaj 80 krat.

Burja naj bi razsajala še danes, jutri naj bi nekoliko pojenjala in mesto pustila sivim, deževnim oblakom. A ne za dolgo: v sobo-

to naj bi namreč spet zažvižgala na našem koncu in nas spremljala skozi ves vikend.

Goreči avtomobil brez nadzora po Furlanski cesti

V petek je okrog 21. ure 78-letni Tržačan V.L. za volanom svojega avtomobila ford focus vozil po Furlanski cesti v smeri proti mestu. Ob njem je sedela žena, na zadnjem sedežu pa prijatelj. Kar na lepem je voznik zavohal vonj po sežganem; nemudoma je ustavil avtomobil, iz njega privlekel oba sopotnika in se hitro oddaljil. Samo nekaj trenutkov zatem so plameni ovili avtomobil: moški je začel mahati mi-

moidočim in avtomobilist, ki je privozil mimo je poklical na pomoč gasilce. Goreči avtomobil pa se je v tistem trenutku začel premikati navzdol po cesti: brez nadzora je najprej trčil v zid, nato pa zavozil na nasprotni voznik pas. V tistem trenutku je v smeri proti Proseku peljal avtobus linije 44. Voznik avtobusa je k sreči pritisnil na zavore ravno pravočasno, tako da je avtomobil zapeljal v zidek. Razen za lastnika avtomobila, je imela zgodba dober konec, saj je avtomobil med 200 metrskim spuščanjem samo lažje poškodoval avtobus.

Test ju je izdal

Tržaški karabinjerji šentjakobske postaje so v ponedeljek priprili 36-letnega Tržčana P.C.: prijavili so ga zaradi vožnje pod vplivom drog. Moškega so namreč ustavili za volanom avtomobila fiat punto. Ob preverjanju dokumentov so ugotovili, da je njegovo vozniško dovoljenje zapadlo, opravili pa so mu tudi test »drugwipe 5 s«, ki preverja, ali imaš v krvi sledi nedovoljenih substanc, kot sta na primer kokain ali marihuana; test je bil pozitiven.

Podobno se je zgodilo 21-letnemu motoristu D.M., za katerega je test pokazal, da je užival mamila.

Pet Pakistancev na Krasu

Tržaška mejna policija je na Krasu v preteklih dneh zalotila 5 pakistanskih državljanov brez ustreznega dovoljenja za bivanje v Italiji. V državo so se pripeljali nezakonito na kombiju, ki jih je takoj po nekdanji meji s Slovenijo izkrcal. Svojo pot proti severni Evropi so nadaljevali peš, vendar so tržaški policisti prekržili njihove načrte.

POKRAJINA - Evropski projekti

Makedonski upravitelji spoznavali dobre prakse

Podpredsednik Dolenc z odbornico De Francesco na srečanju z gosti

Delegacija makedonskih krajevnih upraviteljev in funkcionarjev, ki jo je vodil minister za regionalno in lokalno samoupravo Tahir Hani, je bila včeraj na obisku na Tržaški pokrajini, kjer so imeli možnost spoznavati nekatere dobre prakse na področju evroprojekiranja in koriščenja denarnih sredstev Evropske unije. Obisk sodi v sklop večdnevne študijske ekskurzije, ki se bo po tržaškem postanku nadaljevala s podobnimi srečanji v Sloveniji in na Hrvaškem.

Številno delegacijo, v kateri je poleg ministra Hanija bilo šestindvajset makedonskih krajevnih upraviteljev in deset tehnikov, izvedencev na področju regijskih razvojnih programov, je sprejel podpredsednik pokrajine Igor Dolenc skupaj z odbornico za ja-

vna dela Mariello Magistri De Francesco in funkcionarji.

»Gostom smo predstavili nekaj primerov dobrih praks pri snovanju projektov, ki se financirajo z evropskimi sredstvi zlasti na področju okoljskih politik in energetskega varčevanja,« je po srečanju povedal podpredsednik Dolenc. Tehniki tržaške pokrajine so gostom predstavili tukajšnje izkušnje pri načrtovanju z evropskimi sredstvi in pregled projektov, ki se trenutno izvajajo zlasti v okviru programa čezmejnega sodelovanja Italija - Slovenija 2007-2013. Med temi so podrobneje predstavili izkušnje s prestrukturiranjem zgodovinskega šolskega poslopja Villa Giulia, pri prenovi katerega so upoštevali inovativne smernice glede energetskega varčevanja.

NESREČA - Med ulicama Foscolo in Gatteri

Izsiljena prednost zahtevala osem ranjenih

Nekaj po 14. uri se je na križišču med ulicama Foscolo in Gatteri pripetila prometna nesreča, v katero sta bili vpleteni dve večji vozili - avtobus št. 11 prevoznega podjetja Trieste Trasporti in kombi mercedes družbe FedEx. Avtobus je vozil proti Ulici Rossetti, medtem ko je kombi peljal po Ul. Gatteri proti Ul. Pascoli. Po prvih ugotovitvah tržaških mestnih redarjev, ki so na kraju dogodka poskrbeli za ustrezne meritve, je šlo za izsiljeno prednost kombija, ki je

prezrl avtobus, ki je prihajal z desne. Do kraja nesreče se je pripeljalo tudi šest rešilcev službe 118, saj je bilo osem oseb lažje ranjenih: povečini so to potniki avtobusa, ki so jih tako kot voznika avtobusa in kombija odpeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so jih sprejeli z rumeno kodo. Sicer pa je še drugih 15 potnikov dobilo manjša udarca in odrgnine.

Pri nesreči so bila poškodovana tudi druga vozila, zlasti skuterji in motorji, ki so bili parkirani ob robu ceste.

CORRIERE DELLA SERA - Članek Gian Antonia Stelle o spletni strani italijanske policije

»Italijanske pokrajine« Fiume, Pola in Zara ...

Pred tremi leti je Primorski dnevnik opozoril na »vključitev« številnih slovenskih in hrvaških krajev na seznam ... italijanskih pokrajin. Svočasno si vasi »Duttogliano«, »Pliscovizza della Madonna«, »Opacchiasella« in še na desetine drugih »prisvojile« spletne strani italijanskega ministrstva za šolstvo, Vsedržavne agencije za razvoj šolske avtonomije Anas in skrbstvenega zavoda INPS.

Ugledni novinar milanskega Corriere della Sera Gian Antonio Stela je pretekli teden ugotovil, da je nekaj podobnega »posnemala« tudi spletna stran italijanske policije.

Stella je po medmrežju stikal za goljufijami preko spleta. Še posebej ga je zanimala prijava tovrstnih goljufij. Italijanska policija je v ta namen uredila posebno spletno stran, preko katere je možno goljufijo po spletu tudi prijaviti. Stella se je do nje dokopal. Ko pa se mu je med zahtevanimi podatki za prijavo na najbližjem uradu poštne policije prikazal na ekranu seznam »italijanskih pokrajin« mu je kar zastal dih. »Kaj pa sploh dela na seznamu, med Fierencami in Foggio, mesto Reka?« (»Fiume«). »Ali je nismo izgubili, ko jo je zasedla Titova Jugoslavija 3. maja 1945, to je 24 let pred prvo povezavo Arpanet med štirimi ameriškimi univerzami in 37 let pred prvim poskusom internetne povezave?« se je vprašal. Podobno

sta ga »presenetili« prisotnosti med »italijanskimi pokrajinami« Endrigo-vega Pulja in Zadra (»Zara, si bella e perduta«).

»Ali gre za šalo, ali za neslano izzivanje na račun Hrvatov (katerim bi se morali opravičiti), ali pa za raztresenost kakega osla?« se je vprašal novinar Corriere della sera, ki je takole sklenil svoje »odkritje«: »V vsaki resni državi bi avtorja tako grobih napak pri priči odslovili.«

Članek Gian Antonia Stelle ni bil zaman. Nekaj je vendarle »dosegel«. Na

spletni strani poštne policije včeraj ni bilo več »prisvojenih« pokrajin »Fiume«, »Pola« in »Zara«.

Ob tem ni znano, ali je bil »raztreseni osel«, avtor zgrešenega seznama, ob službo.

Znano pa je, da na spletni strani Vsedržavne agencije za razvoj šolske avtonomije Anas še obstajajo »italijanske pokrajine« »Fiume«, »Pola« in »Zara«, pod pokrajino Trst še vedno spada »Duttogliano«, pod pokrajino Gorica pa »Pliscovizza della Madonna«.

M.K.

GIAN ANTONIO STELLA

KROMA

OBČINA TRST - Upravljanje parkirišča v Sosljanskem zalivu

Nezdružljivost?

Parkirišče v
Sosljanskem zalivu

KROMA

O parkirišču v Sosljanskem zalivu bo govor ... v tržaškem občinskem svetu. Ne gre za kake »ozemeljske pretenzije« ali za »tuje vmešavanje« v devinsko-nabrežinske občinske posle«, temveč za posledice vprašanja, ki ga je tržaški občinski svetnik Gibanja petih zvezd Paolo Menis vložil v tržaški občinski svet.

Vprašanje se posredno nanaša na upravljanje parkirišča v Sosljanskem zalivu. Devinsko-nabrežinska uprava je spomladi izdala razpis za upravljanje parkirišča. Nanj se je prijavilo le eno podjetje - Servizi e parcheggi srl - ki je seveda »zmagalo« na razpisu. Njemu bo poverjeno upravljanje parkirišča.

Podjetje Servizi e parcheggi srl je bilo ustanovljeno novembra lani. Družbena glavica znaša 10 tisoč evrov, od teh je bilo 3 tisoč vplačanih. Predsednik upravnega sveta je Alberto Polacco (vplačal je 1.000,20 evra), preostala člana sta nekdanji delžni svetnik Ljudstva svobode Piero Tononi (vplačal je 999,90 evra) in Davide Fermo (999,90 evra).

Prav njegova prisotnost v upravnem svetu je izzvala vprašanje Paola Menisa.

Fermo je bil od novembra 2004 do decembra lani direktor podjetja za ozemeljsko mobilnost Amt, katere večinski lastnik

(87,4 odstotka) je Občina Trst. Od letošnjega januarja je direktor podjetja Esatto, katerega 66,66-odstotni lastnik je Občina Trst. To podjetje se od začeta leta, po združitvi s podjetjem Amt, ukvarja tudi z upravljanjem večin parkirišč proti plačilu v mestu.

Menis je v tej zvezi vprašal župana Cosolinija, ali je funkcija direktorja podjetja Esatto združljiva - s pravnega in praktičnega vidika - s funkcijo člana upravnega sveta podjetja, ki si je zagotovilo upravljanje parkirišča v drugi občini. Obenem je vprašal, ali bi podjetje Esatto - vedno na podlagi pravnih norm - lahko sodelovalo na razpisih drugih občinskih uprav.

Vprašanje je izzvalo poseg devinsko-nabrežinskega občinskega odbornika Andreja Cunje. Izjavil je, da je podjetje Servizi e parcheggi srl zmagalo na natečaju, ker je povsem odgovarjalo razpisnim pogojem. Kar se devinsko-nabrežinske občine tiče, je dejstvo, da je Fermo obenem član upravnega sveta podjetja Servizi e parcheggi srl in direktor podjetja Esatto, povsem irelevantno, je poudaril. Morebitna nezdružljivost funkcij pa je izključno v domeni podjetja Esatto in njegovega večinskega lastnika, Občine Trst, je sklenil Cunja.

M.K.

ZAHODNI KRAS - Prosek in Kontovel

Na obnovo brega bo treba še čakati

Na obnovo kontovelsko-proseškega brega bo treba še počakati. Tako - posredno - piše tržaški odbornik za javna dela Andrea Dapretto v odgovoru na zahtevo po razširitvi vodovodnega omrežja v kontovelskem bregu, ki jo je julija letos iznesel zahodnokraški rajonski svet.

Tržaški odbornik je pojasnil, da načrt o obnovi kontovelskega in proseškega brega predvideva, med drugim, ob ureditvi poti v breg in ureditvi zidkov ob njej tudi namestitev cevi za kmetijsko uporabo, to je za namakanje vinogradov in oljčnikov. Načrt je pripravila Pokrajina Trst, razširitev vodovodnega omrežja v kmetijske namene pa je v domeni podjetja AcegasAps in bi ga morala v kratkem odobriti okoljska konzulta za tako imenovano »integrirano vodno službo na vzhodnem tržaškem območju«. Načrt predvideva namestitev tisoč metrov cevi in naj bi se »priključil« načrtu Pokrajine Trst.« »Po novicah, ki sem jih prejel na Pokrajini, pa kaže, da začetek tega posega ni skorajšen,« je zapisal odbornik Dapretto. Ali z drugimi besedami: na začetek del v kontovelskem in proseškem bregu bo treba še počakati.

Tržaški upravitelj je odgovoril priložil načrt Pokrajine Trst o namestitvi novih vodovodnih cevi. Iz preseka je razvidno, da naj bi za ureditev zidkov vendarle uporabili železobetonsko strukturo, ki naj bi jo obložili s kamni iz laporja.

Odbornik Dapretto je obenem sporočil, da se je občinska uprava odločila za popravilo makadamskih cest, ki vodijo z začetka proseškega gozdiča levo proti novemu samostanu (nekdanjemu cvetličarskemu centru ustanove Ersa) in desno proti nekdanji gostilni Mar-

Podlonjer: predstava o nasilju nad ženskami

Uboji žensk, nasilje v družinskem okolju, stalking so tragedije, ki se ne tičejo samo ženske-žrtve, ampak vseh nas. Še posebno danes, ko v kroniki beležimo vse več tovrstnih izbruhov nasilja, je potrebno to stanje spoznati, o tem govoriti tako doma kot v družbi. S tem namenom prirejajo danes ob 20.30 v Ljudskem domu v Podlonjerju v Ul. Masaccio 24 gledališki večer, na katerem bosta Adriana Giacchetti in Francesca Varsori nastopili v predstavi »Spicchi di... "Luna di mele"«. Predstava prinaša prizore iz ženske vsakdanjosti, ki sestavljajo neusmiljen prerez sedanjega stanja italijanske družbe, kjer ženske še z velikimi težavami uveljavljajo svoj lastni prostor in kjer vsi še vedno težko razumejo povezanost med stereotipi, diskriminacijami in nasiljem. Pripoved obsega tudi dramo skrajnih primerov ženskih ubojev, ki se v Italiji ponavljajo vsak tretji dan - večinoma s strani življenjskega sopotnika.

Prometne zapore

Po koncu del, ki so zahtevala skoraj dvomesečno zaporo Ul. Molino a Vento, bodo od danes v Trstu spet zaprli nekatere pomembne prometnice. Danes bodo obnavljali asfaltno prevleko v Ul. Leon Battista Alberti med predorom Sv. Vida in drevoredom Campi Elisi. Ul. Alberti in predor bosta zaprta (izjema bo le za mestne avtobuse) vsaj tri dni, odvisno tudi od vremenskih razmer. Prav tako danes bodo asfaltirali tudi ulici Hermet in Franca, kjer bodo uvedli le delne omejitve prometa.

Kontovelski breg

KROMA

tin. Obenem bodo uredili tudi makadamske ceste, ki se s pokrajinske ceste Prosek-Božje polje nasproti trgovca s pohištvo Elio odcepi levo in se vije za avstroogrskim vojaškim pokopališčem.

Načrt za vzdrževanje je pripravila cestna služba tržaške občine, financirala pa Pokrajina Trst. Občina sedaj čaka na oddajo dela v zakup. Tega ne more storiti zaradi omejitev, ki jih predvideva pakt stabilnosti.

Dejansko se tudi za ureditev makadamskih poti na zahodnem Krasu ponavlja že stara pesem. Občina je pripravila načrt, iztaknila in pridobila finančna sredstva za njegovo izvedbo, ne more pa ga izvesti, ker ji državni zakon o omejitvi uporabe javnega denarja to prepoveduje.

M.K.

DSI - Odv. Peter Močnik in dr. Peter Regent na ponedeljkovem večeru

Tržaška prostocarinska luka, še vedno neizkoriščen potencial

Z leve: dr. Peter Regent in odv. Peter Močnik na večeru v Društvu slovenskih izobražencev

Zgodba o tržaškem pristanišču je zelo stara, tema pa še vedno aktualna, saj mesto hira in upada zanimanje zanj. Začetek lahko poiščemo takrat, ko se je Trst uprl Benetkam. Tržačani so zaprosili za pomoč avstrijskega vladarja, in sicer, naj jih reši Benetk, kar jim je ugodil in jih sprejel pod svoje okrilje. Leta 1717 je cesar Karel VI. izdal patent za prosto plovbo ladij po Jadranu, tako je bilo avstrijsko ladjevje zaščiteno. Vsak, ki ga je oviral, pa je bil označen za gusarja. Če so beneške ladje zaustavljale avstrijske, so jih slednje lahko napadle. Dve leti kasneje sta bili ustanovljeni dve prosti luki: Trst in Reka. To je pripeljalo v mesti veliko trgovcev, Trst se je razširil, porušili so obzidje in mesto je postalo takšno, kakršnega še danes poznamo. Leta 1910 je Trst imel več prebivalcev kot danes.

V prosti luki se ni plačevalo carine, kar je bila ogromna prednost. Povsod drugje so morali plačati tako ob prihodu kot odhodu. V mirovni pogodbi iz leta 1947, je osma priloga namenjena pristanišču; slednje ostane prostocarinsko območje. Ne smeš torej postaviti drugih dajatev, razen tega, da si poplačaš delo v pristanišču.

Ureditev tržaškega pristanišča je leta 1954 potrdil Londonski sporazum, leta 1957 pa tudi Evropska skupnost. Prostocarinska luka je ena izmed pravic, ki si jo poleg Trsta lastijo tudi druga pristanišča, kot so Singapur, Abu Dhabi in druga. Dejstvo je, da si Evropska skupnost s tem ne beli glave. Poleg starega pristanišča je na našem ozemlju še približno pet drugih prostocarinskih območij. Med slednja spada tudi proseška postaja na ozemlju zgoniške občine, v kateri je do lani delovala carina, in to na črno, celih petdeset let.

Tako je uvodoma spregovoril pravnik in odvetnik dr. Peter Močnik na rednem ponedeljkovem srečanju DSI v Peterlinovi dvorani. Medtem ko je on podal pravno-zgodovinski del, se je dr. Peter Regent kot finančni operater osredotočil na ekonomsko plat pristaniškega delovanja. Trst predstavlja edino izjemo vseh pristanišč v Evropi, saj mirovna pogodba določa, da se lahko v pristanišču dela karkoli, v njem lahko tudi obratuje tovarna. Resnici na ljubo pa italijanska oblast dela vse, kar je v njenih močeh, da bi zaustavili vse te možnosti.

Dr. Regent je glede tržaškega pristanišča dejal, da ne gre samo za instrumente proste luke, ampak za nekaj več. Če govorimo o Trstu, ne govorimo samo o prosti luki, in tega se Italija boji. Mediobanca, največja investicijska banka v Italiji, je izdala poročilo o situaciji v Italiji samo v angleškem jeziku. Naš javni dolg dosega 133 odstotkov, vsi ekonomski indikatorji so porazni, 53 odstotkov mladih pa je brezposelnih. Posojila padajo, banke ne dajejo več denarja, ker so skoraj na nuli. V zadnjih dveh letih je dvaintrideset tisoč večjih podjetij, ki so predstavljal trdo jedro italijanske ekonomije, propadlo. Smo najbolj obdavčena država na svetu, a imamo najboljše možnosti prav v času krize zaradi čiste ekonomske suverenosti pristanišča. Dr. Regent je prebral povzetke svojih objavljenih člankov in spregovoril o možnosti, da bi v tržaškem pristanišču naredili t.i. »offshore«. Zanj se zanimajo tudi v tujini, kot priča podatek, da je junija letos združenje švicarskih bank priredilo predavanje v Luganu, na katerem so razpravljali o možnostih, ki jih ima tržaško pristanišče. (met)

Včeraj danes

Danes, SREDA, 13. novembra 2013

STANISLAV

Sonce vzide ob 7.01 in zatone ob 16.37 - Dolžina dneva 9.36 - Luna vzide ob 14.24 in zatone ob 3.32

Jutri, ČETRTEK, 14. novembra 2013

NIKOLAJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,2 stopinje C, zračni tlak 1017,8 mb raste, vlaga 53-odstotna, veter severovzhodnik, burja s sunki do 123 km na uro, nebo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 16,9 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 11., do sobote, 16. novembra 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Korz Italija 14 - 040 631661, Oširek Vardabasso 1 - 040 766643, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Korz Italija 14, Oširek Vardabasso 1, Ul. Giulia 1, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 1 - 040 635368.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.
DRUŽINA COLJA je odprla osmico, Samatorca št. 21. Tel.: 040-229326. Vljudno vabljeni!

Obvestila

OBČINE OKRAJA (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo lutodoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih od 16. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure. Likovne delavnice v novembru: Poteze s čopiči in Barvane škatle. Info: 040-299099.
ZUMBA - SKD DRAGO BOJAN obvešča, da bo tečaj potekal ob četrtnih od 18.20 do 19.20 v domu Briščiki. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe. Informacije na tel. 348-0633569 (Katja).

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da vadbota poteka ob torkih od 18.00 do 19.15 ter od 19.15 do 20.30, ob četrtnih pa od 16.45 do 18.00 ter od 18.00 do 19.15. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE, tržaška federacija, vabi v Ljudski dom v Podlonjer, Ul. Masaccio 24, na večer proti nasilju nad ženskami danes, 13. novembra, ob 20.30. Adriana Giachetti in Francesca Vasori bosta predstavili recital »Spicchi di luna di mele«.

RAJONSKI SVET se bo sestal na sedežu, Doberdobska ul. 20/3 na Opčinah, danes, 13. novembra, ob 20.30. Dnevni red: sporočila; sprejem zapisnikov; prošnje za gradbeno dovoljenje (dodatna širitev stavbe na št. 135/19 Al-

pinske ul. v stanovanjske namene; širitev v odstavljeni del stavbe na Ul. Hermada št. 42; gradnja stavbe na k.p.št. 883/4 ter 883/5 k.o. Opčine); mnenje Dopolnjena krajinska ocena ter krajinsko strateška ocena Regula-cijski načrt tržaškega pristanišča; po-bude - obveza stroškov.

ZALOŽBA MLADIKA IN ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA prireja obisk Slovenskega knjižnega sejma v Ljubljani z avtobusnim prevozom v sredo, 20. novembra. Odhod s Trga Oberdan ob 8.45, povratek v Trst okrog 17. ure. Prijave v Tržaški knjigarni ali pri založbi Mladika na tel. 040-3480818, redakcija@mladika.com do danes, 13. novembra.

SKP KROŽEK OBČINE DOLINA vabi člane in simpatizerje v četrtek, 14. novembra, ob 19. uri v dvorano v 1. nadstropju gledališča Prešeren v Boljuncu na kongres krožka.

50-LETNIKI iz dolinske občine organiziramo v soboto, 23. novembra, pol-dnevni izlet z večerjo v Cervignano. Prijave sprejemamo do vključno 15. novembra. Info na tel. št.: 338-5490044 (Patrizia) ali 333-6188696 (Franka).

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 15. novembra: ob 18. uri potopisno predavanje Magde Šturman: Čile-Argentina-Bolivija (namenjeno je seznanitvi s predvidenim izletom, na katerega se bomo podali v naslednjem letu); ob 20. uri nočni pohod na Nanos ob polni luni izpred gostilne Nanos, Razdrto. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti, opozarjamo na zim-ske razmere. Pohod je tradicionalen in se odvija vsak petek, ki je najbližji polni luni po potopisnem predavanju.

ELIC-SINTESI Umetniška šola za otroke vabi na delavnico »Izražajmo se s stripom« z umetnikom Leonardom Calvom v soboto, 16. novembra, od 16.30 do 17.30 na sedežu, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info na tel. 040-2602395 ali 338-3476253.

SKP KROŽEK 1. MAJ vabi člane in simpatizerje v soboto, 16. novembra, ob 16.30 v Ljudski dom v Podlonjeru na kongres krožka.

DRUŠTVO ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA - Podružnica Kras vabi na pohod z ogledom ribiškega muzeja v Križu, ki bo v nedeljo, 17. novembra. Pohodniki se bodo ob 9. uri odpeljali s stare avtobusne postaje v Sežani z lastnimi avtomobili na Prosek, od koder bo sledila uro in pol dolgo pot hoje do Križa. Tu ogled ribiškega naselja in ribiškega muzeja v spremstvu Franka Košute. Vrnitev na izhodišče po krožni poti z ogledom na tržaški zaliv. Vodja pohoda in dodatne informacije: Ludvik Husu na tel. 041-351713. V primeru slabega vremena je program prilagojen.

VAŠKI JESENSKI PRAZNIK: društva in organizacije vabijo vse vaščane in prijatelje v nedeljo, 17. novembra, na praznik: ob 14.00 zbirališče na vaškem trgu - pohod Spoznavajmo trebenska ledinska imena; ob 17.00 v Ljudskem domu kulturni program, ki ga bodo izoblikovali Otroški pevski zbor Krasje in Godbeno društvo Viktor Parma, nato družabnost in večerja (simbolični prispevek).

DRUŠTVO ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA - Podružnica Kras prireja, v sodelovanju s Kraškim drenom in Društvom diabetikov Sežana, počastitev sv. dneva sladkorne bolezni, ki bo v ponedeljek, 18. novembra, v Kosovelovem domu. Osrednja prireditve »Z razumom, pesmijo in plesom za zdrava srca Krasa« se bo pričela ob 18. uri. Nastopili bodo številni nastopajoči vseh generacij. Od 15. ure dalje bodo v predverju Kosovelovega doma potekale brezplačne meritve krvnega tlaka, pulza, holesterola in sladkorja v krvi, s svetovanjem.

KRU.T obvešča, da bo v ponedeljek, 18. novembra, ob 15. uri na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tretje srečanje delavnice »Izražanje preko barve« z umetnico in likovno terapevtko Luiso Tomasettig. Informacije in prijave na društvenem sedežu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SEČNJA 2013/14 NA OPČINAH: Jus

Opčine obvešča člane in bivaajoče na Opčinah, da bo sprejemanje prošenj za letošnje sečnje ob torkih od 18.30 do 19.30, najkasneje do 19. novembra, na upravnem sedežu, Proseška ul. 71.

PRAVLJIČNE URICE: Biserka Cesar bo v sredo, 20. novembra, v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20 (www.knjiznica.it), pripovedovala pravljice s skupnim naslovom »V knjižnico z medvedom«, ob 16.30 za otroke iz vrtca ter ob 17.30 za os-novnošolce (1., 2. in 3. razred).

SKP KROŽEK »GOAT - KRAS« vabi člane in simpatizerje v sredo, 20. novembra, ob 18. uri v Grudnovu (Kam-narsko) hišo v Nabrežini na kongres krožka.

UPRAVA OBČINE REPENTABOR obvešča, da zbiramo gradivo za objavo nove številke občinskega glasila. Rok za oddajo prispevkov zapade 22. novembra, sprejemamo pa jih v občinskem vložišču in na traduzioni@com-monrupino.regione.fvg.it.

60-LETNIKI POZOR! V soboto, 23. novembra, praznujemo vsi skupaj od Brega do Krasa. Kliči takoj na tel. št. 348-5608501 (Divna) ali 348-5159966 (Edvin).

TFS STU LEDI vabi vse bivše plesalce, pevke in godce na skupno praznovanje 40-letnice ustanovitve naše skupine. Družabnost bo v soboto, 23. novembra, ob 19. uri v društvu Venturini pri Domju.

SIMBOLNA GOVORICA DUŠE: v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini, KUD Magnet prireja ciklus 12 likovnih srečanj za spoznavanje arhetipov s simbolno govorico. Likovna dejavnost raziskovanja s samodejno risbo se bo odvijala od 29. novembra ob petkih od 17. do 19. ure. Tečaj bo vodila slikarka Ani Tretjak. Uvodno srečanje bo v nedeljo, 24. novembra, z obiskom Beneškega Bienala. Za informacije čim prej na tel. št. 040-220680 ali 339-4184635.

60-LETNIKI s Proseka in okolice vabljeni na večerjo s plesom z orkestrom Souvenir v Devinu v nedeljo, 24. novembra. Vpis na tel. 347-8379963 (Silvana).

ČEBELARSKI KONZORCIJ ZA TRŽAŠKO POKRAJINO obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 29. novembra, od 18.00 do 19.30. Info: cons.apicoltoritrieste@gmail.com.

AŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglasijo pri društvu glede nakupa v prodajni sezonske karte, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 342-10730513 (Sabina).

Loterija 12. novembra 2013

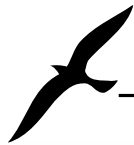
Bari	6	21	41	31	63
Cagliari	9	15	77	45	69
Firence	27	36	62	2	20
Genova	13	47	38	25	45
Milan	12	68	86	44	55
Neapelj	54	6	84	29	46
Palermo	15	80	77	64	20
Rim	26	11	54	27	87
Turin	63	47	58	5	50
Benetke	80	30	66	82	35
Nazionale	55	85	32	36	56

Super Enalotto št. 136

16 26 30 52 57 83 jolly 61	
Nagradni sklad	12.898.803,08 €
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €
8 dobitnikov s 5 točkami	30.485,38 €
709 dobitnikov s 4 točkami	348,72 €
25.165 dobitnikov s 3 točkami	19,51 €

Superstar

	7
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
7 dobitnikov s 4 točkami	34.872,00 €
119 dobitnikov s 3 točkami	1.951,00 €
2.039 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
14.393 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
35.516 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

Na svet je pokukal mali

Alexander Močilnik

Mamica Sara in očka Andrej bosta tako spet pestovala, sestra Sofia pa se z njim igrala. Srečni družini iskreno čestitamo, malemu korenjaku želimo vsega dobrega.

Vsi domači

Danes praznuje v Repnu svoj 80. rojstni dan

Marija Guštin Žvan'va

Še na mnoga zdrava leta ji vošči

vs a žlahta

Čestitke

Vse najboljše **KARLO** za okrogli rojstni dan in še tako zdravo, veselo in mladostno naprej! To ti vošči **Vaška skupnost Praprotn**.

Marko je z biciklom novico raznesel: ljudstvo na Jezeru narašča, veselita se nona Marija in Loredana tašča. Mala **IRENE** se v Tanjinem naročju smeji, sreče in zdravja ter mirne noči, vam želimo sorodniki vsi.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Sole a catinelle«.

ARISTON - 16.45, 18.45, 21.00 »Blancanieves«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 20.00 »Il silenzio del mare«; 18.00, 21.30 »The act of killing«.

FELLINI - 16.30, 19.00, 21.30 »Prisoners«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 17.00, 18.45, 20.20, 22.15 »Giovane e bella«; 16.40, 21.30 »La vita di Adele«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Zoran, il mio nipote scemo«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 19.40 »Something good«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.50 »Carrie«; 20.10 »Dirka življenja«; 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.10, 21.00 »Gremo mi po svoje 2«; 15.45 »Jaz, baraba 2«; 17.50 »Kapitan Phillips«; 16.20 »Khumba«; 15.45, 20.45 »Legende v Vegasu«; 18.20, 20.30 »Nesramni dedi«; 15.40 »Peta veja oblasti«; 20.20 »Thor: Svet teme 3D«; 18.10 »Thor: Svet teme«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.15 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; 18.20, 20.15, 22.15 »Machete Kills«; Dvorana 2: 16.45, 18.30, 20.00, 21.45 »Disney Planes«; 18.50, 20.30, 22.15 »Sole a catinelle«; Dvorana 3: 16.45, 18.30 »Cattivissimo me 2«; 16.30, 22.45 »Wolf children«; Dvorana 4: 16.30, 20.10 »Questione di tempo«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 17.20, 18.25, 19.15, 20.20, 20.50, 21.10, 22.15 »Sole a catinelle«; 21.40 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; 16.30 »Ender's Game«; 18.15, 21.20 »Prisoners«; 16.40, 19.05, 21.30 »Machete Kills«; 16.40 »Disney Planes«; 19.45 »Disney Planes 3D«; 16.40, 18.50 »Cattivissimo Me 2«; 19.30, 21.40 »Wolf children«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 20.40, 22.00 »Sole a catinelle«; Dvorana 2: 17.00, 17.50, 20.10, 22.10 »Zoran, il mio nipote scemo«; Dvorana 3: 19.50, 22.15 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; Dvorana 4: 18.00, 21.15 »Prisoners«; Dvorana 5: 16.45, 18.30 »Disney Planes«.

Šolske vesti

DIZ J. STEFANA sporoča, da v petek, 15. novembra, od 18.00 do 19.30 bodo na šoli potekale individualne govorilne ure staršev s posameznimi profesorji.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN sporoča starem dijakov, da bodo skupne govorilne ure v ponedeljek, 18. novembra, od 17. do 19. ure za bienij in klasično smer ter v torek, 19. novembra, od 17. do 19. ure za trienij znanstvene in jezikovne smeri. V nedeljo, 17. in v ponedeljek, 18. novembra, bodo na šoli obenem potekale volitve za obnoveitev zavodskega sveta.

Izleti

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN - ŠZ SLOGA priredita v nedeljo, 17. novembra, avtobusni izlet v Vipavsko dolino in Martinovo večerjo. Urnik odhoda avtobusa bo naknadno objavljen. Vpis in informacije do 15. novembra na tel. 040-200782 (Frančko) ali 040-226283 (Viktor).

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA sporoča, da zaradi velikega zanimanja ponovno organizira ogled Londona v soboto, 7. decembra. Prijave in informacije: 00386-31479882 Marija.

Prireditve

FOTOVIDEO TRST 80 v sklopu Okusi Krasa 2013, vabi danes, 13. novembra, ob 18.30 v Ul. Costalunga 4 (Antica trattoria Baldon), na otvoritev fotografske razstave Radivoja Mosettija »Kraška ohcet 2013«.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM vabi na tri srečanja z naslovom »Jezikovna vprašanja«, ki jih bo vodil dr. Peter Weiss z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SA-ZU v Ljubljani danes, 13., 20. in 27. novembra, od 17. do 19. ure v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14). Znesek vpisa in informacije na tel. 333-4546847 (Eva) in 349-6141774 (Neva).

ZTT, MLADIKA IN TRŽAŠKA KNJIGARNA vabijo na sredino Kavov s knjigo, kjer bomo predstavili zbirko dvajsetih najboljših zgodb literarnega natečaja »Po koncu začetek«. Čakamo vas danes, 13. novembra, ob 10. uri.

DRUŠTVO UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE KRAS vabi: četrtek, 14. in četrtek, 21. novembra, od 9. do 12. ure delavnice reciklaže predmetov (za priložnostna darila) s Polono Škodli v Domu upokoencev Sežana; sobota, 16. novembra, od 10. do 15. ure delavnica in predavanje mag. Stipeta Hečimovića »Zdravilne rastline v prehrani«; petek, 22. novembra, od 14. do 17. ure program »Suhi zid z Borisom Čokom«, Vaški dom Gorjansko pri Komnu. Prijave na tel. 031351830.

TRŽAŠKA KNJIGARNA vabi v četrtek, 14. novembra, ob 18. uri v Tržaško knjigarno na predstavitev knjige »Feng Shui - Filozofija prostora in psihologija bivanja«. Z avtorico Špelo Kryžanowski se bo pogovarjala Barbara Žetko.

SKD SKALA iz Gropade vabi v petek, 15. novembra, ob 20.30 na martinovanje in koncert vinskih ter dalmatinskih pesmi v Kulturni dom Skala v Gropado. Nastopila bosta domači mešani pevski zbor Skala Slovan, moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice in moški pevski zbor Vesna iz Križa. Sledila bo Martinova zakuska.

SKD TABOR - PROSVETNI DOM: v petek, 15. novembra, ob 20.30 »Martinov pevski večer« - MoPZ Tabor, dir. David Žerjal, MePZ Lipa, dir. Tamara Ražem in Uopenska mulerija; v nedeljo, 17. novembra, ob 18.00 - Maurizio Zacchigna - L'eredità dell'ostetrica; v nedeljo, 24. novembra, ob 18.00 - Openska glasbena srečanja: Luka Ljubas - violina in Jeremisa Fliedl - violončelo; v soboto, 30. novembra, od 20.30 - Openski mladini-

ski krožek in Bar Tabor: Balkan party s Kraškimi ovčarji.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na ogled razstave »Uporaba tobaka med prvo svetovno vojno«. Urnik: 15. novembra, 15.30-19.00; 16. novembra, 15.30-19.00; 17. novembra, 9.30-12.00 in 15.00-19.00. Zamilsel-material Bruno Santini in Marco Perrino.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM vabi na večer s pisateljem Igorjem Škamperletom, avtorjem knjige Dotiki pokrajine. Z avtorjem se bo pogovarjal novinar Robi Šabec. Di-jaki zavoda Jožef Stefan bodo prebrali nekaj odlomkov iz knjige, za glasbeno točko pa bo poskrbel harmonikaš - gojenec Glasbene matice v Trstu. Vabljeni v petek, 15. novembra, ob 17.30 v Narodni dom (Ul. Filzi 14).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HO-SPICE ADRIA ONLUS vabi na predavanje »Dobra komunikacija je zdravilo za dušo in telo« v petek, 15. novembra, ob 20. uri v Finžgarjev dom, Dunajska cesta 35 na Opčinah. Predaval bo nadškof Alojz Uran. Informacije na tel. 340-3864889.

KD KRAŠKI DOM vabi v soboto, 16. novembra, ob 19.30 v kulturni dom na Colu na martinovanje z duom »Bakalina«, ki ga sestavljata Jani Kutin - glas in Renata Lapanja - harmonika.

SKD IGO GRUDEN vabi na predavanje inž. Gorazda Humarja »Solkanski most in nabrežinski kamen«, ki bo v soboto, 16. novembra, ob 20. uri v kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini.

DENIS NOVATO IN MUZIKANTJE EVROPE v nedeljo, 17. novembra, ob 18.00 v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Glasbeni gostje: Grazer Spatzen (Avstrija), Jože Burnik, Ansambel Munda, Luoi Herinx (Nizozemska), Klapa z Brega, Domači zvoki, Ana Tavčar in Denis Novato.

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi na ogled kraške muzikomedije Mateja Grudna in Iztoka Cergola (u)TRI(n)KI »Kud grešni kozli« v nedeljo, 17. novembra, ob 17. uri.

CAMINO DE SANTIAGO DEL NORTE - Društvo Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga vabi na potopisno predavanje Loredane Kralj v ponedeljek, 18. novembra, ob 20. uri v prostore bara Verdi v Miljah (Ul. S. Giovanni 4).

KRU.T vabi v ponedeljek, 18. novembra, ob 18. uri na prvo srečanje v sklopu predavanj »Prehrana je zdravje« na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, II. nad. Dr. Rosa Della Fortuna, master II. stopnje v nevropsihofizični optimizaciji, bo spregovorila o metodi Koussmine - prehrambenih strategijah za pridobitev in ohranjanje dobrega počutja. Informacije in prijave na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

MFU-UNINT - Šola umetnosti vabi na konferenco »Leonardo da Vinci: čudo univerzalnega človeka« z umetnikom Leonardom Calvom v ponedeljek, 18. novembra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3. Info na tel. 040-2602395 ali 338-3476253.

SKD VIGRED vabi v torek, 19. novembra, ob 17.30 v Štalco v Šempolaju na mesečno srečanje s strokovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak na temo »Kako s hrano ojačimo imunski sistem, prva pomoč pri prehladu, herpes...«.

ZALOŽBA MLADIKA IN TRŽAŠKA KNJIGARNA sporočata, da bo predstavitev knjige o življenju in delu Bojana Pavletiča »Primorski Sokoli bodo še leteli« v Tržaški knjigarni zaradi tehničnih razlogov preložena s petka, 15., na torek, 19. novembra, ob 11. uri. Ob prisotnosti urednika Marija Šušteršiča bosta o knjigi spregovorila Saša Rudolf in Milan Pahor.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v petek, 22. novembra, »Ples v maskah« - modno revijo starodobnih oblek. Izdelki članov klekljarske sekcije Ribice - KD Lipa iz Bazovice. Glasbena kulisa mladinci Glasbene kamberce, umetniški vodja Aleksandra Pertot. Začetek ob 20.30.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi v

kulturni dom v Ricmanjih na predstavitev pesniške zbirke Sumljive in abstraktne poezije Irene Žerjal v petek, 22. novembra, ob 20.30. S pesnic se bo pogovarjala Mairim Cheber. Večer bo obogatil nastop MePZ Jacobus Gallus, ki ga vodi Marko Santic.

ZSSDI, ŠZ BOR, SKD Slavko Škamperle, Založba Mladika in Tržaška knjigarna vabijo v soboto, 23. novembra, ob 18. uri na Stadion 1. maj na predstavitev knjige »Primorski Sokoli bodo še leteli« o življenju in delu Bojana Pavletiča, ki jo je uredil Mario Šušteršič. Knjigo bosta predstavila Saša Rudolf in Milan Pahor.

MFU-UNINT - Šola umetnosti vabi na konferenco »Arhetipi: prikrita razsežnost umetnosti« z umetnikom Leonardom Calvom v ponedeljek, 25. novembra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3. Info na tel. 040-2602395 ali 338-3476253.

GALERIJA VIPAVSKI KRIŽ (na Placu, Ajdovščina) vljudno vabi na ogled razstave »Prosojnost - Zrak« do 26. novembra. Razstavljata Tanja Prušnik in Rafael Samec. Urnik: sob. in ned. 15.00-18.00, in na željo obiskovalcev: kontaktni telefon g.a Iva Bandelj 00386031-48187.

UNINT Šola Umetnosti - MFU obvešča, da prireja obisk izjemne razstave »Leonardo da Vinci. Univerzalni človek« v Benetke v nedeljo, 1. decembra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.

Poslovni oglasi

PODJETJE INFORMATIKE IŠČE

osebo za prodajo in pomoč.

e-mail: oglas.pd2013@gmail.com

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

4 ZIMSKE GUME Kormoran snowpro 185/65 R15 88T v dobrem stanju, prodam za 120,00 evrov. Tel.: 348-2422538 v večernih urah.

DOMAČO REPO prodajamo. Tel. 347-5278519.

IŠČEM DELO kot varuška otrok ali kot hišna pomočnica. Tel.: 040-327251.

IŠČEM zimske gume s platišči v dobrem stanju, 175-65 R13 ali 185-55 R14, max 200,00 evrov. Tel.: 347-3052843.

LJUBITELJEM ŽIVALI podarimo 4 simpatične mucke, stare 5 tednov. Tel. 040-4528403.

NA SV. MARTINU NA PROSEKU sem 11. novembra izgubila usb ključek bele barve. Pošteni najditelj bo prejel nagrado. Tel. 348-8340682.

PRODAJAM 4 zimske gume snoways 2 plus - 185/60 R14. Cena 70,00 evrov. Tel.: 348-5159966.

PRODAJAMO kraško domačijo potrebno prenove: hiša 180 kv.m., vrt 2.500 kv.m., tel.: 340-5706725.

PRODAM ekstradeviško dalmatinsko oljčno olje lastne pridelave. Tel.: 339-8201250.

PRODAM fiat palio 1.2, letnik 2000, 150.000 km, letna taksa plačana do '08 2014, za 800,00 evrov. Tel.: 040-225304 ali 340-9144726.

PRODAM repo. Tel.: 347-4878994.

PRODAM strežno hladilno vitrino za narezek, širina 4 m, globina 1,5 m ter hladilno vitrino za mlečne izdelke, višina 2,20 m, globina 70 cm, dolžina 2,5 m v odličnem stanju, cena po dogovoru. Tel. 339-5326530, 338-8867093.

RAZNE DELE za skuter Gran Dink prodam po nizki ceni. Tel.: 040-231006 v popoldanskih urah.

V SOBOTO zvečer, 9. novembra, sem na plesu MKPK na Proseku izgubil zebrazto svetlo sivo majico z zadrgo velike mere. Tel. št.: 338-9444135 (Niko).

ZELO SIMPATIČNE MUCKE podarimo. Tel.: 040-200865.

Prispevki

V spomin na Dina Stoparja darujeta Jože in Marija Cej 50,00 evrov za kulturno društvo Lipa iz Bazovice.

V spomin na Dina Stoparja daruje Danila z družino 20,00 evrov za AŠZ Slo-ga.

V spomin na Dina Stoparja daruje Danila z družino 20,00 evrov za AŠZ Slo-ga.

V spomin na svakinjo Lino Kenda - Caharija daruje Ada z družino 50,00 evrov za SKD Igo Gruden.

V spomin na Lino Chenda darujeta Marica in Marija 40,00 evrov za ŠD Sokol.

V spomin na dragega strica Dragota Miliča daruje Natalino 50,00 evrov za AŠK Kras.

† Zapustil nas je naš dragi

Duilio Tul

Žalostno vest sporočajo

žena Mirjana, sin Aleš, mama Čelka ter ostalo sorodstvo.

Pokojnik bo ležal v mrliški vežici v ulici Costalunga v ponedeljek, 18. novembra od 10.30 do 12.30. Sledila bo sveta maša ob 13. uri v cerkvi v Mačkolkah in pokop na domačem pokopališču.

Mačkolje, 13. novembra 2013

Pogrebno podjetje Alabarda

Žalovanju se pridružujeta

Idle in Joris z družinama

Ob prerani izgubi

dragega Duilia Tula

se žalovanju družine pridružujeta

Mitja in Nadja z družinama

Ob prerani izgubi

dragega Duilia Tula

izrekamo družini občuteno sožalje

Danica, Iztok in Saša z družinama

Ob smrti dragega Duiliota

izrekamo iskreno sožalje Mirjani, Alešu in Čelki.

Miloš, Dušan in Igor z družino

Mirjani, Alešu in Čelki

iskreno sožalje ob smrti

dragega Duiliota.

SKD Primorsko

Našemu prijatelju Alešu Tulu in družini izrekamo iskreno sožalje ob izgubi predragega očeta.

Vsi pri Luni puhni

Aleš,

stojimo ti trdno ob strani ob izgubi dragega očeta.

ŠZ Gaja

Ob izgubi

dragega očeta Duilia Tula

izrekamo občuteno sožalje

sinu Alešu in družini

ASD Flamme Rouge

SVETOIVANSKI PARK - 13 dnevno potovanje za zaprtje sodnih psihiatričnih bolnišnic

»Brezglavi« Marco Cavallo začel svojo pot za svobodo

Na Verdijevem trgu so se somišljeniki od »obglavljenega« Marco Cavalla poslovili s prazničnim spektaklom

KROMA

Sinji konj Marco Cavallo - simbol revolucionarnih pogledov na bolnika in njegove pravice, ki jih je psihiater Franco Basaglia spodbudil v tržaški umobolnici in so leta 1978 privedli do zakona 180, je večeraj dopoldne zapustil svetoivanski park oz. tamkajšnji oddelek za duševno zdravje in jo v spremstvu številnih somišljenikov udaril novim pustolovščinam naproti. V prihodnjih 13 dneh naj bi namreč obiskal 16 italijanskih mest oz. 10 dežel (med drugim se bo v Rimu mudil tako v senatu kot v poslanski zbornici), kjer naj bi zahteval dokončno zaprtje sodnih psihiatričnih bolnišnic in manjših, še obstoječih umobolnic; hkrati pa si bo prizadeval za 24-urno odprtje centrov za duševno zdravje.

Če se nekoliko zaustavimo pri zakonu 180 oz. zakonu Basaglia, velja opozoriti, da je slednji povsem spremenil odnos države do duševnih bolnikov, predvsem pa je vplival na zaprtje italijanskih umobolnic in nakazal inovativni terapevtski model svobode in dostojanstva za bolnike. Za svobodo si bo 40 let pozneje na pobudo organizacije stopOPG spet prizadeval sinji Marco Cavallo. Trst s svojo zgodbo in s svojim primerom dobrih praks namreč lahko veliko pove psihiatričnim ustanovam, ki še vedno obravnavajo duševno stisko kot bolezen. Ironija usode je hotela, da je pred začetkom potovanja tudi sam Marco Cavallo »izgubil glavo«. Veja ga je namreč obglavila ob odhodu iz svetoivanskega parka, tako da je brezglavo začel svojo pot na Velikem trgu. Tam ga je sprejel deželni odbornik Francesco Peroni, ki mu je v imenu predsednice vlade Debole Serracchiani voščil srečno pot. »Da bi njegova pustolovščina privedla do dokončne ukinitve psihiatričnih bolnišnic in bi v nas - deželnih upraviteljih spodbudila vse večjo skrb za najšibkeje člene naše družbe,« je zapisala predsednica, Peroni pa je njegovo potovanje ocenil kot izziv nove reforme storitev za občane. Kot pravično bitko za preseganje različnosti je »konjevo« pustolovščino ocenil nekdanji predsednik tržaške pokrajine Michele Zanetti, medtem ko je ravnateljica oddelka za duševno zdravje Assunta Signorelli poudarila nujno po tovrstnih revolucionarnih poslih tudi v sedanjem času. V slovo so mu pomahali tudi predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat ter tržaški in miljski župan Roberto Cosolini oz. Nerio Nesladek.

Na Verdijevem trgu je Marco Cavalla pričakala množica veselih obrazov, ki je poskrbela za pravi praznik slovesa z igrami in performansi. Tam so tudi prebrali pismo predsednika republike Giorgio Napolitana, ki je psihiatrične bolnišnice ocenil kot sramoto za omikano državo. Marco Cavalla čaka že danes začetek 13 dnevnega in 3500 km dolgega potovanja svobodi naproti.

TK - Ob kavi s knjigo Pogovor o natečaju Po koncu začetek

Kava s knjigo v Tržaški knjigarni bo danes dopoldne posvečena literarnemu natečaju za kratko zgodbo, ki ga je v letošnjem poletju razpisalo Založništvo tržaškega tiska. Na natečaj Po koncu začetek je prispelo 81 kratkih zgodb, med katerimi je strokovna komisija izbrala 20 najboljših, le-te pa so bile objavljene tako v Primorskem dnevniku kot na spletni strani ZTT-ja, in na koncu v knjigi z istim naslovom, Po koncu začetek.

Zgodbe so prihajale iz cele Slovenije, med njimi je bilo tudi nekaj avtorjev iz našega prostora in med temi se je eden tudi uvrstil v dvajseterico. V zgodbah so se avtorji lotili različnih tem, socialnih, osebnih in globalnih. V večini primerov so se na široko razpisali o koncih in le nakazali začetek, a vsem je bila skupna želja po pripovedovanju in podajanju osebnega pogleda na določeno situacijo.

Ob kavi in knjigi se bodo na današnji literarni matineji poslušalci srečali z nekaterimi člani strokovne komisije, ki bodo povedali, kako so izbirali in zakaj so tako izbrali. Pričakujemo vas danes ob 10. uri v Tržaški knjigarni. Vabljeni!

ROSSETTIJEVO GLEDALIŠČE Spektakel sedmih slavnih iluzionistov

Drvi bo v veliki Rossettijevi dvorani tržaška premiera velikega mednarodnega spektakla gledališke čarovnije The Illusionists – Witness the Impossible, v katerem nastopa sedem slavnih iluzionistov. V okviru svetovne turnee bo Trst edino mesto v Italiji, ki bo gostilo uspešni avstralski show, ki velja za skrajno inovativno predstavo tovrstnega žanra in je že od krstne premiere v avstralski Sydney Opera House doživela izreden uspeh.

Nastopajoči iluzionisti so mojstri različnih zvrsti: Dan Sperry iluzionistične čarovnije postavlja v vzdušje grozljivk, medtem ko plesalka Jinger Leigh vanje vnaša lahkotnost in gracioznost; Mark Kalin je zaradi svojega sloga znan kot The Gentleman, Andrew Basso se navezuje na Houdinija in se mojstrsko rešuje iz verig tudi zaprt v posodi polni vode; Kevin James vlija v svoj nastop otroško začudenost in Philip Escoffey preseneča gledalce z branjem misli.

Spektakel prihaja v Trst v okviru svetovne turnee. Po Veliki Britaniji, Nemčiji in Češki bo kot rečeno Trst edino mesto v Italiji, ki bo gostovalo inovativno predstavo. V Rossettijevem gledališču bo spektakel The Illusionists na sporedu vsak večer do nedelje, 17. novembra, ko sta predvideni dve ponovitvi: dopoldne in popoldne.

OBČINA TRST - Župan sprejel Simoneja Cristicchija

Plaketa v zahvalo

Včerajšnje slovesnosti se je udeležilo veliko ljudi

KROMA

»V zahvalo za predstavo Magazzino 18, trenzo in delikatno pričevanje o bolečih doživetjih naših ljudi«. Tako piše na spominski plaketi, ki jo je župan Roberto Cosolini včeraj izročil Simoneju Cristicchiju, avtorju znane gledališke predstave o istrskem eksodusu, ki je bila oktobra na ogled v gledališču Rossetti.

Cristicchi je v zahvalnem nagovoru poudaril, da predstave ne bi mogel ustvariti brez odlo-

čilne podpore in pomoči številnih ljudi. Izpostavil je pogum stalnega gledališča in se zahvalil predsedniku Milošu Budinu za dragoceno pomoč. V čast mi je, da sem lahko sodeloval z norim vizionarjem kot je Antonio Calenda, ki me je spremenil v igralca, je dejal Cristicchi in se zahvalil tudi Pieru Delbellu, ki mu je odprl vrata Skladišča 18, predvsem pa svoji mami, ki ga je vztrajno spodbujala z bolnišnične postelje.

Danes prvo srečanje o slovenskem pravopisu

V mali dvorani Narodnega doma se danes pričinja jezikovni tečaj Slaviističnega društva Trst-Gorica-Videm. Vodil ga bo strokovnjak dr. Peter Weiss, ki bo v treh srečanjih predstavil novosti slovenskega pravopisa in odgovarjal na vsa jezikovna vprašanja, ki nas spravijo v dvom, ko vzamemo pero v roko. Srečanja bodo potekala ob sredah (13., 20. in 27. novembra) od 17. do 19. ure. Kotizacija znaša 30 evrov za nečlane društva in 20 evrov za člane.

O zgodovinskem spominu

V mali dvorani Verdijevega gledališča bo danes posvet na temo zgodovinskega spomina, ki ga prireja sindikat upokojencev Spi-Cgil ob koncu dvodnevne obiske krajev spomina v FJK. Na srečanju bodo med drugimi govorili Boris Pahor, župan Roberto Cosolini in vsedržavna tajnica Spi-Cgil Carla Cantone.

Revija Genesis o spolnosti

V muzeju Sartorio (dvorana Constantinides) bodo danes ob 17. uri predstavili monografsko številko revije Genesis, ki je posvečena kulturi spolnosti v svetu.

Razstava o Tržaškem Lloyd

V hidrodinamični centrali v starem pristanišču bodo danes ob 11. uri odprli dokumentarno razstavo o zgodovini Tržaškega Lloyd. Pobudnika sta Inštitut za pomorsko kulturo in odbor Lloyd 170. Razstava bo na ogled vsak dan med 9.30 in 12.30.

Predavanje o prvi vojni

V nizu predavanj o času pred prvo svetovno vojno bo danes ob 16.30 prof. Holger Afflerbach z Univerze v Leedsu govoril na temo: Usoda trojne aliance. Predavanje bo v državni knjižnici, Trg Papa Giovannina XXIII 6.

Razstava slik na univerzi

V stavbi ekonomske fakultete na novi univerzi (Trg Europa, poslopje D) bodo danes ob 17.30 odprli razstavo »L'eloquenza del segno«. Razstavljal bo umetnik Vanni Cantà iz Roviga.

SVEČANOST - Ob 10. obletnici

Počastili spomin žrtev v Nasiriji

Včeraj so se tudi v Trstu spomnili desete obletnice pokola pri Nasiriji, enega najhujših napadov, ki so jih doživeli italijanske vojaške enote v okviru misij v tujini. Takrat je bilo v napadu na italijansko oporišče v Iraku ubitih 19 ljudi, vojakov, karabinjerov in dva civilista. Njih in vseh žrtev misij so se spomnili s polaganjem vencev pri Ferdinandu predstavniški vojske, prefektore, dežele ter pokrajine in občine Trst.

O NAŠEM TRENUTKU

Novinarstvo in tek v krtine novic

ACE MERMOLJA

Branje časopisov me vedno bolj dolgočasi. Informacijske televizijske oddaje in debatni programi, ki naj bi razpravljali o aktualnih vprašanjih, me nervirajo. Napihovanje puhlic se mi zdi nesmiseln začaran krog. Kritika na račun medijev ni le moja, ampak sem jo slišal tako v baru kot iz ust kakega poklicnega politika. Gre v bistvu za paradoks. Ko sonce vstane, pričnejo mlatiti prazno slamo najprej politiki ali novinarji? Je bilo prej jajce ali kokoš?

Lahko bi se preusmeril v Slovenijo, vendar je tudi tu lov na škandal novinarsko najbolj priljubljen šport. Obvladovati dve novinarski sceni je zamudno in ti jemlje čas za drugačno branje, kot so romani, pesniške zbirke ter druge knjige, ki razmišljajo o konkretnih problemih: od ekonomskih do socioloških. Tu iščem prebliske »navdiha«. Knjige obstajajo! Priznam, da me virus novinarske plitvine nujno grabi, saj iz domače sobe nimam pogledov v ne vem kakšna zakulisja. Delam na osnovi slabih materialov in sledim potem, ki mi jih začrtujejo drugi. Ne delam si torej utvar: v svojem majhnem sem tudi sam v istem krogu, ki ga kritiziram. Odpovedal sem se le brskanju po spletnih straneh interneta, da me ne zagrabi dodatni virus. Uporabljam tehnologijo, sem pa zaradi nerodnosti v tem poslu nujno selektiven, kar je po svoje sreča.

Italijanske časopise in televizijske informativne oddaje preplavljajo, kot zapisano, dogodki, ki se kot kurja čreva ponavljajo na dolge roke in trenutni šoki, ki pa so prav tako nepomembni za življenje navadnih državljanov. Problem je namreč v tem: vsiljujejo se nam novice, ki napihujejo zdrahe v rimskih oblastniških palačah in obenem novinarji pospravljajo pod preprogo novice in težave, ki se zarezujejo v naše življenje in ga pogojujejo. Redki se resnično sprašujejo po tem, kako se počutijo italijanski državljani. Koliko pomembnih stvari je v medijih zasenčenih!

Naj navedem ne ravno dramatičen primer moje žene, ki ni najbolj natančna pri štetju bančnega računa in pokojnin. Z določeno jezo pa se je zavedala, da ji je pri penziji učiteljice zmanjkalo skoraj kar precej evrov mesečno. Skupaj sva ugotavljala, da je najverjetneje to sad Montijevih varčevalnih ukrepov. Žena je verjetno za las

prekoračila določen prag in prišla med tiste, ki jim pričenjajo odštevat. Tam sem tudi sam, čeprav bi moral iskati potrdilo za domneve pri specialistih. Tot evrov manj meni, tot evrov manj ženi, sin, ki vpraša za »posojilce« in se nam že lepo pozna, čeprav nismo še izpadli iz srednjega sloja, smo pa v neki večinski sredini, ki v krvi še diha. V luči »novice« pa so to banalnosti, ki ne sodijo med uvodne časopisne naslove, čeprav smo se kot neštete ostale italijanske družine odločili, da ne zamenjamo avtomobila, da ne prebarvamo fasade hiše, da ne kupimo novega zmrzovalnika in da imamo dovolj zimskih majic, kar se tiče prehrane pa je itak bolje, da štedimo, saj to pomaga zdravju. Na pol prazen hladilnik je najboljšo zdravilo proti sladkorju in holesterolu. Smo v množici, ki podobno misli. Številnim drugim gre veliko slabše, čeprav vsi skupaj bistveno prispevamo k odločnemu znižanju potrošnje in k ekonomskemu padcu. Določeno število evrov manj, sinovi, ki nimajo dela, ali pa delajo za nizke plače, določena doza strahu pred prihodnostjo in že je v trgovini družina manj.

Ko pišem, pa sem prebral novo poglavje o sporih in komolčenju znotraj Demokratske stranke. Na vrsti so sumljivi vpisi v stranko. Še bolj je zbudila Prodijsva izjava, da se ne bo udeležil primarnih volitev za tajnika stranke. Mož se je pač maščeval za zaušnico, ko so mu anonimni (laž?) tovariši preprečili, da bi postal predsednik republike. DS je med krči prebila oziroma prebija generacijske preskoke, obenem pa smo prisiljeni slediti tekmi med novimi primadonami za vodstvo stranke in za bodočo premiersko kandidacijo. Ples imen je znan: Renzi, Cuperlo, Civati, Letta za premier-sko kandidacijo. Ozračje na vrhu stranke je v resnici strupeno, na »bazi« opazujemo zadeve brez prave moči. Žal je večina polemik in preprirov primerno serviranih za lačna usta medijev. Krivi so politiki, vendar jih novinarji silijo v skoraj obvezno površnost. Iz konteksta nekega govora izberejo najbolj efektne in najmanj poveden stavek. Natančno tistega, ki nam ne bo spremenil življenja!

Neprimerno bolj nespodobna je Berlusconijsva saga. PDL, Forza Italia, lojalisti, jastrebi in golobice iz pa-

lače Palače Grazioli se med sabo zmerjajo. Berlusconi nekaj okleva, urejuje nasledstvo Milana in joče, da noče v zapor. Zgodba o Berlusconijsvih sodnih peripetijah traja tedne, mesece in leta. Berem, da živi vitez z družino kot Judje za časa Hitlerja. Maziljenega si je dovolilo sodišče obsoditi in, kar je hujše, tvega, da mu odvzamejo šaržo senatorja. Sumim, da se bodo prizori nadaljevanke zaključili s križanjem na Golgoti in z rimskim centurijonom, ki prebode srce Nedolžnega. Beremo, gledamo in plačujemo. Žal Berlusconi ni vzrok ampak posledica neke Italije, ki se je že zdavnaj, morda že pod fašizmom, izpridila.

V goščavi nujnih vprašanj, se se tako zdi edini pomemben problem plačevanje drugega obroka davka na nepremičnine IMU. Gre za čisto ideološki disput glede enega izmed redkih davkov na premoženje, ki ga poznamo v Italiji. V osnovi je davek neskončno pravičnejši od podražitve bencina in zvišanja davka na dodatno vrednost, ki ne delata nobene razlike med revnim in milijonarjem.

Med hipnejše pretrese bi uvrstil polemiko, ki je na osnovi prisluškovalnega zapisa zajela sodno ministrico Cancellieri. Ne bi izrekel svojega mnenja, izvedel pa sem za vsa prijateljstva in vezi pomembne gospe in nimam občutka, da se mi z novim znanjem življenje spreminja. Naj bi se zgražal, če se oblastniki družijo z oblastniki in če pride med klepetom do kake uslugice? Dajmo, no!

Iz tišine še vedno pljuske zgodba o pokopu neskešanega nacista Erica Priebkeja. Ob smrti bi si zaslužil drobno novičko in hiter pokop v neznanem kraju. V medijskem hrupu pa so trugo prevažali po Italiji in Evropi v strahu, da Priebkejev grob ne postane romarska pot vseh evropskih neonacistov. Si lahko zamišljam, kaj bi bilo, ko bi Hitler ne umrl pod ruševinami in bi mu morali narediti grob?

Veliko je takih zgodb, ki jih mediji meljejo in režejo na tanke rezine do onemoglosti. Sprašujem se, kako to, da se moji kolegi ne naveličajo lastnih krtin. Velja pa tudi zanje kot za politike: biti v ospredju, biti pod žarometi in v središču pozornosti je ista bolezen kot alkohol ali igranje v igralnici. Za igro človek zapravi tudi dostojanstvo.

LJUBLJANA - Kmalu ustanovni kongres

Protestna gibanja ustanavljajo stranko

Množica na eni od demonstracij v Ljubljani

LJUBLJANA - Gibanje Vseslovenska ljudska vstaja, Odbor za pravično in solidarno družbo ter nekateri člani Mreže za neposredno demokracijo so se odločili ustanoviti politično stranko. Koordinacijski odbor bo v najkrajšem možnem času sklical ustanovni kongres, kjer bodo odločali o predsedniku stranke in tudi imenu, ob čemer ni izključeno ime Solidarnost. Predstavniki Gibanja Vseslovenska ljudska vstaja (VLV) Uroš Lubej je na včerajšnji novinarski konferenci pred poslopjem DZ sporočil »zgodovinsko novico« o združitvi treh po njegovih besedah močnejših vstajniških gibanj. »Dokazujemo, da smo sposobni stopiti skupaj v interesu Slovenije in vseh njenih prebivalcev,« je poudaril in dodal, da so odprti za vsa nadaljnja povezovanja.

Skupni koordinacijski odbor bo »v najkrajšem možnem času« pripravil vse za ustanovni kongres, kjer bodo potrjevali etični kodeks, jasno pa bo tudi, kdo bo vodil stranko in kako ji bo ime. Kot je pojasnil Lubej, je med možnimi ime Solidarnost, sicer pa bo stranka aktivno stopila na politično prizorišče takoj po kongresu.

Med drugim se bo zavzemala za oster obračun s korupcijo, obrambo socialne ter krepitev pravne države in zagotavljanje uresničljiv gospodarski program. Kot nekaj, kar je drugačno od obstoječih strank, so predstavniki nove stranke omenili instrument ljudske zaupnice, prav tako bi imelo članstvo »ab-

soluten nadzor« nad svojimi predstavniki v parlamentu in bi jih lahko odpoklicalo na podlagi etičnega kodeksa.

Damjan Mandelc je v imenu Odbora za pravično in solidarno družbo izpostavil, da Slovenije ne morejo reševati »tisti, ki so jo spravili na kolena«.

Po mnenju Lenarta Zajca iz Mreže za neposredno demokracijo so namreč sprevideli, da zgolj na ulici ne bodo mogli doseči tega, kar želijo. Ob tem je poudaril, da mreža ohranja svojo avtonomnost civilno-druženega gibanja, njeni določeni člani pa vstopajo v novo stranko s podporo ostalih članov.

Tudi Lubej je poudaril, da Gibanje VLV ostaja avtonomno protestno gibanje, ki bo še naprej delovalo v civilni družbi. A kot je razvidno iz današnjega sporočila za javnost, se je gibanje »zaradi različnih pogledov na uresničevanje skupnih ciljev in zahtev« že preoblikovalo v dve samostojni skupini. Tako novo gibanje z imenom Kričač Gibanje VLV ostaja na ulicah kot nestransko in nepolitično, so pa zapisali tudi, da bodo lahko sodelovali z Gibanjem VLV, če bo to v skladu z načeli delovanja in bodo imeli iste cilje.

Med podporniki nove stranke je bilo opaziti nekatere vidnejše obraze, med drugim nekdanjega ministra za zdravje Dušana Kebra, nekdanjega podpredsednika LDS Božidarja Flajšmana, predsednika Liberalne akademije Darka Štrajna in zgodovinarja Jožeta Pirjevca.

SEŽANA - Izvirna pobuda za sensibilizacijo mladih o sladkorni bolezni

Poznavanje diabetesa s tekmovanjem

SEŽANA - V Sežani je potekalo tekmovanje v znanju o sladkorni bolezni za osnovne in srednje šole. Udeležilo se ga je 304 tekmovalcev, od tega 230 učencev in 74 dijakov, ki jih je spremljalo 111 mentorjev. Rezultati tekmovanja bodo znani v drugi polovici novembra.

Tekmovanje je organiziralo Združenje diabetikov Slovenije v sodelovanju s sežanskim društvom diabetikov ter domačo osnovno in srednjo šolo. Ističasno sta tekmovanja na državnem nivoju potekala tudi v Šoštanju in v Ravnah na Koroškem.

Šolska tekmovanja so potekala že v začetku oktobra in prvi trije najboljši učenci ter dijaki iz vsake šole so se uvrstili na državno tekmovanje, ki se ga je udeležilo kar 336 šol oz. 900 tekmovalcev. Da gre za pridobivanje znanja o sladkorni bolezni, ki ga bodo in ga že učenci in dijaki uporabljajo v vsakdanjem življenju, je poudaril predstavnik oz. član izvršnega odbora Združenja diabetikov Slovenije in evropske mednarodne zveze diabetikov Alojz Rudolf. »Tekmovanje poteka že 15 leto zapored. V evropskem prostoru smo svetla izjema, ki smo uvedli to tekmovanje. Skušamo ga predstaviti tudi v med-

narodnih krogih, vendar zaenkrat ni še ta pravega odziva. Tekmovalci so se na dveh nivojih pomerili v splošnem znanju o sladkorni bolezni. Letos smo dali poudarek na očeh. Do 19. novembra pa bodo na spletni strani Združenja diabetikov Slovenije objavljali rezultati. Za mentorja, ki so vodili in pripravljali učence na šolah za šolsko in za državno tekmovanje, smo organizirali tudi strokovno izobraževanje o sladkorni bolezni. Pripravili smo ga skupaj z različnimi slovenski strokovnjaki. Letos se ga je v Kliničnem centru v Ljubljani udeležilo 80 mentorjev,« je poudaril Rudolf.

Tekmovalce v Sežani sta toplo pozdravila ravnatelj domače srednje šole Dušan Stolf in sežanski podžupan David Škabar, medtem ko je predsednik sežanskega društva diabetikov Vojko Turk predstavil vlogo in pomen domačega društva v skrbi za zdrav življenjski slog v boju s to boleznijo sodobnega časa. Učenci domače osnovne in srednje ter glasbene šole so pripravili zanimiv kulturni program, v katerem smo med drugim videli tudi uprizoritev Urške in povodnega moža v današnjih časih.

Olga Knez

OK

V sežanski telovadnici je dijake pozdravil član vodstva Društva diabetikov Slovenije Alojz Rudolf

GLASBA - V okviru projekta Beethoven v tržaškem gledališču Rossetti

Dinamična in stilno dovršena izvedba 4. in 5. simfonije

Angleški mojster Frank Shipway je znal iz orkestra izvabiti muziciranje na izjemno visoki ravni

Trst je mesto, ki se rado trdno oklepa svojih navad, zato nič čudnega, če je tudi kulturno področje razdeljeno na odseke, ki praviloma nimajo medsebojnih stikov. S pogumno in posrečeno potezo je Koncertno društvo prebilo led in povabilo v svojo sezono orkester opernega gledališča Verdi ter zaoralo novo brazdo, ki nam bo lahko prinesla še veliko lepega.

Priložnost se je rodila ob snovanju projekta Beethoven, za katerega sta se posebno zavzela umetniški vodja Koncertnega društva Giovanni Baldini ter član odbora Luca delle Donne. Kar petnajst dogodkov, od koncertov do predavanj, se je na različnih lokacijah zvrstilo v minulem tednu, višek pa je bil nastop tržaškega simfoničnega orkestra v gledališču Rossetti. Slovesnost dogodka so pred koncertom obeležili predsednik društva Nello Gonzini, ki se je še posebej zahvalil Skladu Casali za finančno podporo, nadzornik gledališča Verdi Claudio Orazi, vesel, da je njegova strategija povezovanja nanizala nov uspeh, in Giovanni Baldini, upravičeno zadovoljen nad polnoštevilno udeležbo občinstva, tako na komornih koncertih in predavanjih kot na simfoničnem večeru, ki je v Rossetti privabil res veliko množico.

Ne bomo zgrešili, če bomo večji del uspeha pripisali Beethovnu, skladatelju, čigar veličino je nemogoče opisati z besedami: če bomo na izvedbo vseh devetih simfonij morali potrpežljivo čakati (ciklus se bo sklenil l. 2020), sta

Dirigent Frank Shipway

nam 4. in 5. simfonija podarili čisto dovolj lepote in časa, da se ponovno zamislimo nad bogastvom ter estetsko in etično dovršenostjo teh dveh umetnin.

Seveda ni vseeno, kdo je zadolžen za izvedbo. Tokrat je izbira dirigenta zadela v črno, kajti angleški mojster Frank Shipway je znal iz tržaškega orkestra izvabiti muziciranje, ki je bilo na neobičajno visoki ravni: pozornost na

detaile, zelo bogata dinamična paleta, stilna dovršenost so izstopale v novitem interpretacijskem zamahu, ki je z ostro in jasnovidno logiko povezal izvedbo. Da je dirigent globoko prodril v partituro, je bilo razvidno tudi iz dejstva, da je dirigiral na pamet. Napetost smo občutili takoj v začetku 4. simfonije v B-Duru op.60, kjer Adagio skrivnostno pripravlja izbruh polnokrvne te-

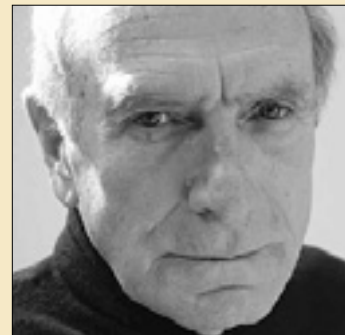
me, lepi trenutki pa so nas v neprekinjenem sosledju popeljali skozi genialno dialektiko, ki se zna poigravati z drobnimi tematičnimi zametki ter jim vlti nezaslišano moč.

Med deveterico je Četrta nekoliko manj znana, zato pa toliko bolj vredna pozornosti, kar ne velja za 5. simfonijo v c-molu op.67: le kdo ne pozna vsaj začetnih taktov, ki jim je legenda pripisala celo vrsto pomenov? »Usoda, ki trka na vrata«, naj bi odgovoril Beethoven svojemu zaupniku Schindlerju, ko ga je slednji vprašal za smisel tega vzorca, čigar klic se oglašja skozi ves prvi stavek, vztrajno in trdovratno, a vendar vedno drugače. Škoda, da akustika gledališča Rossetti onemogoča idealno doživetje in tudi orkestru ne olajša muziciranja, kljub temu pa je bil dialog med oddelki lepo usklajen, še posebno med rahlimi vezeninami, ki si jih pihala in godala podajajo elegantno, pa tudi čustveno doživeto. Pohvalo si zaslužijo čisto vsi solisti, ki so izstopali v lepih in zahtevnih pasajah, kot tudi orkestralna masa, ki je z ojačenimi vrstami godal in mogočnostjo trobil zasvenela kle- no in bogato.

Zelo dolgi aplavzi so se utrgali ob koncu Četrte, še daljši pa ob koncu Pete simfonije, ki je požela pravi val navdušenja. Zadoščenje orkestra in dirigenta je bilo otipljivo, uspeh zamisli brezpogojen ...zato naj živi Beethoven, kot je dejal Giovanni Baldini v svojem posegu!

Katja Kralj

ZTT - Ljubljana Zbirka in razstava za Morandinja

Založništvo tržaškega tiska se vneto pripravlja na 29. slovenski knjižni sejem, ki bo letos potekal med 19. in 24. novembrom. V pričakovanju na tradicionalno pestro dogajanje v Cankarjevem domu pa jutri vabi v slovensko prestolnico na odprtje mednarodne razstave umetniških knjig »Luciano Morandini: lo sguardo e la ragione/pogled in razum«. Uradno odprtje bo ob 17.30 v prostorih Italijanskega inštituta za kulturo (Breg 12), razstava pa bo na ogled do 19. januarja.

Na jutrišnjem odprtju bo ZTT predstavilo knjižico, posvečeno prijateljstvu med Lucianom Morandijem in Cirilom Zlobcem ter njuni skupni ljubezni do poezije. Furlanski pesnik Luciano Morandini je imel tesne stike s slovenskim svetom: tudi po njegovi zaslugi so italijanski bralci že v 60. letih prejšnjega stoletja spoznali Kovačiča, Menarta, Pavčka in seveda Zlobca.

O potujoči razstavi in majhni dvojezični pesniški zbirki bodo spregovorili Andrej Medved, Luisa Gastaldo ter pesnika Ciril Zlobec in Marko Kravos.

ZGODOVINA - Skoraj prikrit vendar zelo zanimiv muzej v Bologni

Muzej spomina o Ustici

V njem hranijo razbitine letala Itavia, ki so ga leta 1980 sestrelili nad Ustico, in spomin na 81 žrtev

Marsikje lahko odkrijemo muzeje, ki so pravi biseri, a za katerih obstoj se sploh ne ve. V določenih primerih zanj ne vedo niti domačini. Na tak primer lahko naletimo v Bologni. 27. junij 1980 je datum, ki je v neki meri zaznamoval povojno Italijo oziroma orisal sistem, iz katerega se država še zdaj ne more v celoti osvoboditi. Sistem, v katerem je resnica stranskega pomena, če ne celo cilj, katerega se ne sme nikakor doseči. Na omenjeni dan je prišlo do tragične letalske nesreče pri Ustici, v kateri je izgubilo življenje 81 oseb. Gre za enega izmed najbolj črnih madežev v zgodovini povojne Italije. Ne toliko zaradi same letalske nesreče, saj se take nesreče na žalost dogajajo, temveč zaradi vseh prikrivanja in spletkarjenja, ki so nesreči sledila, z edinim na-

menom, da bi prikrili resnično dogajanje in krivice.

Malokdo ve, da so 27. junija 2007 v Bologni odprli muzej, ki ohranja spomin na ta dogodek. Museo per la Memoria di Ustica (ulica di Saliceto 3/22, spletna stran www.mambo-bologna.org - muzej je odprt od petka do nedelje, 10-18. ura, vstop brezplačen) je eden izmed prej omenjenih muzejev, o katerem marsikdo ničesar ne ve. To sami spoznamo, ko po emilijski prestolnici tavamo in sprašujemo, kako do njega.

LETALSKA NESREČA PRI USTICI - 27. junija 1980 je ob 20.08 z dvournno zamudo iz Bologne odletelo letalo, ki bi moralo ob 21.13 pristati v Palermu. Na njem je bilo skupno 81 potnikov (vključno s štirimi člani posadke), med temi 11 otrok in dva do-

jenčka. Ob 21.04 pa o letalu ni bilo več sledu. V jutranjih urah je helikopter zasledil madež olja na morju med otokoma Ponza in Ustica, kmalu zatem so odkrili prve razbitine in v naslednjih urah in dneh 38 trupel. Govorilo se je, da je letalo strmoglavilo zaradi okvare. Leto kasneje je družba Itavia, zaradi stalnih govorov o slabem vzdrževanju, šla v stečaj. A že leto kasneje je komisija na ministrstvu za promet izključila možnost tehničnih okvar. Ostali sta tako le dve možnosti: eksplozija (bomba oziroma raketa) ali trčenje z drugim letalom. Z raziskovanjem resnice je po letu 1982 nadaljevalo le sodstvo, vendar smo do leta 1988, ko so sorodniki žrtev ustanovili združenje, bili še daleč od resnice. Tistega leta so v parlamentu ustanovili preiskovalno komisijo o nesreči v Ustici. Zaključki komisije so jasni: nekateri vodilni možje italijanske vojske so namerno prikrivali radarske slike tistega tragičnega dne. Podobni so bili zaključki sodne preiskave, tako da so vrhove vojaškega letalstva v letu 1980 leta 1992 obdolžili veleizdaje. A obsojen ni bil nihče zaradi zastaranja kaznivskega dejanja. Vsekakor je leta 1989 sodnik Rosario Priore v zaključkih preiskovalne razsodbe jasno zapisal, da je DC9 Itavia strmoglavila zaradi izstreljene rakete s strani (francoskega ali ameriškega?) vojaškega letala. Najbrž - a tu smo že pri domnevah - je bil cilj razstreliti libijskega lovca. Med resnico in dostojanstvom ter lažjo in mednarodnimi vojaškimi zvezami v obdobju hladne vojne so za vrhove italijanske vojske prevladali drugi.

MUZEJ - Razbitine letala DC9 Itavia, ki ga je raketa razstrelila v bližini Ustice, so iz globine morja - operacija je bila sila zahtevna, saj so bili ostanki letala na globinah med 3500 in 3700 metrov - potegnili na površje med leti 1987 in 1991. Letalo so znova rekonstruirali, najprej v hangarju letališča v Pratici del Mare, da bi sodstvo lahko poizvedovalo o razlogih nesreče. Ko so opravili vse potrebne preglede in analize razbitin, so se pod pritiskom Združenja sorodnikov žrtev nesreče v Ustici le domenili, da razbitine prepeljejo v Bologno, kjer so medtem začeli obnavljati podirajoče se nekdanje skladišče tramvajev javnega mestnega prevoza, da bi tam uredili muzej spomina. Seli-tev je bila kar zahtevna. Morali so celo zapreti avtocesto, da bi omogočili koloni petnajstih tovornjakov prevoz do Emilije. Ob tem so morali počakati z gradnjo strehe muzeja, saj so lahko rep letala prenesli iz tovornjaka v muzejske prostore le »od zgoraj«.

Ko obiskovalec vstopi v muzej, gre pogled takoj na razbitine letala. Pogled, ki presune. Iz morja so povlekli kar 96% ostankov razbitin, tako da so letalo lahko skoraj v celoti sestavili. Celo napis letalske družbe Itavia je dokaj dobro ohranjen. Hodnik

velike dvorane se razteza na vseh štirih straneh, na stenah pa visi 81 črnih ogledal. Za ogledali se skrivajo manjši zvočniki, ki občasno šepetajo kratke stavke - možne misli 81 potnikov, tik preden se je letalo raztreščilo. S stropa nad letalom visi 81 svetilk, ki se ugašajo, a nikoli ne ugasnejo popolnoma. Simbol srčnega utripa 81 žrtev, ki pa niso dokončno umrle, saj se jih bodo sorodniki - in ne samo - večno spominjali. Gre za delo francoskega umetnika Christiana Boltanského. Zaman boste iskali osebne predmete preminulih. Shranjeni so v devetih velikih črnih zabojih, ki spominjajo na črne skrinjice, iz katerih se da običajno razumeti vzroke letalskih nesreč. Ob glavni hali si lahko v manjši sobi ogledate posnetke o tem, kako je prišlo do nastanka muzeja, z zelo zanimivim dvajset minut trajajočim dokumentarnim filmom. Ob velikem ekranu imate na voljo tudi računalni-ke, preko katerih lahko prebirate in si ogledate razne dokumente o letalski nesreči in o novostih, ki so si sledile od leta 1980 do današnjih dni.

Skratka, muzej vreden ogleda. Tako za tiste, ki o tragediji pri Ustici že marsikaj vedo, kot za tiste, ki zanj niso sploh vedeli. (I.F.)

EU - Včeraj v Parizu druga konferenca o zaposlovanju mladih

Noben mlad ne bo ostal brez dela ali izobraževanja več kot 4 mesece

Vzporedno s konferenco vrh mladih - Prihodnja konferenca bo v prvi polovici 2014 v Rimu

PARIZ - Evropski voditelji so se včeraj v Parizu zbrali na konferenci o zaposlovanju mladih in se dogovorili za okrepitev prizadevanj, da končajo brezupno situacijo milijonov brezposelnih mladih Evropejcev. V tej luči so se zavzeli za uresničitev sheme jamstev za mlade v državah članicah.

"Na kocki je prihodnost generacije, ki jo je prizadela večletna brezposelnost," je na novinarski konferenci skupaj z nemško kanclerko Angela Merkel, predsednikom Evropske komisije Josejem Manuelom Barrosum in drugimi evropskimi voditelji dejal francoski predsednik Francois Hollande.

Mladih brez služb je v Evropski uniji 5,6 milijona in to je po besedah Holandca "veliko preveč". Mladim je treba hitro ponuditi perspektivo vključitve na trg dela, je dejal in pojasnil, da so se prav s tem namenom voditelji dogovorili, da "v prihodnjih dveh letih uresničijo jamstva za mlade". To jamstvo naj bi zagotavljalo, da noben mlad Evropejec ne bo ostal brez dela ali izobraževanja več kot štiri mesece. Vse države, ki se bodo odločile uvesti to shemo, bodo imele s 1. januarjem prihodnjega leta na razpolago potrebna sredstva, je pojasnil.

Merklova je medtem menila, da je v boju proti brezposelnosti odgovornost v veliki meri na strani posameznih držav članic. Poleg tega je treba v državah izboljšati pogoje za rast, češ da "brez rasti ne bo mogoče ustvarjati delovnih mest". "Sposobnost za razvoj celine je odvisna od vprašanja, kakšno perspektivo lahko damo mladim," je dejala Merklova in dodala, da morajo države za nujno financiranje na evropski ravni hitro predstaviti svoje načrte.

Predsednik Evropske komisije Barroso je medtem napovedal, da bo EU izčrpala vse možnosti, da ne bo prišlo do izgubljenih generacij, predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy pa se je zavzel za nove reforme trga dela, ki bi pomagale tudi mladim brezposelnim. Litovska predsednica Dalia Grybauskaitė je napovedala, da bo tema igrala osrednjo vlogo na vrhu EU ob zaključku predsedovanja njene države uniji.

Voditelji 24 držav članic EU so v Parizu prišli na povabilo Holandca. Voditelji držav članic so pred tem že julija v Berlinu na podobnem vrhu razpravljali o skupnih ukrepih proti brezposelnosti mladih. Konferenca se je udeležil tudi italijanski premier Enrico Letta. Izrazil je zadovoljstvo, da se je EU končno začela resno spopadati s problematiko, ki je posebno pereča za Italijo, saj v njej mladinska brezposelnost znaša kar 40,4%. Na slabšem so edinole še Španija (56,5%), Hrvaška (52,8%) in Ciper (43,9%). Letta je tudi z zadovoljstvom poudaril, da bo tretja tovrstna konferenca na začetku prihodnjega leta v Rimu.

Slovenska premierka Alenka Bratušek je ob koncu konference menila, da je treba pri iskanju rešitev za mlade te čim bolj vključiti v proces. Kot so v izjavi za javnost zapisali v kabinetu predsednice vlade, so na konferenci pregledali, v kolikšni meri države članice pri vključitvi ali vrnitvi mladih na trg dela ali v nadaljnje usposabljanje uporabljajo jamstva za mlade, zagonski kapital za podjetništvo, razvoj vajeništva in finančne spodbude za mobilnost.

Ob robu konference se je francoski predsednik Francois Holland sestel tudi s predstavniki mladih in prisluhnil njihovim sporočilom, namenjenim evropskim voditeljem. Sporočila so sicer oblikovali na vrhu mladih - Za kvaliteten zaposlitve za mlade, ki je potekal vzporedno z medvladno konferenco.

Predsednica Mladinskega sveta Slovenije Tea Jarc je kot članica delegacije Vrh mladih skupaj z evropskimi kolegi Holandcu predala priporočila mladih za boj proti brezposelnosti in boljši zaposljivosti.

V Italiji je mladinska brezposelnost presegla 40 odstotkov; slabše je edinole še v Španiji, na Hrvaškem in v Cipru

TAJFUN - Število žrtev ujme med 2000 in 2500

Na pomoč prizadetim na Filipinih tudi ameriška in britanska vojska

MANILA - Uradno število smrtnih žrtev super tajfuna Haiyan, ki je opustošil vzhodne province Filipinov, se je povzpelo na 1798. Po ocenah filipinskega predsednika Benigna Aquina naj bi bilo vseh skupaj med 2000 in 2500. Prvotne ocene o okoli 10.000 mrtvih so bile po njegovem mnenju najverjetneje previsoke.

Kot so sporočile pristojne oblasti, je na otoku Leyte na vzhodu države v divjanju tajfuna minuli konec tedna življenje izgubilo 1298 ljudi, o še 200 žrtvah poročajo iz sosednje province Samar. Skoraj 2600 ljudi je bilo poškodovanih, še najmanj 82 pa jih pogrešajo. Poleg tega je tajfun uničil več kot 149.000 hiš, celotno škodo pa ocenjujejo na okoli osem milijonov evrov.

Na začetku so se pojavljale ocene o 10.000 mrtvih in tudi Združeni narodi so v ponedeljek izrazili bojazen, da je Haiyan na Filipinih terjal toliko smrtnih žrtev. A filipinski predsednik Aquino je včeraj v pogovoru za ameriški CNN menil, da so bile te ocene previsoke. Kot predvideva, naj bi bilo vseh smrtnih žrtev med 2000 in 2500.

Medtem so na poti na območje Filipinov ameriške in britanske vojaške ladje z več tisoč vojaki, ki bodo prizadetim nudili humanitarno pomoč in zdravstveno oskrbo. Kot je sporočila ameriška vojska, so na prizadeto območje napotili letalonosilko George Washington, na kateri je kakih 5000 vojakov in okoli 80 letal, poleg nje pa še pet ladij. Ladje naj bi

na Filippine prispele v dveh ali treh dneh, že v ponedeljek pa je v mesto Tacloban, ki je najhuje prizadeto, prispeła predhodnica 90 marincev.

Vojaško ladjo, ki je bila v Singapurju, je na Filippine napotila tudi Velika Britanija, je v ponedeljek povedal britanski premier David Cameron. Pomoč so Filipinom že ponudile tudi številne druge države, med njimi Kitajska, ki je sicer s Filipini v ozemelskem sporu. Včeraj je na Filippine prispelo tudi letalo z okoli 60 tonami pomoči - v glavnem zdravil in šotorov - Sklada ZN za otroke (Unicef).

ZN so včeraj pozvali k zbiranju sredstev za žrtve tajfuna. Zbrati želijo 300 milijonov ameriških dolarjev. (STA)

ITALIJA - Rimsko vlado naj bi nadziral Berlin

Za Grilla je Letta italijanski Quisling

RIM - Vodja italijanskega opozicijskega Gibanja petih zvezd Beppe Grillo je na svojem blogu izrazil prepričanje, da Italijo vodi marionetna vlada, ki jo nadzira Nemčija. Premiera Enrica Letta je ob tem primerjal z nekdanjim norveškim voditeljem Vidkunom Quislingom, ki je podpiral naciste.

Grillo je Letto obtožil, da se neuspešno spopada z gospodarsko krizo v državi, njegova vlada pa da »ščiti interese njihovih mednarodnih posojilodajalcev na čelu z Nemčijo«. Vladajoča vladna koalicija je po njegovih besedah »marionetni režim, ki predstavlja interese tujih držav namesto Italije«, Letta pa »novi italijanski Quisling«. Kot je menil, bi morala Italija namesto nenehnega zategovanja pasu med drugim okrepiti investicije in zmanjšati potratno javno porabo.

Glede na javnomnenjsko raziskavo Tecne, ki je bila objavljena 7. novembra, sicer Grillovo gibanje podpira 24,8 odstotka italijanskih volivcev. Levosredinsko Demokratsko stranko naj bi podpiralo

BEPPE GRILLO

ANSA

26,1 odstotka, Berlusconijevo stranko Naprej Italija pa 25,3 odstotka volivcev.

V Demokratski stranki se medtem nadaljuje volilna kampanja pred primarnimi volitvami za izbiro novega strankinega tajnika. Favorit Matteo Renzi je včeraj napovedal, bo bo v kratkem predstavil svoj predlog državne volilne reforme na osnovi volilnega sistema, ki danes velja za občine. V Ljudstvu svobode pa se večja napetost pred sobotnim zasedanjem državnega sveta, ob katerem bo po vsej verjetnosti prišlo do odcepitve provladno usmerjenih predstavnikov stranke.

ITALIJA - L. 2014

Moody's napoveduje rast BDP

RIM - Bonitetna hiša Moody's napoveduje, da bo italijansko gospodarstvo prihodnje leto ponovno začelo rasti po dveh letih recesije. Po njenih napovedih naj bi italijanski bruto domači proizvod (BDP) letos padel od 1 do 2 odstotka, leta 2014 pa naj bi zrasel med 0 in 1 odstotkom. To naj bi še ne prineslo pozitivnih premikov v zaposlovanju, saj se bo stopnja brezposelnih prihodnje leto predvidoma sukala med 12 in 13 odstotki.

Podobne napovedi je včeraj objavila italijanska centralna banka Bankitalia, ki ugotavlja, da se je padanje proizvodnje ustavilo, medtem ko se krepi italijanski nepremičninski trg in se izboljšuje italijanska plačilna bilanca.

Tako Moody's kot Banitalia pa opozarjata, da bi italijansko gospodarstvo okrevanje lahko postavila pod vprašaj politična nestabilnost v državi.

20.000 izraelskih gradenj na Zahodnem bregu

JERUZALEM - Izrael naj bi načrtoval gradnjo rekordnih 20.000 novih stanovanj na zasedenem palestinskem Zahodnem bregu, je včeraj sporočila izraelska nevladna organizacija Peace Now. Palestinci sicer opozarjajo, da bo vsakršno nadaljevanje širjenja judovskih naselbin na palestinskih območjih ogrozilo mirovne pogovore.

Do razkritja izraelskih načrtov prihaja vsega nekaj dni po obisku ameriškega državnega sekretarja Johna Kerryja v regiji, kjer si je prizadeval, da bi pogajanja ohranil pri življenju. Širjenje judovskih naselbin in gradnjo novih stanovanj na zasedenih palestinskih ozemljih pa je med drugim označil za nelegitimno. V ponedeljek je tudi opozoril, da ne bo pritiskal na Palestince, naj nadaljujejo pogovore, če bo Izrael vztrajal pri nadaljevanju spornih gradenj na palestinskih ozemljih.

EU dosegla dogovor o proračunu za leto 2014

BRUSELJ - Članice EU in Evropski parlament so včeraj zjutraj po 16 urah pogajanj in več mesecih prekanj le dosegli dogovor o proračunu za leto 2014. EU bo lahko v prihodnjem letu porabila 135,5 milijarde evrov. Omenjena številka je kompromis. Članice so želele odobrena plačila za prihodnje leto omejiti na 135 milijard evrov, Evropska komisija je predlagala milijardo več, Evropski parlament pa je zahteval 1,4 milijarde več ali 136,4 milijarde evrov.

V neurju v Italiji umrla dva človeka

RIM - V hudem neurju v Italiji sta v najhuje prizadeti deželi Marche umrla dva človeka. Nekega voznika so v avtomobilu odnesle narasle vode, nek 70-letnik pa je umrl, ko je želel preveriti poškodbe na strehi in ga je spodnesel sunek vetra. Po hudem deževju je moralo svoje domove zapustiti več sto ljudi. Reke so prestopile bregove, številne ceste pa so neprevozne.

Nevihste so prizadele tudi Toskano in Umbrijo. Združenje kmetovalcev Col-diretti poroča o večmilijonski škodi. Narasle vode uničujejo setev, ob tem pa so močni vetrovi polomili veliko sadnega drevja. V višje ležečih območjih je medtem nastopila zima. Višje predele dežel Molise in Abruzzo ter Sardinije je pobelil sneg.

ZLATO (999,99 %) za kg
30.317,15 € -383,19

SOD NAFTE (159 litrov)
105,99 \$ -0,39

EVRO
1,3432 \$ +0,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
12. novembra, 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	12. 11.	11. 11.
ameriški dolar	1,3432	1,3394	
japonski jen	133,87	132,86	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,010	26,996	
danska krona	7,4580	7,4586	
britanski funt	0,84470	0,83810	
madžarski forint	298,50	297,29	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7025	0,7025	
poljski zlot	4,2035	4,2045	
romunski lev	4,4555	4,4535	
švedska krona	8,9103	8,7967	
švicarski frank	1,2328	1,2328	
norveška krona	8,2995	8,2065	
hrvaška kuna	7,6241	7,6218	
ruski rubel	44,1150	43,8100	
turška lira	2,7516	2,7286	
avstralski dolar	1,4097	1,4314	
braziljski real	3,1339	3,1002	
kanadski dolar	1,4097	1,4314	
kitajski juan	8,1825	8,1587	
indijska rupija	85,5560	84,7040	
južnoafriški rand	13,9500	13,8735	

POKRAJINA - Da bi zmanjšali količino odpadkov, ki jih je treba sežigati

Iz rumenih vreč bodo pobirali plastiko in papir

V obratu Mainardo v Marianu bodo odpirali rumene vreče z nediferenciranimi odpadki, saj so na goriški pokrajini ugotovili, da je v njih obilo plastike in papirja, ki bi ju lahko namenili recikliranju. Pristojna pokrajinska odbornica Mara Černic bo v ta namen danes predstavila pokrajinskemu odboru sklep, s katerim bodo družbi Ambiente Newco omogočili odpiranje rumenih vreč in preverjanje njihove vsebine.

»Evropska unija si postavlja za cilj, da bi vsak prebivalec držav članic letno proizvedel 350 kilogramov odpadkov. Na Goriškem smo od cilja še kar oddaljeni, lani smo proizvedli 478 kilogramov odpadkov na prebivalca, kar pomeni, da moramo sprejeti vrsto ukrepov za povečanje stopnje recikliranja in še zlasti za znižanje količine proizvedenih odpadkov. V zadnjih letih je na tržišče prišlo cel kup izdelkov za enkratno uporabo, zaradi katerih se je proizvodnja odpadkov zelo povečala. Zdaj je treba trend spremeniti, saj z izdelki za enkratno uporabo polnimo odlagališča oz. poganjamo upepeljevalnike,« pravi Černičeva in pojasnjuje, da so na pokrajini preverili vsebino rumenih vreč za nediferencirane odpadke; ugotovili so, da je v njih tudi veliko plastike in papirja, ki bi ju lahko namenili recikliranju. »V naši pokrajini sortiramo edino plastične embalaže, ostalo plastiko - na primer staro zobno ščetko - smo odlagali v plastične vreče, ki jih bo

do po novem v Marianu odpirali, tako da nato to vrsto plastičnih odpadkov namenili obratom, specializiranih za njihovo recikliranje,« poudarja Mara Černic in pojasnjuje, da so že leta 2008 poverili takratno podjetje Iris, naj poskrbi za odpiranje rumenih vreč, končno pa se njihova zahteva uresničuje.

V zadnjem letu je bilo v goriški pokrajini recikliranih 62 odstotkov odpadkov; ostalih 32 odstotkov je bilo sežganih v upepeljevalniku v Trstu. Med temi 32 odstotki je skoraj 30 odstotkov plastike in okrog 20 odstotkov papirja, zato pa je odločitev pokrajine o odpiranju rumenih vreč v Marianu več kot upravičena. Černičeva razlaga, da se je s ciljem znižanja količine proizvedenih smeti pokrajina vključila tudi v pobude ob evropskem tednu za znižanje količine recikliranih odpadkov. Od ponedeljka, 18. novembra, do nedelje, 23. novembra, se bodo v raznih krajih pokrajine vrstila informativna srečanja, med katerimi bodo spregovorili o načinih za znižanje količine proizvedenih odpadkov. O otroških pleninah bo govora v ponedeljek, 18. novembra, ob 18. uri v avditoriju Viaggio Marin v Gradežu in v sredo, 20. novembra, ob 16. uri v predavalnici liceja Dante Alighieri v Gorici. Združenje Scienza Under 18 bo vodilo delavnici v palači nekdanje zastavljalnice v Gradišču v petek, 22. novembra, ob 18. uri in v občinski knjižnici v Trzinu v soboto, 23. novembra, ob 15.30; v župnijski dvorani v Stražcah bo v petek, 22. novembra, ob 18. uri srečanje o recikliranju in ponovni uporabi odpadnega blaga. Kreativna delavnica v prireditvi društva Noi dell'Arte felice, v kateri bodo izdelali ženske torbice iz odpadnih materialov, bo v soboto, 23. novembra, ob 10. uri v Pokrajinskih muzejih v palači Attems-Petzenstein v Gorici; isti dan bo ob 14.30 ustvarjalnica za otroke, ki bodo izdelali cvetje iz recikliranih odpadkov. Prijave zbirajo na tel. 347-1733342. (dr)

POKRAJINA - Kampanja za znižanje količine odpadkov

Plenice polnijo deponije

Na otroka se jih nabere 1000 kilogramov - Plenice za večkratno uporabo zagotavljajo prihranek

Ekološka plenica za večkratno uporabo

S pleniciami se polnijo deponije. Vsak otrok v svojih prvih treh letih življenja »proizvede« 1000 kilogramov odrabljenih plen, za nakup katerih vsaka družina povprečno porabi 1800 evrov. »Plenice predstavljajo zelo velik problem. Povprečna tričlanska družina letno proizvede okrog 1400 kilogramov odpadkov, od katerih predstavljajo odrabljene plenice preko 300 kilogramov,« pojasnjuje pokrajinski funkcionar Flavio Gabriellig, medtem ko pokrajinska odbornica za okolje Mara Černic opozarja, da bi vsak družina prihranila kar nekaj denarja, če bi uporabljala naravne plenice za večkratno uporabo. »Letno bi se nabralo okrog 500 evrov prihranka,« poudarja Černičeva in pojasnjuje, da so naravne plenice narejene iz blaga, ki je prijazno koži dojenčkov in otrok. »Če se odločimo za naravne plenice, naredimo res nekaj pomembnega za okolje, saj z odrabljenimi pleniciami polnimo odlagališča ali pa onesnažujemo zrak, če jih sežigamo v upepeljevalnikih,« poudarja Černičeva in opozarja, da je na tržišču cel kup izdelkov za enkratno uporabo, ki bi se jim morali izogibati, če nam je narava pri srcu. Da bi prebivalce goriške pokrajine poučili o prednostih naravnih plen, za večkratno uporabo, prirejajo dve javni srečanja, o katerih pišemo v sosednjem članku. Pokrajina ju je vključila med pobude ob evropskem tednu za znižanje količine proizvedenih odpadkov. (dr)

GORICA - V Raštelu moška grozila lastniku z nožem

Rop v draguljarni

V goriškem Raštelu sta včeraj okrog 18. ure moška vstopila v draguljarno Sigon, ki jo upravlja Paolo Simoni. Iz žepa sta naenkrat potegnili nož in s tujim naglasom grozila lastniku, naj jima izroči dnevni zaslužek. Lastnik naj bi tedaj uspel zapreti svoj sef z dnevnim zaslužkom, takoj zatem naj bi roparja pobrala iz blagajne kakih osemdeset evrov gotovine in nekaj ne ravno dragocenih ur s polic trgovine, nato pa naj bi zbežala; zgleda, da naj bi stekla v smeri Travnika. Lastnik je po njunem odhodu nemudoma klical na pomoč sile javnega reda; na kraj so prihiteli karabinjerji, ki vodijo preiskavo v sodelovanju z goriško policijo. Medtem ko se je s Simonijem pogovarjal poveljnik goriških karabinjerjev Lorenzo Pella, je v draguljarno prišel tudi Marco Sutto, poveljnik pokrajinskega karabinjerskega preiskovalnega oddelka; skupaj sta nato odšla na prefekturo, ki je od oropane draguljarne oddaljena le nekaj desetminutov, vendar se s tem roparja očitno nista obremenjevala. Za nadaljevanje preiskave bodo nedvomno koristni posnetki varnostnih videokamer, ki so nameščene v Raštelu in na Travniku, saj roparja nista imela zamaskiranega obraza.

Draguljarno v Raštelu sta maja lanskega leta obiskali tatici srednjih let, ki sta njenega lastnika z ukano oškodovali za deset tisoč evrov. Ženski sta lastniku dejali, da hočeta kaj kupiti. Zanimali sta se zlasti za ogrlice, ki jima jih je lastnik trgovine razkazal. Hoteli sta jih videti čim več. S prodajalcem sta se zapletli v pogovor in ga tako zmedli, da sta trenutku njegove nepozornosti pobrali več ogrlic in stekli iz draguljarne.

Karabinjerja pred draguljarno Sigon v Raštelu

BUMBACA

GORICA - Sodišče »Zaslišali« župana

Romoli včeraj na avdijci v Rimu

Na začetku septembra je goriški župan Ettore Romoli naslovil na pravosodno ministrico Annamario Cancellieri uradno pismo, v katerem je odločitev, da se v novi ureditvi sodniških okrožij sodišče iz Palmanove priključi videmski sodnji namesto goriški, označil za nesmiselno in potratno. Razumna in pragmatična je samo izbira, da stopi sodišče iz Palmanove pod goriško okrilje, je v pismo zatrdil župan. To bi preprečilo pretirano povečanje ozemlja, za katerega naj bi bili pristojni videmski pravosodni organi, ki so že danes preobremenjeni, in bi hkrati zagotovilo razširitev goriškega pravosodnega okrožja, kar ne bi prineslo dodatnih stroškov, saj je del prostorov goriškega sodišča danes neizkoriščen. S takšno ureditvijo bi bilo goriško sodišče pristojno za ozemlje z 255 tisoč prebivalci, medtem ko je teh danes le 140 tisoč. »Takšni izbiri pa so se postavili po robu kratkovidni krajevni lobiji in videmski politiki,« je polemično zapisal župan.

Romolijevo pismo tokrat ni naletelo na gluha ušesa, saj so na občini v minulih dneh prejeli obvestilo, da bodo župana zaslišali v komisiji, ki jo je pravosodno ministrstvo ustanovilo z namenom, da ponovno preuči novi zaris sodniških okrožij. Avdijci v Rimu je potekala včeraj dopoldne. Romoli je tam ponovil argumente iz septembrskega pisma, izročil pa je tudi tehnično poročilo o razmerah na sodišču, ki ga je pripravil predsednik goriške odvetniške zbornice Silvano Gaggioli. Župan je napovedal, da bo rimski komisiji posredoval še dodatno dokumentacijo, zato da bodo na ministrstvu upoštevali goriške zahteve, pa bo angažiral še poslance iz dežele FJK.

Poskok dopolnilne blagajne

V goriški pokrajini se je oktobra v primerjavi s septembrom potrojilo število ur dopolnilne blagajne. Iz zavoda INPS sporočajo, da je bilo oktobra opravljenih 265.133 ur dopolnilne blagajne, medtem ko so jih septembra našeli 80.117. Od začetka leta se je v goriški pokrajini nabralo 2.601.247 ur dopolnilne blagajne, v katere je vključenih 1.503.288 ur izredne dopolnilne blagajne. Oktobra je bilo največ težav v prehranbenem sektorju (110.678 ur), mehanskem (80 sitoč), kemijskem (3 tisoč) in lesarskem (5.835).

Odločitev v petek

Na goriškem sodišču bodo v petek odločili, kdaj se bo začel proces zoper 21-letnega Micheleja Carannanteja, ki je osumljen umora 38-letnega Tržičana Riccarda Degrossija. Med včerajšnjo obravnavo je Carannantejev odvetnik prosil sodnika za odložitev odločitve o začetku sojenja, ker si pred tem želi ogledati posnetke varnostnih kamer, ki so povezani z umorom. Sodnik je sklenil, da se bo predhodna obravnava nadaljevala v petek.

Posodobljena razstava

V prostorih vile Bartolomei v Solkanu, kjer domuje Goriški muzej, bo v petek zaživel virtualni vodič po restavratorski razstavi »Ohraniti preteklost, ustaviti čas za danes in jutri«. Stalno postavitev, ki je od leta 2007 na ogled v drugem nadstropju Vile Bartolomei, so dopolnili in oplemenitili s pomočjo digitalne tehnologije, ki bo na dinamičen ter inovativen način pejlala obiskovalce skozi razstavljene vsebine. (km)

Varne pokrajinske ceste

Goriška pokrajina je prejela nagrado »Targa blu«; prisluzila si jo je, ker se je v zadnjih štirih letih številno nesreč na pokrajinskih cestah stalno nizalo.

TRŽIČ - Prenovljeni objekt bodo končno predali namenu

Decembra slovesno odprtje rimskih term, januarja prve kopeli

Decembra letos bo svečano odprtje prenovljenih rimskih term v Trzinu, v katerih bodo prve obiskovalce začeli sprejemati januarja. Dne 7. decembra bodo v občinskem gledališču predstavili javnosti značilnosti rimskih term, še isti večer bo uprizorjena tudi narečna gledališka predstava, 21. decembra bodo slovesno odprli prenovljeni objekt, 8. januarja pa prirejajo posvet o zgodovini trziškega termalnega zdravilišča.

V pričakovanju na odprtje in predvsem, da bi deželo še enkrat opozorili na edinstvene značilnosti trziških rimskih term, so včeraj v Trzinu gostili na obisku deželni odborniki za okolje Saro Vito in za zdravstvo Mario Sandro Telesca. »Želeli smo si, da bi si odborniki ogledali naše terme, ki so že od nekdaj poznane zaradi svo-

je tople zdravilne vode,« pojasnjuje trziška županja Silvia Altran, ki pričakuje pozornost in pomoč dežele tudi za vodenje obnovljenega termalnega zdravilišča. Objekt so zaprli pred 74 leti, tik pred začetkom druge svetovne vojne. Terme so pod avstro-ogrskim cesarstvom od leta 1848 naprej delovale kot zdravilišče, zatem so bile med prvo svetovno vojno porušene in za časa fašizma obnovljene. Objekt je nato sameval vse do današnjih dni, čeprav je še naprej slovel po topli vodi, ki izvira iz zemlje pri 36 stopinjah Celzija in slovi po izredni zdravilni moči. Zgodba o obnovi term se je začela uresničevati med županovanjem Gianfranca Pizzolitta; trziška občina je obnovi namenila 1,2 milijona evrov, 1,5 milijona evrov je prišlo z dežele, 2,5 milijona evrov je pristavilo podjetje

Rimske terme v Trzinu

BONAVENTURA

Terme Romane. Konzorcij za razvoj trziške industrijske cone je ob termah zgradil parkirišče s petinštiridesetimi mesti, okrog katerega bodo še posadili drevje, tako da je obnova objekta skupno stala okrog šest milijonov evrov. V zadnjih tednih so se zaključila zunanja dela, izkopali so tudi no-

vo črpališče, ki sega tristo metrov v globino. Iz njega bodo črpali vodo tudi za zunanji bazen, ki ga sicer morajo še zgraditi. V obnovljenih termah bodo ponujali talasoterapijo in razne vrste zdravilnih kopeli, ki koristijo za gibalni in živčni sistem, za krvni obtok, kožo in bronhije.

NOVA GORICA - Podvig Društva slepih in slabovidnih

Prvi koledar za slepe

Novogoriško medobčinsko društvo slepih in slabovidnih je s pomočjo novogoriškega Lions kluba in novogoriške mestne občine te dni izdalo koledar za leto 2014, ki je s povečanim tiskom in brajico prilagojen za slepe in slabovidne. Gre za prvi tovrstni koledar v Sloveniji, nastal je na pobudo slabovidne članice omenjenega društva Sonje Jež. »V Sloveniji že vlada veliko zanimanje za koledar,« se veseli pobudnica, ki je tudi avtorica enega od likovnih del, s katerimi so opremljeni posamezni meseci. Pravzaprav so vsa likovna dela, ki bogatijo koledar, delo članov in članic omenjenega društva. Nastala so pod mentorstvom profesorja likovne vzgoje Damjana Cveka.

»Zamisel za izdajo koledarja, ki bi bil prilagojen za slepe in slabovidne, uporaben pa tudi za ostalo javnost, je stara že več let, po šestih letih pa smo vendarle prišli do koledarja,« pojasnjuje Igor Miljavec, predsednik novogoriškega medobčinskega društva slepih in slabovidnih. Zamisel ni bila tako zlahka uresničljiva, kot bi bilo pričakovati. »Glavno vprašanje je bilo, kdo bo koledar sploh lahko natisnil v brajici? Za to so namreč potrebne posebne prilagoditve, pa tudi Braillov tisk mora biti ustrezno prilagojen. Pike morajo biti dovolj jasne, da jih slepi lahko zapipajo. Kar pol leta smo iskali izvajalca, ki

bi se s tem spopadel. K sreči smo našli na tiskarno Etiketa Žiri, ki nam je prikočila na pomoč. V njih smo dobili vso podporo, saj je bilo usklajevanje okrog Braillove pisave in tiska kar veliko,« dodaja predsednik. Gre pa tudi za koledar, ki je opremljen s prav posebnimi deli: likovno opremo so prispevali člani omenjenega društva, ki so se že pred leti združili in preizkusili na slikarski koloniji. »Avtorjev del, ki so objavljena v koledarju je osem, nekateri imajo po dve deli. To pa so ljudje, ki imajo nad 70-odstotno izgubo vida,« pojasnjuje Miljavec.

»Za našo tiskarno je bil tisk koledarja, ki bo uporaben za slepe in slabovidne, velik izziv. Težko je bilo tudi izbrati samo 12 prekrasnih risb članov društva slepih in slabovidnih Nova Gorica. Še dobro, da ima koledar tudi naslovnico in smo jih lahko izbrali trinajst. Dobili smo srečno trinajstico,« dodajajo predstavniki tiskarne Etiketa, ki se sicer z Braillovo pisavo niso srečali prvič. Tiskajo jo namreč predvsem za potrebe farmacevtske industrije, a z drugačno tehnologijo.

To pa ni prvi projekt, ki ga je omenjeno društvo uresničilo tudi ob pomoči novogoriškega Lions kluba, pridobitve za slepe se veseli tudi predsednica Mirjam Šaver: »Gre za zelo lep projekt, ki je edinstven v Sloveniji. Z veseljem smo ga podprli.«

Koledar za leto 2014 s povečanim tiskom in brajico (desno), pobudnica njegove izdaje Sonja Jež, tudi sama slabovidna (zgoraj)

FOTO K.M.

»Idea o koledarju z Braillovo pisavo mi je bila všeč že, ko sem take koledarje videla pri eni do naših uporabnic. Naročila jih je iz tujine. Česa takega v Sloveniji ni bilo. Z idejo sem prišla na društvo in padla je na plodna tla,« pojasnjuje Sonja Jež. Za uporabnike je pri koledarju še posebej dragoceno tudi to, da ima v Braillovi pisavi označene in pojasnjene tudi vse

slovenske praznike, česar na koledarjih, ki so jih nekateri doslej naročali iz tujine, ni.

Koledar bo na voljo konec novembra oziroma v prvih dneh decembra, na omenjenem društvu slepih in slabovidnih zbirajo prednaročila, natisnili pa ga bodo v tolikih izvodih, kolikor bo povpraševanja.

Katja Munih

GORICA - Delo Tri zaposlitve na zavodu Cossar-Da Vinci

V okviru projektov za socialno delo bo višješolski zavod Cossar-Da Vinci iz Gorice zaposlil dve osebi na tajništvu in enega postreznika-postrežnico. Eden izmed dveh zaposlenih na tajništvu bo skrbel za vodenje in organizacijo poklicnih tečajev, za spremljanje projektov, za vstavljanje podatkov v računalniški sistem, sploh pa bo nudil svojo pomoč učnemu in neučnemu osebj; delal bo s 36-urnim tedenskim urnikom. Druga oseba, ki bo s 30-urnim delovnim urnikom delala na tajništvu, bo sodelovala pri vodenju in organizaciji tečajev italijanskega jezika za tujce. Postreznik bo skrbel za čiščenje šolskih prostorov in za sprejemanje udeležencev tečaja italijanskega jezika za tujce. Vsi trije zaposleni bodo podpisali enoletno delovno pogodbo; več informacij je na voljo v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici (tel. 0481-524296). Prošnje za nadaljnje selekcije bodo zbirali od danes do 27. novembra; prijavo se lahko le delavci na mobilnosti ali v dopolnilni blagajni. Interesenti morajo vložiti potrdilo o bivališču na območju goriške občine in izjavo s podatki o socialnih blazilcih, ki so jih deležni.

V pokrajinskem uradu do 18. novembra zbirajo tudi prijave za štirinajst zaposlitev v občinah Gorica, Zagraj in Krmin, 21. novembra pa zapade rok za vložitev prošnje za mesto vrtnarja, uradnika in delavca, ki jih bodo zaposlili v Koprivnem.

GORICA - Uslužbenci carinskega urada

Zasegli peči in pelete

Uvozili so jih iz Makedonije in Bosne-Hercegovine z oznako »Made in Italy«

Funkcionarji goriškega carinskega urada so v dveh ločenih operacijah zasegli 220 peči na pelete in 1610 vreč pelet, ki so vredne 80.960 oz. 4864 evre. Funkcionarji so ugotovili, da so peči izdelali v Makedoniji, kljub temu pa je bila na njih oznaka »Made in Italy«, kot da bi šlo za italijanski proizvod. Vreče s peleti so prihajale iz Bosne in Hercegovine, vendar so bile tudi na njih oznake »Made in Italy«. Tako na pečeh kot na vrečah bi moralo biti jasno napisano, od kod prihajajo, saj gre drugače za očiten primer zavajanja kupcev, ki so ob branju oznak prepričani, da gre za italijanski proizvod. Funkcionarji goriškega carinskega urada so prijavili zastopnike podjetja, ki so peči in vreče peletov uvozili v Italijo, saj so kršili evropske zakone o ponarejanju blaga.

SEVERNA PRIMORSKA - Škoda po severnem vetru

Ranjena je bila ena oseba, ponekod še brez elektrike

V Gorici se je včeraj nadaljevalo in zaključilo odstranjevanje posledic ponedeljkovega severnega vetra; še največ dela so imeli občinski uslužbenci, ki so z ulic in iz parkov odpeljali polomljene veje, medtem ko je bilo za podrtja drevesa poskrbljeno že v ponedeljek do večera. Posledice močnega vetra so včeraj odstranjevali tudi na Severnem Primorskem; tu je bila gmotna škoda veliko večja kot v Gorici, kjer bo vetrovni dan verjetno ostal v spominu edino lastnika avtomobila Fiat Panda, na katerega je zgrmel drevo in mu poškodovalo streho. Na Severnem Primorskem je bilo skupno poškodovanih 114 objektov, od tega 48 stanovanjskih in 17 upravnih in gospodarskih stavb. Podrlo se je 77 dreves, poškodovana so bila tri vozila in ena oseba. Na terenu je delalo 133 reševalcev - gasilcev, pripadnikov civilne zaštite in drugih. V novogoriški občini so bili poškodovani štirje objekti, dve vozila, podrlo se je deset dreves, na terenu je bilo dvanajst gasilcev.

Polne roke dela so imeli tudi v podjetju Elektro Primorska, kjer so se trudili vzpostaviti električno energijo tam, kjer so bile napeljave poškodovane. Nekatere okvare so uspeli sanirati v noči iz ponedeljka na včerajšnji dan. Dela so včeraj popoldan še potekala v Breginjskem kotu na Kobariškem in v zgornjem delu Baške grape na Tolminskem, brez električne energije je bilo 880 odjemalcev. Do 17. ure so zagotovili vsem odjemalcem na območju Primorske oskrbo z električno energijo; kjer niso uspeli popraviti omrežja, so za začasno napajanje z električno energijo namestili agregate. Velika večina poškodb distribucijskega omrežja je nastala zaradi padcev drevja na daljnoveode, kar je povzročalo pretrge vodnikov in porušitev stebrov. »Začeli smo z ocenjevanjem škode, ki ne bo majhna,« dodajajo na omenjenem podjetju, kjer bodo danes do poldneva imeli prve podatke o oceni škode. (km)

GORICA - Kulturni dom praznuje

Ob partizanskem zboru v gosteh še likovnik in pesnik

Goriški Kulturni dom bo prihodnji teden praznoval svoj 32. »rojstni dan«. Kot je že tradicija, obletnico odprtja vsako leto obeležujejo z nizom prireditev, med katerimi letos izstopata zlasti dve: postavitve razstave likovnih del Andreja Kosiča in koncert Tržaškega partizanskega zbora Pinko Tomažič. Praznični program so predstavili včeraj, poleg predsednika Kulturnega doma Igorja Komela sta o njegovem poteku spregovorila še člana upravnega odbora Joško Vetrh in Vili Prinčič.

Igor Komel je uvodoma navedel pomembnejše dogodke, ki so se v zadnjih mesecih vrstili v večnamenskih prostorih Kulturnega doma in izpostavil še predvsem tiste, ki so bili deležni množičnega odziva ljudi. Posebej je poudaril, da so se za letošnje proslavljanje obrnili na domače kulturne ustvarjalce, ki bodo z likovno govorico, poezijo in glasbeno-pevskim nastopom primerno obeležili obletnico. Komel je izrazil prepričanje, da bo program pritegnil pozornost širše javnosti. Tudi ob tej priložnosti bo izšel vsakoletni bilten Kulturnega doma, ki bo s fotografijami in spremljevalnimi besedili bralcu predstavil bogato delovanje. Veliko je bilo namreč koncertov, razstav, gledaliških iger, predstavitev knjig in srečanj z avtorji, dalje predavanj, športnih manifestacij itd. O minuli sezoni je Komel dejal, da je bila sezona čudežev, saj je kljub splošni krizi, ki ne prizanaša nikomur, Kulturni dom uresničil vse načrtovane pobude. Ob koncu se je še zahvalil vsem sodelujočim posameznikom ter ustanovam in društvom, posebno zahvalo pa je izrekel novinarjem z obeh strani državne meje, ki spremljajo dejavnosti Kulturnega doma in prispevajo k njihovega odmevu.

V nadaljevanju včerajšnje predstavitve je Joško Vetrh napovedal razstavo likovnih del Andreja Kosiča, ki jo bodo v galeriji Kulturnega doma odprli v ponedeljek, 18. novembra, ob 18. uri. Slikar in akvarelist iz Gorice je pred kratkim praznoval svoj osemdeseti rojstni dan, zato so pri Kulturnem domu sklenili, da se njegovemu umetniškemu delu oddolžijo s samostojno razstavo, je pojasnil Vetrh in dodal, da bodo na ogled ponudili kar petdeset Kosičevih del v različnih tehnikah. Likovniku se bo pridružil še en jubilar. Ob odprtju Kosičeve razstave bodo namreč ponudili še branje verzov tržaškega pesnika Marka Kravosa, ki je letos dopolnil sedemdeset let. Kravos ima za sabo bogato literarno pot z devetnajstimi pesniškimi zbirkami in s številnimi proznimi besedili; njegova dela so bila prevedena v kar dvajset jezikov. V ponedeljek se torej obeta nadse zanimiv likovno-pesniški dogodek, ki bo znal pritegniti ljubitelje tako poezije kot likovne umetnosti.

Letošnje praznovanje Kulturnega doma bo zaznamoval tudi nastop Tržaškega pevskega zbora Pinko Tomažič. Vili Prinčič je o njem včeraj povedal, da ima za sabo že preko tisoč odmevnih nastopov po Italiji, Sloveniji, v republikah nekdanje Jugoslavije, dalje v Avstriji, Rusiji in drugod po Evropi. Po najnovejših napovedih je zbor, ki ga vodi Pia Ciacchi, v goriški program vključil nekatere zunanje pevce in glasbenike, ki bodo tudi v Gorici - kot že drugje, na primer v ljubljanskih Stožicah aprila letos - dodatno popestrili njegov nastop; napovedana je tako prisotnost Darka Nikolovskega, Draga Misljeja in Mefa ter skupin Kraški ovčarji in Dirty Fingers. Koncert s programom pesmi partizanov in odporniških gibanj bo v dvorani Kulturnega doma v nedeljo, 24. novembra, z začetkom ob 17.30 uri. Zanj vlada veliko zanimanje, o čemer priča tudi okoliščina, da si je vstopnico že zagotovilo lepo število ljudi, so včeraj poudarili organizatorji in spodbudili interese,

ANDREJ KOSIČ

MARKO KRAVOS

naj se zglasijo v uradu Kulturnega doma.

V času praznovanja bo v Kulturnem domu na ogled še manjša razstava knjig, katalogov, brošur ter pesniških zbirk in drugih publikacij o ustvarjalni poti slikarja Andreja Kosiča in pesnika Marka Kravosa; postavila jo bo goriška knjižnica Damirja Feigla.

Tržaški partizanski zbor Pinko Tomažič

KROMA

GORIŠKA

Odpadki, ajdovski občini dali ultimat

Včeraj so se na izredni seji sveta regije sestali severnoprimorski župani, ki so ponovno pretresali problematiko regijskega centra za ravnanje z odpadki (RCE-RO) v Stari Gori pri Novi Gorici. Sklenili so, da s projektom nadaljujejo, občini Ajdovščina pa postavili še zadnji rok za odločitev o tem, ali projekt finančno podpre ali ne. »Do konca tega meseca se morajo odločiti, mi pa gremo s projektom v vsakem primeru naprej,« je po seji povedal mirenški župan Zlatko Martin Marušič, ki je hkrati podpredsednik sveta regije. Če bodo Ajdovci vztrajali na svojem, bo novogoriška mestna občina v imenu vseh ostalih občin proti občini Ajdovščina vložila tožbo.

Občina Ajdovščina je za novogoriško drugi največji partner v projektu regijskega centra za ravnanje z odpadki. Na redni seji 17. oktobra so se odločili, da bodo v

projektu sicer še sodelovali, vendar finančnega vložka v višini 1,2 milijona evrov ne bodo prispevali. Projekt se jim zdi namreč predimenzioniran in neracionalen. Na zadnji seji sveta regije so ostali župani ajdovskemu kolegi Marjanu Polj-

Z.M. MARUŠIČ

šaku naročili, naj skliče izredno sejo, na kateri bi še svetniki enkrat spregovorili o projektu o tem, kako nameravajo sodelovati v projektu. Svetniki pa na izredni seji niso izglasovali niti dnevnega reda, saj so menili, da so o zadevi odločili že na redni seji.

Marušič je včeraj dodal še, da je pogodba o sodelovanju pri izgradnji in kasneje upravljanju projekta enako zavezujoča za vse občine. Tudi za ajdovsko. Če Ajdovci ne bodo izpolnili svojih obveznosti do projekta, jih torej čaka tožba. 47 milijonov evrov vredni projekt morajo v regiji speljati do leta 2015, vlada pa je občinam že podaljšala rok za ureditev vse potrebne dokumentacije pred izgradnjo do konca leta. Sicer se zna zgoditi, da bo 25 milijonov evrov kohezijskih sredstev preusmerili drugam, kar je za projekt lahko usodno. (km)

GORICA-NOVA GORICA - Jutri bo orientacijski tek povezal mesti

Tekli bodo v dvojicah

Med tekmovalci tudi dijaki nižjih srednjih šol iz Doberdoba in Ivan Trinko iz Gorice

Kostanjeviški grič

Po ulicah obeh Goric bo jutri speljan čezmejni orientacijski tek, ki bo ob 9. uri startal z goriškega Travnika. Namenjen je nižješolcem in se ga bo udeležilo približno sto dvojic v predstavnstvu desetih šol z goriškega in novogoriškega konca. Povabljeni sta tudi šoli iz Vidma in Trsta. Med udeleženci bodo dijaki slovenskih nižjih srednjih šol iz Doberdoba in iz Gorice. Včeraj so prireditev predstavili Lucia Lamberti in Carla Berini za UISP, Vojko Orel za Športni zavod Nova Gorica, Igor Tomaseti za ZSSDI, Umberto Ballarini in Massimiliano Stabile za goriški pokrajinski športni urad, Elena Margiore in Cesare Tarabocchia za zvezo orientacijskega teka FISO, Laura Borghes za atletsko zvezo FIDAL in Alessandra Piacentini za CONI; prisoten je bil tudi predstavnik športnega društva Mark Silvo Kokot, ki že več let sodeluje pri pobudi. Poudarili so dvojni pomen orientacijskega teka, ki daje možnost

mladim, da se športno udeležujejo in da поблиže spoznajo kulturo in zgodovino sosedov. Dvokilometrski proga bo speljana okrog grajskega naselja v Gorici in po kostanjeviškem griču v Novi Gorici. Letošnja novost je udeležba dvočlanskih ekip, v okviru katerih morata biti doprinos in angažiranost obeh članov maksimalna. Ključnega pomena za končno uvrstitev bodo poleg časovne razpredelnice pravilni odgovori na vprašanja o zgodovini in teritoriju.

Pokrovitelji so obe občinski upravi, goriška pokrajina in dežela FJK, ki znova posveča večjo pozornost manjšim, a kljub temu nič manj pomembnim pobudam. Predstavnik FISO je na koncu napovedal, da glede na uspešnost in čezmejno specifično goriškega »orienteeringa« pri zvezi razmišljajo o ustanovitvi posebnega društva, ki bo v bodoče prirejalo na Goriškem tudi zahtevnejša tekmovanja v orientacijskem teku. (it)

GORICA - Konzorcij o Soči

Prirejajo posvet z željo po gradnji novega jezusa

Pojasnili bodo težave, ki jih povzroča nihanje pretoka

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici v Gorici je na ogled dokumentarna razstava o 140-letni zgodovini konzorcija za bonifikacijo posoške ravnine; razstavljeno je arhivsko gradivo, ki so ga odkrili na podstrešju sedeža konzorcija ter nato uredili s prispevkom Fundacije in s pomočjo tržiškega kulturnega konzorcija. Kot spremni dogodek k razstavi prirejajo jutri ob 15. uri javno srečanje o reki Soči od podpisa Osinskega sporazuma do današnjih dni in o upravljanju njenih voda s posebnim poudarkom na nihanju pretoka, ki ga povzroča hidroelektrarna v Solkanu. Po uvodnih pozdravih bo spregovoril predsednik konzorcija za bonifikacijo posoške ravnine Enzo Lorenzon; za njim bodo posegli prof. Alfredo Altobelli, predsednik goriške zveze Legambiente Luca Cadez in inženir Sergio Fattorelli, ki bo predstavil svoje zamisli za odpravo težav, vezanih na spreminjanje pretoka reke Soče, ki ga povzročata odpiranje in zapiranje zapornic solkanskega jezusa. V zaključnem delu srečanja bodo spregovorili še predstavniki kmetijskih organizacij. Kot znano si konzorcij za bonifikacijo posoške ravnine že leta prizadeva za gradnjo novega jezusa na Soči, ki mu naravovarstveniki ostro nasprotujejo, kar še zlasti velja za stari načrt, ki predvideva novo rečno pregrado med Pevmo in Štmavrom.

Razstava na sedežu Fundacije Goriške hranilnice bo odprta do nedelje, 24. novembra. Ogledati si jo je mogoče od torka do petka med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah pa med 10. in 19. uro, vstop je prost.

GORICA-TRŽIČ - Počastili spomin padlih

Pred desetimi leti se je zgodila Nasirija

Pri sveti Ani v Gorici so darovali mašo v spomin na umrle karabinjerje

BUMBACA

Na dvorišču kasarne Cascino v Tržaški ulici v Gorici so se včeraj spomnili atentata v Nasiriji, v katerem je pred desetimi leti umrlo devetnajst italijanskih državljani, karabinjerjev in civilistov. V kasarni 13. karabinjerskega regimenta so se zbrali predstavniki civilnih in vojaških oblasti. Leta 2003 so v atentatu v iraškem mestu umrli tudi trije karabinjerji iz omenjenega regimenta, ki so bili pred odhodom na Bližnji Vzhod nastanjeni v Gorici - in sicer 30-

letni Daniele Ghione iz Savone, 33-letni Andrea Filippa iz Turina in 33-letni Ivan Ghitti iz Milana. Po krajši svečanosti so se jih spomnili še med mašo zadušnico v cerkvi pri Sv. Ani.

Spomin padlih v Nasiriji so včeraj počastili tudi v Tržiču, pred spomenikom na območju med ulicama Romana in Flavia, kjer se klanjajo tudi spominu konjeniških regimentov. Prisotne je nagovoril podžupan Omar Greco.

GORICA - V Katoliški knjigarni

Jutranja kava s knjigo o poslancu Černetu

V gosteh Branko Marušič, ki je prispeval izčrpno študijo

V Katoliški knjigarni na Travniku bo jutri ob 10. uri gost srečanja »na kavi s knjigo«[»] zgodovinar Branko Marušič. Predstavil bo knjigo »Državni in deželni poslanec Anton Černe (1813-1891) - Ob dvestoletnici rojstva«, ki je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi.

Anton Černe, doma iz Tomaja, je bil veleposestnik in politik, predvsem pa eden izmed prvih primorskih državnih poslancev. V knjigi sta objavljena faksimilirana ponatisa dveh njegovih publikacij, in sicer »Odgovor, to je opravičenje poslanca Antona Černeta na nezaupnico, katero je podpisalo 51 mož ki se imenujejo volilci«[»] (1872) ter »Kras in njegove razmere«[»] (1881). Izčrpno študijo o Černetu je prispeval Branko Marušič. Kavbo ponudilo podjetje Primoaroma.

Naslovnica knjige

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

Gledališče

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 16. novembra, ob 20.30 musical »Il violinista sul tetto«[»] (J. Stein in J. Bock), nastopa gledališka skupina Gli amici di Jachy iz Genove; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

»ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 17. novembra ob 17. uri komedija »Ne zdaj, srček...«[»] (John Chapman - Ray Cooney), nastopa DPD Svoboda - Loška Dolina, v režiji Boruta Zakovška. Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedeža eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

»ZIMSKI POPOLDNEVI« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: 16. novembra »Piccolo passo. Storia di un'Ocarina pigra«, nastopa gledališka skupina Kosmocomico teatro (od 4. leta starosti); 30. novembra »Voglio la luna«, 14. decembra »Il gioco del lupo«, 18. januarja 2014 »A proposito di Piter Pan«, 1. februarja 2014 »L'airone e il grande fiume«, 15. februarja 2014 »La grande foresta«, 22. februarja 2014 »La città e il drago«[»]; informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@cta).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) v Gorici ob 20.30: 18. novembra v Kulturnem domu »Plemena«[»] Nine Raine, režija: Matjaž Latin; 9. decembra v KC Lojze Bratuž Prešernovo gledališče Kranj z dramo »Dvom«[»] Johna Patricka Shanleya; 27. januarja 2014 v Kulturnem domu diptih enodejank v režiji Marka Sosiča »Dvorišče«[»] in »Koli«[»] Spira Scimoneja; 24. februarja 2014 v KC Lojze Bratuž komedija Alda Nicolaja »Parole, parole ali Ni bila peta, bila je deveta«, Gledališče Koper v režiji Jake Ivanca; 24. marca 2014 v Kulturnem domu drama »Striček Vanja«[»] Čehovega, režiser Ivica Buljan; 26.

maja 2014 v KC Lojze Bratuž »Pet modernih no dram«[»] Yukia Mishime, v režiji Mateje Kolečnik; prodaja abonmajev do 18. novembra v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: 16. novembra ob 21. uri rock opera »Il muro«[»] po skladbah skupine Pink Floyd, nastopajo Ettore Bassi in Eleonora Ivone, glasba v živo skupine Sound Eclipse; informacije pri blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753); več na www.artistiassociazioni.org.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 13. novembra, ob 20.45 gledališka predstava v režiji Francesca Macedonia z naslovom »Due paia di calze di seta di Vienna«[»] (Lino Carpinteri in Mariano Faraguna), nastopa Ariella Reggio. 26. in 27. novembra ob 20.45 (»contrAZIONI«[»]) »Verdi, narrar cantando«[»] napisala in nastopata Marco Paolini in Mario Brunello; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Trziču (tel. 0481-494664); več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 15. novembra, ob 20. uri »Morilec«[»] (Eugène Ionesco); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Zoran, il mio nipote scemo«. Dvorana 2: 16.45 »Planes«[»]; 18.30 - 20.20 - 22.15 »Sole a catinelle«. Dvorana 3: 17.00 - 18.45 »Planes«[»]; 20.30 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«[»].
DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Sole a catinelle«. Dvorana 2: 17.00 - 20.10 - 22.10 »Zoran, il mio nipote scemo«. Dvorana 3: 16.45 - 18.30 »Planes«[»]; 20.40 »Sole a catinelle«. Dvorana 4: 17.50 - 22.15 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«. Dvorana 5: 18.00 - 21.15 »Prisoners«[»].

Šolske vesti

UPRAVNI ODBOR SKLADA DORČE SARDOČ objavlja razpis za dodelitev štipendij za šolsko leto 2013-2014: pet štipendij v znesku petsto evrov za učence Državne dvojezične osnovne šole v Špetru, pet štipendij v znesku tisoč petsto evrov za univerzitetne študente, štipendijo v znesku tri tisoč evrov za podiplomski študij ali specializacijo; več

SAN PIER D'ISONZO - Podelitev bo danes

Cragnolinova nagrada Giulii Giorgi za raziskavo o slovenskih umetnikih

V kraju San Pier d'Isonzo vsako leto obnavljajo spomin na Adriana Cragnolina, nekdanjega župana, ki je bil med drugim prepričan zagovornik ustanovitve tržiškega mestnega okrožja. Zaradi zasluga se po njem imenuje krajevno društvo, ki v njegovem imenu organizira celo vrsto pobud, katerih skupni imenovalec je posebna pozornost za mladino. Ne gre torej le za negovanje spomina, tem-

več za konkretna dejanja v Cragnolinovem duhu. Med temi posebej izstopa Nagrada »Adriano Cragnolin«, ki je bila sprva namenjena diplomski nalogi, s časom pa se je preobrazila v podporo perspektivnemu raziskovalnemu projektu.

Med projekti, ki so bili letos vloženi v razpisnem roku, so izbrali doktorsko raziskavo na temo slovenskih umetnikov dvajsetega stoletja v obmejnem prostoru,

s katero je za pridobitev Cragnolinove nagrade uspešno kandidirala Giulia Giorgi. Danes ob 18. uri bo raziskovalka nagrajena na javnem dogodku v konferenčni dvorani občinske knjižnice v kraju San Pier d'Isonzo. Obrednim pozdravom bo sledila predstavitev doktorske raziskave, ki jo bo opravil docent videmske univerze Alessandro Del Puppo, nakar bo besedo imela Giulia Giorgi.

Obvestila

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ SOVODENJ prireja družabno srečanje v agriturizmu Malovšče v Vitovljah v nedeljo, 1. decembra. Poskrbljen bo prevoz s avtobusom, odhod izpred sovodenjske telovadnice ob 12. uri, predvidena vrnitev na istem mestu ob 18. uri. Otroci do vključno 12. leta se kosila in družabnosti udeležijo zastoj. Vpisovanja bodo potekala na sedežu društva v Gabrjah ob torkih od 17. do 18. ure ali po tel. 329-40069255 (Vincenza) in tel. 340-3423087 (Paola).

DRUŠTVO JADRO IZ RONK obvešča, da poteka na sedežu društva v Romjanu tečaj klekljanja; informacije po tel. 0481-776123 (Štefanija Pahor).

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ vabi na občni zbor v četrtek, 14. novembra, ob 20.30 v mali dvorani župnijskega doma Anton Gregorčič v Štandrežu.

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ prireja ob 80. rojstnem dnevu dolgoletnega ravnatelja Edmunda Košute družabnost, na katero so toplo vabljeni bivši vzgojitelji in drugi uslužbenci, upravniki, gojenci in nasploh prijatelji doma, v petek, 15. novembra, od 19. ure dalje v Dijaškem domu v Gorici. Zaželjena je prijava po tel. 0481-533495.

KD SOVODNJE obvešča občane, da bo v soboto, 16. novembra, potekalo tradicionalno pobiranje vina za praznik sv. Martina. Zjutraj bodo obiskali pridelovalce v Gabrjah, Peči in Ruppi, popoldan pa v Sovodnjah. Kdor želi prinesiti domači kruh za blagoslov in pokušnjo, pa naj ga prinese v nedeljo, 17. novembra, pred 10.30 h kulturnemu domu v Sovodnjah.

Prireditve

KRUT IN DRUŠTVI SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO IN TRŽAŠKO vabijo člane in prijatelje na kulturno-pevsko prireditev »Starosta mali princ«, ki bo v nedeljo, 17. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici. Udeleženci se pred koncertom lahko odpeljejo z lastnimi sredstvi do Cerja, kjer bo okrog 13.45 obisk spomenika in muzeja. Po ogledu bo odhod v goriški Kulturni dom; informacije po tel. 0481-532092 ali ob torkih od 9. do 12. ure v goriškem uradu KRUT-a, Korzo Verdi 51/int, tel. 0481-530927 oziroma na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

V OBČINSKI KNJIŽNICI SANDRO PERTINI v Ronkah prirejajo pravljčne urice v italijanščini in slovenščini med 17. in 18. uro: za otroke do 3. leta starosti: 19. in 26. novembra ter 3. in 10. decembra. Za otroke od 3. do 7. leta v italijanščini: 13. novembra »Storie fatte a mano«, 20. novembra »Storie sotto le coperte«, 27. novembra »Esploriamo e giochiamo con i 5 sensi«, 4. decembra »Storie di Natale«, 11. decembra »Lo spuntino di Natale«. Za otroke od 3. do 7. leta v slovenščini: 14. novembra »Superheroi na pohodu«[»] 21. novembra »Legendarne pravljice«, 28. novembra »Ma-

le zelene pošasti«, 5. decembra »Miklavž prihaja«[»].

DRUŠTVO HUMANISTOV GORIŠKE IN GORIŠKA KNJIŽNICA FRANCETA BEVKA vabita na sklop predavanj »Zimske urice literature«[»] (pri klavirju) v Goriški knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici ob 18. uri: v petek, 15. novembra, bo predavanje Sete Knop z naslovom »Od doktorja do mojstra«[»]; 29. novembra bo Katja Perat govorila na temo »Dežela pesnikov in kmetov«[»]; 20. decembra bo predavanje z naslovom »Kavkaški tekst. Literarni itinerarij«[»] Andreje Kalc.

AŠKD KREMENJAK vabi na praznovanje 20-letnice društvenega delovanja v soboto, 16. novembra, ob 20. uri v večnamenskem centru v Jamljah na Prvomajski ulici 20. Na programu pozdrav predsednice Brune Visintin, predstavitev društvene brošure, podeljevanje priložnostnih plaket in koncert dalmatinskih pesmi MPZ Vesna iz Križa.

V OBČINSKEM AVDITORIJU V RONKAH bo v soboto, 16. novembra, ob 17. uri prireditev z naslovom »Partizanski boj in represija. GAP (skupine domoljubne akcije), Skupina Montes in vojašnica Piave v Palmanovi«, na katerem se bodo spomnili partizana Angela Černica - Vinka, ki so mu pred leti v Ronkah posvetili ulico. Na programu večera, ki ga organizirata občina Ronke in sekcija VZPI-ANPI iz Ronk bodo predavanje Luciana Patata z naslovom »Angelo Černic - Vinko: borec za svobodo«, predstavitev knjige Irene Bolzon »Repressione antipartigiana in Friuli. La caserma Piave di Palmanova e i processi del dopoguerra«[»] in nastop pevskih zborov Starši Ensemble in Romjanski Muzikanti.

GORIŠKA DELEGACIJA FAI prireja v počastitev spomina na režiserja Federica Fellinija 18. in 25. novembra, ob 17. uri v goriškem Kinemaxu projekciji filmov »Amarcord«[»] in »Prova d'orchestra«. Pred vsako projekcijo bodo profesorji DAMS-a na Videmski univerzi pripravili krajši uvod.

PD RUPA-PEČ vabi letošnje izletnike na Portugalsko na predvajanje diapozitivov in fotografij v torek, 19. novembra, ob 18.30 v društvenih prostorih v Ruppi. Sledila bo družabnost. **SREČANJA POD LIPAMI** v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v petek, 22. novembra, ob 17.30 bo gost misijonar Pedro Opeka, letošnji kandidat za Nobelovo nagrado za mir. Pogovor bo vodil časnikar Jože Možina.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Maria Bonnes z glavnega pokopališča v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče; 13.00, Rinaldo Bressan, blagoslov v kapeli splošne bolnišnice, sledila bo upepelitev.

DANES V KRMINU: 14.30, Massimiliano Difilippo (iz videmske bolnišnice) v cerkvi Sv. Leopolda, sledila bo upepelitev; 15.00, Antonietta Trentin (sestra Adalgisa) v samostanu Rosa Mistica in na pokopališču.

DANES V MORARU: 10.30, Ofelia Battiston vd. Mugherli v cerkvi in na pokopališču.

Koncerti

V LOKALU IL CARSO IN CORSO na Korzu del Popolo 11 v Trziču potekata dve glasbeni reviji s prostim vstopom: iz niza »Jazz in progress«[»] bo v četrtek, 14. novembra, ob 20.45 nastopil Zeno De Rossi trio s koncertom »Kepos«[»]; iz niza »Musica in Corso«[»] bo v nedeljo, 24. novembra, ob 11. uri nastopil Ghenadie Rotari (accordeon) iz Moldavije; več na www.ilcarsoincorso.it.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: v petek, 15. novembra, ob 20.15 izvenabonmajski koncert multiinstrumentalista Milka Lazarja in tolkalista Zlatka Kaučiča, ki sta svoje moči združila v projektu »Tihožitja slovenskih pokrajin«[»]; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred koncertom (tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si).

OB 45. OBLETNICI DELOVANJA društva, SKD Hrast iz Doberdoba vabi na človečerni koncert MePZ Hrast v soboto, 16. novembra, ob 20.45 v cerkvi Sv. Martina v Doberdobu.

V CERKVI SV. NEDELJE v Selcah bo v soboto, 23. novembra, ob 20. uri orgelski koncert Eve Dolinšek v spomin na Bernardko Radetič.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE vabi v soboto, 23. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 24. novembra, ob 17. uri na 55. revijo goriških pevskih zborov »Cecilijanka«, ki je posvečena pesnici Ljubki Šorli ob 20-letnici smrti. V soboto bodo nastopili: MePZ Rupa-Peč, vokalna skupina Lipa - Velikovec (Koroška), MePZ Mačkölje, Oktet Vrh iz Branika, MePZ Mirko Špacapan iz Podgore, MoPZ Mirko Filej - Gorica, MePZ Štandrež, MoPZ Jezero - Doberdob, MePZ F.B. Sedej - Števerjan. V nedeljo: MePZ Lojze Bratuž - Gorica, MoPZ Srečko Kumar - Kojško, MIPŽŽ Le note allegre - Ronke, MPZ Fantje izpod Grmade - Devin, MePZ Hrast iz Doberdoba, MPZ Štmaver, Barški oktet - Bardo, MPZ Anton Klančič - Mirren, DVS Bodeča neža - Vrh sv. Mihaela; vstop prost.

Izleti

SKRD JADRO IZ RONK prireja v sklopu projekta »Po rekah in po vodah Slovenije«[»] v sodelovanju s CTS enodnevn izlet s kosilom v Brezje, Radovljico, Kropo, Kamno Gorico in Vrbo v nedeljo, 17. novembra; informacije in prijave po tel. 0481-82273 (Robert ali Sara).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja v nedeljo, 15. decembra, celodnevni izlet z avtobusom v Verono z ogledom božičnih tržnic; vpisovanje in informacije v trgovini jestvin Lavrenčič v Doberdobu, tel. 0481-78036.

Vstopnice pošle v sedmih urah

ZÜRICH - Nogometni navdušenci so hitro razgrabili vstopnice za nogometno svetovno prvenstvo prihodnje leto v Braziliji. V le nekaj urah so navijači z vsega sveta pokupili 200.000 vstopnic. Mednarodna nogometna zveza Fifa je vstopnice dala v obtok v ponedeljek ob 12. uri po srednjeevropskem času, v sedmih urah jih ni bilo več. Po podatkih Fife je zdaj prodanih že 1,1 milijona vstopnic za največji športni dogodek prihodnjega leta, skupno bo šlo v obtok tri milijone vstopnic.

Nadal bo prezimil na prvem mestu

LONDON - Združenje ATP je objavilo končno lestvico najboljših teniških igralcev sveta. Kljub porazu na zadnjem turnirju sezone v Londonu, je na prvem mestu ostal Španec Rafael Nadal (na sliki ANSA), ki je izgubil proti Novaku Đokoviću. Slednji ima na lestvici 12.110 točk, Nadal 13.030, tretji je Španec David Ferrer (5800). Od Slovencev bo leto najvišje končal Aljaž Bedene, ki je pridobil še eno mesto in je zdaj 87. Blaž Kavčič je padel štiri mesta in je zdaj zunaj stoterice na 102. mestu.

ODBOJKA - Gabrski odbojkar bo spet igral na jugu Italije

Matej Černic v A2-ligi

A1-LIGA

Loris Manià (Casa Modena)
na tekmi 4. kroga poraz s 3:2 z Città di Castello; 47 % pozitivnih (30 % idealni)

Alen Šket (Casa Modena)
2 točki

Mitja Gasparini (Verona)
na tekmi 4. kroga poraz z 2:3 s Perugia; 19 točk (3 asi, 6 blokov), 24 % uspešnost v napadu

Klemen Čebulj (Ravenna)
na tekmi 4. kroga poraz z 0:3 s Piacenzo, 13 točk (3 asi), 47% sprejem (26 % idealni), 65 % uspešnost v napadu

B1-LIGA

Damir Kosmina (Caloni Agnelli Bergamo)
na tekmi 4. kroga poraz z 1:3 proti Itas Trentino; 8 točk

B2-LIGA

Mateja Petejan (Atomat Udine)
na tekmi 4. kroga zmaga s 3:1 proti Veroni, ni igrala

Gabrski odbojkar Matej Černic je dobil delodajalca. Dolgoletni reprezentant in tudi zmagovalac srebrne olimpijske kolajne v Atenah je od četrtka član Corigliana, ki igra v A2-ligi. V nedeljo je za novi klub tudi prvič stopil na igrišče in svoj krstni nastop podpisal s 21 točkami. Corigliano po štirih krogih še ni zbral zmage: v nedeljo je z 1:3 izgubil proti Cantuju. Klub iz juga Italije je povečini sestavljen iz zelo mladih igralcev, sedem od dvanajstih jih je komaj dopolnilo 20 oz. 19 let. Trener ekipe je Gervasio Iurisci.

Matej Černic, s katerim pa se včeraj nismo uspeli pogovoriti, se po letu dni pri turškem Fenerbahçeju torej vrača v Italijo. Pri turškem velikanu mu je zapadla enoletna pogodba, hkrati pa ni bil zadovoljen z odsluženo sezono: zaradi omejitve števila tujcev je večino sezone presedel na tribuni. Nastopal je sicer v ligi prvakov, vendar se turški ekipi tam ni izšlo po načrtih. To je po njegovem mnenju vplivalo, da je ostal v začetku sezone brez ekipe, saj je kakovostno klubsko prvenstvo za igralce prava vitrina. Zatočišče je pred sezono sicer dobil v Modeni, kjer je nekaj časa treniral, medtem pa iskal novega delodajalca. Na seznamu so bile še pred nekaj tedni tudi Turčija, Rusija, Švica, Belgija in Iran, nobena ponudba, kot kaže, pa ga ni prepričala.

Nazadnje je izbral Corigliano. Zanj bo to prva sezona v A2-ligi, saj se v njegovi karieri ni nikoli preizkusil v drugoligaškem prvenstvu. Iz goriškega Vala se je namreč v sezoni 1997/98 preselil v Bologno h Hatuju v A1-ligo. Od takrat je vedno igral v najvišji ligi: do sezone 2004/05 v Italiji, nato pa grškem, ruskem in poljskem prvenstvu. (V.S.)

Matej Černic v dresu italijanske reprezentance leta 2010 ANSA

NOGOMET - Dogodek v Salernu šokiral javnost

Kris Jogan se je uprl

Novogoričan v dresu Nocerine za naš dnevnik: »Boljše, da ne spregovorim«

Dogodek spada bolj v črno kot v športno kroniko. Tekma prve poklicne divizije med Nocerino in Salernitano je bila pravcati avtogol za ves italijanski nogomet. Na kratko obnovimo, kaj se je v nedeljo pripetilo v Salernu. Teden pred občutenim kampanjskim derbijem je kvestura iz Salerna prepovedala navijačem iz Nocerine prihod na gostovanje. Pred tekmo je kakih 200 skrajnežev (ne navijačev, saj si ne zaslužijo tega naziva) grozilo nogometarjem.

Novogoričan v dresu Nocerine, 22-letni **Kris Jogan** je bil med redkimi, ki se je uprl takemu početju. Na rožnati Gazzetti so izpostavili njegov junaški »ne«. V članku piše, da so se nekateri igralci Nocerine jokali. »Posebno razočaran je bil slovenski napadalec Kris Jogan, ki se je takemu početju uprl kljub grožnjam, ki jih je prejel s strani navijačev. Jogan je želel celo sam zapustiti stadion, ampak soigralci so mu to preprečili. Kris Joga nam je včeraj uspelo kontaktirati, toda -

ti Atalanti je Bologna izgubila z 2:1. V vrstah poražencev je bil najboljši Rene Krhin (6,5).

Od 79 slovenskih legionarjev, ki igrajo v tujih poklicnih ligah, sta gol dosegla le Milivoje Novaković (Omiya Ardija na Japonskem) in Dalibor Volaš (Debrecen na Madžarskem). Na Portugalskem, na tekmi Olhanense - Braga, je vratar gostiteljev Vid Belec prejel zadetek, potem ko se je v sodnikovem dodatku »preselil« v gostujoči kazenski prostor in skušal zadeti po podaji s kota. Po kotu se namreč ni pravočasno vrnil v svoja vrata.

V Sloveniji sta izgubila oba primorska prvoligaša. Nova Gorica je doma klonila proti Mariboru (krstni nastop je opravil tudi 17-letni Luka Zahovič, sin nekdanjega režiserja slovenske izbrane vrste Zlatka Zahoviča), ki je tako znova prvi na lestvici. Tudi po zaslugi Kopra, ki je že v petek izgubil proti Zavrčam. V tretji slovenski ligi sta bila na sporedu obalni in goriški derbi. Na Obali sta si Izola in dekanski Jadran (trener je nekdanji igralec Vesne Dejan Ščulac) razdelila izkupiček (2:2). Na Goriškem pa so Brda v Mirnu premagala domačo Adrio z 1:0. Sežanski Tabor je iztrgal točko (0:0) vodilnemu Zagorju.

V tretji avstrijski ligi (imenuje se regionalna liga), v skupini center, je celovski Slovenski atletski klub (SAK) igral sinoči zadnji krog prvega dela prvenstva (2:2 proti St. Florianu), ki se bo nato po dolgem zimskem odmoru nadaljevalo šele 7. marca. Sak zaseda s 25 točkami sredino lestvice (8 zmag, neodločen izid in 6 porazov). Na lestvici vodi ekipa Lask iz Linza. V drugem celovškem klubu, Austria (4. na lestvici), igra primorska nogometaša Patrik Eler in Marko Rojč.

Jan Grgič

O Novogoričanu Krisu Joganu (prvi od leve) je takole včeraj pisala Gazzetta dello Sport

tašem, da naj te tekme sploh ne igrajo, drugače se jim bo kaj pripetilo. V nedeljo so nogometarji Nocerine obvestili kvestorja, kar se jim je pripetilo, in ga zaprosili, če tekmo preloži. Predstavniki sil javnega reda so jim predlagali, naj raje stopijo vseeno na igrišče. Nato se je začela velika farsa. Trener Gaetano Fontana je že v prvi minuti opravil vse tri menjave. V uvodnih 20 minutah je hlinilo poškodbo kar pet igralcev. Nocerina je na igrišču imela le šest igralcev (igra se lahko le s sedmimi igralci) in sodnik je po pravilniku prekinil tekmo. Disciplinska komisija je Nocerino včeraj kaznovala s porazom s 3:0 brez boja.

pričakovano - ni hotel dati izjav. »Rade volje bi kaj povedal, toda klub je po nedeljskem dogodku ostro zahteval strog tiskovni molk vseh. Nočem, da bi mi katera koli izjava povzročila še druge težave,« nam je po facebooku napisal Jogan.

DRUGI - Kaj pa drugi Slovenci na Apeninskem polotoku? Handanovićev (zanj naj bi se zanimal Manchester City) Inter nadaljuje s pozitivno serijo. Mazzarjevi varovanci so z 2:0 premagali Livorno. Na tekmi Chievo - Milan (0:0) je od slovenskih igralcev igral za Chievo le branilec Cesar (5,5 ocena na Gazzetti). Dejan Lazarevič (Chevo) in Valter Birs (Milan) sta sedela na klopi. Na tekmi pro-

Kateri je najlepši gol?

PARIZ - Fifa in revija France Football sta sporočila imena desetih nogometašev, ki kandidirajo za nagrado Ferenc Puskasa za najlepši gol leta. Zmagovalca bodo izbrali navijači po vsem svetu v spletnem glasovanju. Glasovalo se bo do 13. januarja. Med kandidati je tudi gol Di Nataleja med tekmo Udinese - Chievo, in pa gol Panagiotisa Koneja na tekmi med Napolijem in Bologno. Ostali kandidati: Ankersen, De Vanna, Ibrahimović, Luduena, Matić, Nacib, Neymar in Olivera.

KOŠARKA - Pokala Eurochallenge: Jaszberenyi - Krka 41:58.

KOMENTAR Italijanski klubi šele v drugem razredu

Čeprav je prvenstvo italijanske A-lige letos zelo izenačeno, ne moremo reči, da je kakovost igre zelo visoka. To je razvidno tudi v evropskih tekmovanjih, kjer je Italija, ki je še pred nekaj leti dosegala, predvsem z Montepaschijem, dobre rezultate, postopoma zdrknula na nivo drugorazrednih klubov. Ekipa iz Siene je v skupini C Evrolige po štirih kolih na zadnjem mestu in bo najverjetneje zapustila tekmovanje že po prvi fazi. Nekoliko bolje gre milanskemu Armaniju, ki se v skupini B bori za 3. ali 4. mesto, ki še omogočata nadaljevanje. V drugorazrednem Eurocupu se dobro drži le Cantu, ki je v A skupini še nepremagan, Sassari in Rim sta povprečna, Varese pa je v C skupini (kjer brez blišča nastopa tudi ljubljanska Olimpija) na žalostnem zadnjem mestu. Kar je v vsem tem najbolj absurdno pa je dejstvo, da ima najboljša izide ekipa, ki je v najhujši finančni stiski in ji pretezi izginotje. Občina je promovirala nabirko med navijači, ki jo je podprl tudi premier Enrico Letta, od nekdanj Cantujev pristaša. Njegov idol je legendarni Pierluigi Marzorati, ki je prvo tekmo v tem klubu odigral leta 1969, ko je bil star 17 let, zadnjo pa 8. oktobra 2006, ko jih je že dopolnil 54.

Največkrat pa sta uspeh v košarki in gospodarstvu tesno povezana: ekonomska kriza se še ne pozna v nogometu, drugi športi pa jo še kako občutijo. Kakor da bi uspehi v športu bili premo sorazmerni z oceno države, ki jo dajejo bonitetne agencije Standard & Poor's, Moody's ali Fitch. Zato je povsem razumljivo, da so ruski ali turški klubi na boljšem, a dvig gospodarstva in vzporedno nivoja košarkarskih klubov je viden tudi v Nemčiji in Franciji. Malo manj razumljivo je, kako so še vedno zelo konkurenčni španski klubi, povsem nerazumljivo pa, kako kljub globoki krizi lahko še prednjačijo grški. Že prav, da se marsikje ravna po rimskem pregovoru Panem et circenses, ni pa jasno, kako se cirkuške predstave lahko nadaljujejo, ko zmanjka kruha.

Padec italijanske košarke naj bi se prekinil - tako si vsaj želi košarkarska zveza FIP - z večjo prisotnostjo domačih igralcev. To se že uvaža v drugi ligi DNA Gold, kjer pa zaenkrat prednjačijo ekipe, ki ne dajo veliko priložnosti mladim. Tako je Pallacanestro Trieste s petimi mladimi po podaljšku klonil v Trapaniju (78:70), pri katerem je od mladih igral samo ... Tržačan Bossi.

Marko Oblak

NOGOMET - A-liga Po Rossiju »odžagali« še Sannina

VERONA - V ponedeljek je »padel« trener Sampdorie Delio Rossi (v Genovi snubijo srbskega selektorja Sinišo Mihajlovića, alternativa naj bi bil tudi Zdenek Zeman), od včeraj pa ni več trener Chieva Giuseppe Sannino, ki ga bo zamenjal Eugenio Corini. Lani je slednji že rešil veronsko moštvo pred izpadom v B-ligo. Sannino je že četrti trener, ki je zapustil klop v letošnji sezoni A-lige.

1. SNL - Izid: Rudar - Krka 0:1. Vrstni red: Maribor 32, Koper 30, Zavrč 30, Rudar 29, Gorica 26, Domžale 21, Celje 21, Olimpija 20, Krka 14, Triglav 12.

IBRAHIMOVIĆ - Zvezdnik francoskega PSG Zlatan Ibrahimović je na slovesnosti v Stockholmu še osmič osvojil naslov za najboljšega švedskega nogometaša leta.

SPET REMIZIRALA - Norvežan Magnus Carlsen in Indijec Viswanathan Anand sta tretjo partijo dvoboja za naslov šahovskega svetovnega prvaka v Chennaiju končala z remijem po 52. potezi. Carlsen je igral z belimi, Anand pa s črnimi figurami. Skupni izid v dvoboju je izenačen na 1,5:1,5.

PROTI SPREMENBI - Navijači angleškega nogometnega prvoligaša Hull Cityja nasprotujejo nameri lastnika Assema Allama, ki si želi spremeniti ime kluba. Hull City ima takšno ime že 109 let, Allam bi ga rad spremenil v Hull Tigers.

JUTRI V GORICI ŠPORTNO SREČANJE DVEH MANJŠIN

Jutri dopoldne se bo v goriškem višješolskem centru s slovenskim učnim jezikom odvijalo že tradicionalno športno srečanje dveh manjšin, ki ga ZSŠDI in Unija Italijanov prireja že več let. Naknadno so se pri ZSŠDI odločili, da povabijo k pobudi slovenske višje srednje šole. Na povabilo se je odzval višješolski center iz Gorice in od takrat se športna izmenjava odvija na nivoju šolske populacije. Leto 2011 so goriški dijaki v Gorici prvič gostili italijanske vrstnike iz Slovenije in Hrvaške, leta 2012 pa so Goričani bili gostje Unije Italijanov v prekrasnem turističnem naselju v Poreču v Istri. Na jutrišnjem športnem srečanju se bodo selekcije obeh manjšin pomerile v moškem malem nogometu ter v moški in ženski odbojki. Tekmam bo sledila družabnost na skupnem kosilu, z zaključnim nagrajevanjem vseh udeležencev.

lu promocijske lige bo v četrtfinalu v Križu (tudi ob 20.30) derbi med Vesno in Juventino.

DREVI NA PROSEKU**KRAS-GRADISCA IN V KRIŽU VESNA-JUVENTINA**

Drevi bosta na sporedu tekmi državnega pokala elitne (Trofeja Diego Meroi) in promocijske lige (Trofeja Aldo Tortul). V polfinalu bo repenski Kras ob 20.30 bo proseški Rouni gostil Gradisco, ki jo je v soboto premagal v gosteh z 2:1. Drevi bosta od sotna napadalca Corvaglia in Knežević. Finale bo 6. januarja. V pokalu bosta ob 20.30 derbi med Vesno in Juventino.

S KARATEISTI IZ CELE EVROPE

V Formiginiju pri Modeni je preteklo soboto potekal Memorial v spomin na vrhunskega učitelja Taiji Kase, ki so ga nekateri smatrali za enega izmed najboljših izvajalcev kat. Leto 2000 so mu podelili 10. dan kot potrdilo njegove neizmerne vrednosti. V njegov spomin organizirajo vsako leto v Italiji skupen trening za karateiste iz cele Evrope pod vodstvom mojstra Hiroshi Shiraja. Letošnjega treninga so se udeležili tudi Matteo Blocar, Martina Budin in mojster Štoka iz kluba Shinkai.

TRIATLON - Goriški Slovenci uspešni s klubom Gorizia Triathlon

Stopničke in novi načrti

Goriška triatlonca Luka Kovic in Denis Robazza sta tudi letos pokazala napredek - Vse več mlajših

Triatlonska sezona se je končala pred kratkim. Z nastopi so zaključili tudi člani goriškega kluba Gorizia Triathlon, pri katerem je kar nekaj slovenskih tekmovalcev. Dobre rezultate sta tudi v letošnji sezoni imela goriška Slovenca Luka Kovic in Denis Robazza v zahtevni kategoriji mladincev. Njun trener je Mauro Menotti. »Pravzaprav sva z Denisom opravila solidni prvi del sezone, nato pa sva malo popustila,« je ocenil še ne 18-letni Luka Kovic, doma iz Peči v sovodenjski občini. Kovic in Robazza sta v Venetu junija nastopila na državnem mladinskem prvenstvu. »Na državnem prvenstvu v Venetu sem se uvrstil na 24. mesto. Nastopilo je 49 tekmovalcev iz cele Italije. Solidno sem tekmoval na triatlonu v Kamniku, kjer sem dosegel drugi absolutni čas v sprint razdalji (750 m plavanja, 17,5 km kolesarjenja in 5 km teka). V Kopru pa sem se v svoji kategoriji uvrstil na prvo mesto,« je letošnjo sezono na kratko orisal Luka, ki bo letos maturiral na družboslovnem liceju Gregorčič v Gorici. »Po maturi bi rad študij nadaljeval v Ljubljani, mogoče na fakulteti za šport. Tako bi tudi tekmoval za kak slovenski klub in se mogoče potegoval za vstop v slovensko triatlonsko reprezentanco,« je o svojih načrtih dejal Luka, ki je še dodal, da se je v letošnji sezoni izboljšal v teku. »Nekoliko pa sem zanemarljivo plavanje. Skušam bom nadoknaditi v zimskem pripravljalnem obdobju.«

18-letni **Denis Robazza**, doma iz Gorice, je pred leti diplomiral na kuharski šoli in zdaj kot glavni kuhar dela v domači goriški gostilni Primožič (pri Pevmskem mostu). Tudi zaradi

Denis Robazza

Luka Kovic

tega je Denis v letošnji sezoni težje usklajeval službo in šport. »Vseeno mi je to uspelo. Zjutraj sem bil v službi, popoldne pa sem treniral,« nam je povedal Denis, ki je bil zadovoljen z nastopi v letošnji sezoni. »Večkrat sem stopil na zmagovalni oder. Na Bledu in v Portorožu sem bil prvi, v Parmi tretji, v Kamniku drugi. Le na državnem prvenstvu sem malo razočaral,« je o sebi povedal Robazza, ki ima ambiciozne načrte za prihodnjo sezono. »Pozimi se bom posvetil duatlonu (tek in kolesarstvo). Rad bi se uvrstil med prvih pet. Lani sem bil na koncu 11. Tudi na triatlonskih tekmovanjih bi rad izboljšal vse letošnje uvrstitve,« je še dodal.

Denisu in Luku se je letos pridružil še en slovenski triatlonec. To je Doberdobec Elja Marušič, ki letos obiskuje 4. razred višnje srednje šole Jurij Vega v Gorici. Elja (letnik 1996) je letos prvič nastopil na nekaj tekmah. Pred tem se je ukvarjal s plavanjem in kotalkanjem

pri Vipavi. Elja je letos nastopil v kategoriji youth B.

V kategoriji cicibanov so se letos športni disciplini, ki tudi med rekreativci doživlja svoj razcvet, približali štirje mladi navdušenci: Sara Kovic (iz Peči), Januš Kovic (iz Rupe), Giorgia Surian (iz Štmavra) in Sebastjan Berlot (z Vrha). Surianova in Berlot, oba letnika 2005, obiskujeta osnovno šolo Otona Župančiča v Gorici. Medtem ko Sara in Januš obiskujeta osnovno šolo Petra Butkoviča v Sovodnjah.

Vsi štirje so šele spoznavali prvine vseh treh disciplin, plavanja (50 m), teka (500 m) in kolesarstva (1 km).

Treniral jih je Cristian Colombo. Tekmovali so v prvenstvu Nordest Cup. Sara Kovic se je vsakič uvrstila na stopničke in na koncu slavila zmago v svoji kategoriji. Dobro se je odrezal tudi Janus, ki je bil na koncu skupno 7. (jng)

Mladi triatlonci goriškega kluba

NOGOMET - Deželno prvenstvo

Mladinci Krasa so po zmagi drugi na lestvici

Pro Romans Medea - Kras Repen 1:2 (1:2)

Strelca za Kras: Caselli v 10. in Giani v 20. iz 11-m.

Kras: Karan, Costa, Sineri, Simeoni, Castellano, Bianco, Krizman, Petracci (Drioli), Maio (Halili), Giani, Caselli (Ferazzano). Trener: Campi. Rdeč karton: Krizman v 55.

Mladinci Krasa so v ponedeljek zvečer, na gostovanju v Romansu s solidno igro v prvem polčasu premagali solidno goriško ekipo, ki se je v drugem delu opogumila, toda ni uspela izenačiti. Vsi trije goli so padli v prvem polčasu. Rdeče-beli so že vodili z 2:0. Prvi gol je dosegel Caselli, ki si je nato še izboril najstrožjo kazen. Slednjo je uspešno streljal Giani. Gostitelji so pred odmorom uspeli zmanjšati zaostanek. V drugem polčasu je Kras ostal z možem manj, toda rezultat se do konca ni spremenil. Kras, ki bo v soboto na Rouni gostil Zaula, je zdaj drugi na lestvici. Za vodilnima San Luigijem in Trieste Calciom zaostaja zgolj za točko.

Obvestila

ZSŠDI obvešča, da bo v ponedeljek, 18. novembra, ob 20. uri v Občinskem športnem centru S. Klabian v Dolini, seja košarkarske komisije.

AŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglasijo pri društvu glede nakupa v predprodaji sezone karte, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 342-10730513 (Sabina).

SK DEVIN prireja za začetek letošnje zimske sezone dvodnevni Openday v Innichenu 7. in 8. decembra. Informacije in prijave do 25. novembra na info@skdevin.it ali pa na 340 2232538.

SK DEVIN prireja Smučarski sejem od 17. novembra v nakupovalnem centru GranDuino v Devinu s sledečim urnikom: Sobota, 16. novembra od 10. do 19.30 in Nedelja 17. novembra od 10. do 19.30 - Danes, sredo, 13., četrtek, 14., petek, 15. novembra od 15.30 do 19.30. Prevzem neprodane opreme: ponedeljek, 18. in torek, 19. novembra od 10. do 19.30.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira letos vadbo za odrasle - happy fitness time (za mamice, očke, dekleta, ki bi rada izboljšala formo, namreč za vse!), ki bo potekala ob petkih od 17. do 18. ure in od 18. do 19. ure v prostorih M. Cuk na Repentabrski ul. 66. Informacije in vpis: info@cheerdancemillemium.com ali 3461852697 (Petra).

SK DEVIN vabi na telovadbo za dobro počutje Body & Mind ob sredah od 20.00 do 21.00 ure v telovadnici srednje šole De Marchesetti v Sesljanu. Info: 3356172590.

OB NAGRADI ZSŠDI ŠPORT IN ŠOLA

Objavljamo poseg ravnateljice z vodo Žige Zoisa prof. Milene Padovan na podelitvi nagrad Šport in šola

Moj poseg bo seveda izražal razmišljanja ravnateljice, ki gleda na odnos med šolo in športno aktivnostjo izven šole z vidika šolnika, to sem pač danes, za trenutek pa bom neizbežno segla nazaj do svojih šolskih let, ko mi je športna aktivnost veliko pomenila, tudi kot priložnost za živ in sodelovalen odnos v ekipi in v društvu. Nisem je nikoli dojemala kot oviro pri svojem šolskem delu, temveč kot nepogrešljivo dejavnost za prevetritev telesa in duha.

Sicer nisem nikoli tekmovala na takem nivoju, da bi lahko športna aktivnost ovirala moje šolsko delo. Nikoli nisem čutila velikega pritiska, ne nasprotovanja šole moji športni aktivnosti. Sveda so bili to drugi časi, trenirali nisem največkrat tedensko, poleg rezultata so bili v prvi vrsti drugi cilji: povezovanje mladih, utrjevanje narodne zavesti, krepitev značaja posameznika in skupine. Športna aktivnost je bila zame, kot za večino izmed nas takrat, predvsem priložnost za vključevanje v družbo in za tkanje prijateljskih vezi, saj ni bilo v tem smislu dosti drugih možnosti.

Danes imate mladi veliko različnih priložnosti za aktivnost, ne samo v športu. Zato je odločitev za resno delo na kateremkoli področju težja; privablja vas stalno nekaj novega, razne oblike druženja in zabave, pa tudi nove oblike odvisnosti, ki vodijo v osamljenost in pa-

sivnost ... Tudi za prosti čas je težko izbrati neko pravo zanimanje, odkriti in gojiti nek svoj talent, v kaosu dobre in manj dobre ponudbe ... še težje pa je predati se izbrani aktivnosti, če zahteva trud in odpovedi ...

Zato ste toliko bolj pohvale vredni tisti, ki redno in navdušeno vztrajate s športno aktivnostjo. Po eni strani ste srečni, da imate možnost gojiti svoj talent; po drugi strani pa dokazujete delavnost in trden značaj. Pri športni aktivnosti posvečate lep del svojega časa učenju discipline, koncentracije in natančnosti. Učite se načrtovati svoj čas in svoje delo, utrjujete sposobnost sodelovanja z drugimi, razvijate socialne kompetence in krepite svoj značaj. Vztrajni športniki razumete, kaj pomeni zadoščenje zmage po tolikem trudu, pa tudi, kaj pomeni premostiti poraz in delati potem še bolj trdo. Ne samo za zmago, temveč zato, da dokažete samemu sebi, da lahko narediš več in boljše...

Vse to delo je neprecenljivega pomena pri gradnji kompetenc za življenje. Bistveno je pri športu, enako pomembno pa je pri študiju in bo v življenju nasploh. V šoli se v zadnjem času intenzivno ukvarjamo s prenovo didaktike, in sicer ravno z uvajanjem didaktike po kompetencah, da se vključimo v sistem kompetenc EU, ki ga je večina ostalih članic že razvila. Osnovno vprašanje je pri tem, kako naj se dijak nauči v praksi uporabiti pridobljeno teoretično znanje.

Katere vseživljenjske kompetence naj bi imeli dijaki ob koncu študi-

ja? Kaj naj bi znali "narediti" v praksi? Preberem vam "uračni" seznam teh ključnih kompetenc: dijaki naj bi znali se učiti, načrtovati in sporočati, naj bi znali sodelovati ter samostojno in odgovorno ravnati, naučili naj bi se reševati probleme ter ugotavljati povezave in razmerja, naj bi znali pridobivati, razlagati, sprejemati in oddajati informacije.

To so ključne državljanske kompetence, ki jih zasledujemo v šoli. Se vam ne zdi, da so to kompetence, ki jih razvija vsak športnik, ki resno in zavzeto opravlja svojo aktivnost v pravem športnem duhu in okolju?

Zato ni nič čudnega v tem, da so največkrat dobri športniki tudi dobri dijaki. V šoli to pogosto ugotavljamo, pa tudi posebnih težav ne vidimo pri usklajevanju športnega udejstvovanja s šolskim delom. Ne moremo pa mimo posebnih primerov, npr. vrhunskih športnikov. Tudi take imamo občasno na naših šolah, ki pa morajo večkrat resčarati, da dohitevajo ritem in zapadlosti dela v razredu. Vrhunskim športnikom aktivnost pogojuje življenje do take mere, da bi resnično potrebovali individualizirano didaktiko. Žal je naš šolski sistem za njih nepriazen. Kljub teoretični fleksibilnosti delo in ocenjevanje še vedno slonita na rednem, periodičnem, skupinskem podajanju in preverjanju znanja, kar se težko prilagodi potrebam posameznih dijakov. To pa ne velja samo za šport, šola še vedno težko najde način, da bi primerno priznala dijakom izvenšolsko delo nasploh.

Če pa ostanemo pri telesni kulturi, oz. pri odnosu med šolo in športom pri nas, gotovo še nismo povsem premostili miselnosti, da je telesna vzgoja le dodatna dejavnost. Naš šolski sistem ne izraža dejstva, da je telesna vzgoja nepogrešljiva komponenta vzgojno-izobraževalnega procesa mladega človeka. To je dejstvo, da ni zdravega duha brez zdravega telesa. In zdravo telo potrebuje fizično aktivnost, gibanje, šport. Zadeva je s časom vedno bolj pereča, saj nas širjenje virtualnih dejavnosti vabi k temu, da prese-dimo večji del našega dneva.

V tem smislu Evropske smernice iz Lizbone 2009 narekujejo državam EU ovrednotenje telesne vzgoje v šolah. V raznih državah Evrope danes razmišljajo o reformi pouka telesne vzgoje, ki bi potencirala in ovrednotila predmet.

V naših šolah je ur telesne vzgoje očitno premalo, večkrat je kot predmet zapostavljena, profesorji telesne vzgoje pa težko načrtujejo svojo didaktiko, saj imamo zelo slabe strukture. Npr. nobena izmed naših višjih šol v Trstu nima telovadnice vredne tega imena, da ne govorimo o atletskih stezah ali drugih strukturah. Sicer se rešujemo z društvenimi telovadnicami in s projekti športne vzgoje, ki potekajo izven šole, največkrat v sodelovanju več šol: atletski dan na Kolonji, razni tečajji (plavanje v bazenu, namizni tenis, ...). Tudi za projektno delo pa je vedno manj finančnih sredstev.

Zato je sinergija šole z okoljem toliko bolj pomembna. Na razpolago

imamo razvejano mrežo društev, ki daje našim mladim možnost, da se ukvarjajo s športom izven šole.

Športne aktivnosti, ki jih ponujajo naša društva, so dragoceno dopolnjevanje šolskega dela v korist zdrave rasti mladih. Pa tudi zato, ker mladi s športno aktivnostjo razvijate vse ključne državljanske in socialne kompetence, ki so obenem tudi cilj šolskega dela.

Čestitke našim mladim vztrajnim športnikom, ki znate na ponudbo optimalno izrabiti, ki se znate organizirati tako, da dosegate hkrati športne in študijske uspehe. Za vsakega izmed vas je to odličen trening za življenje. Mislim, da je vam jasno, da se boste morali v življenju za vsak uspeh truditi, da boste lahko prišli do ciljev le s trdim delom, da boste včasih zmagovalci, včasih poraženi, da pa boste znali vedno znova poprijeti za delo in vztrajati, ko boste imeli jasen cilj.

Nedvomno imate športniki-odličnjaki v rokah dobra orodja za življenje! Čestitam vam za nagrado, predvsem pa za vaše uspehe!

Milena Padovan

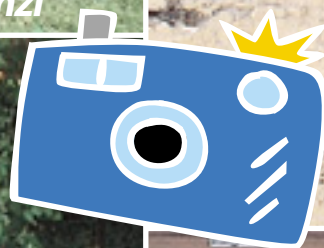
RupaTeamZgonik na VN Italije F1 v Monzi

Vanja in Lenart Vogrič
pred ploščo, posvečeno
padlim primorskim
fantom na Kefaloniji
Erika

Tudi pred milijoni let
smo brali primorski! Kevin Segulin

Na Viški regati
Paolo Paoletti

Ovieda
(Španija)
Branko Slavec

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Tudi letos smo prejeli preko sedemdeset fotografij z različnih koncev sveta. Hvala, drage bralke in bralci, ker ste ponesli Primorski dnevnik v svet. Ker ste ga vkrcali na letalo ali ladjo, ga stisnili v gorniški nahrbtnik ...se s svojim mobilnikom povezali na našo spletno stran in Primorski dnevnik brali tudi na plaži. Hvala, ker ste Primorski brali med potovanjem in »b'ndimo«, ali preprosto na domačem vrtu ali terasi, saj je letošnje počitnice marsikdo preživel doma. Hvala, ker ste si vzeli čas in dali duška svoji domišljiji: nekatere fotografije so res zelo posrečene, čestitamo!

Vse fotografije so objavljene na naši spletni strani www.primorski.eu.
Hvala vsem za sodelovanje!

Kdo bo prvi čital
Primorski dnevnik
Pikice

Brezskrbno branje v Neaplju
Darko Grgič in Magda Slobez

Na
dopustu
Ginger
Micelli

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Show: Tale e quale show **23.30** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.55 Risanke **8.10** Nad.: Cuori rubati **8.35** Nad.: Heartland **9.20** Nan.: Settimo cielo **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **16.55** Nad.: Private Practice **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: NCIS **20.30** 23.15 Dnevnik **21.00** Nan.: Una mamma imperfetta

21.10 Film: *Trespass* **22.45** Nan.: Criminal minds **23.45** Razza umana

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.15** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione – Leonardo **15.00** Dnevnik LIS in Tgr Piazza Affari **15.10** Nan.: La signora del West **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.15** Nan.: Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Gazebo

Rete 4

6.10 Rubrika: Media Shopping **6.25** Nan.: Chips **7.20** Nan.: Charlie's Angels **8.20** Nan.: Siska **9.45** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Nad.: My life **16.55** Film: Air force – aquile d'acciaio **19.55** Dnevnik in vremenska napoved **18.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.35** Aktualno: Quinta Colonna – Il Quotidiano **21.10** Serija: The Mentalist **23.05** Serija: Rizzoli & Isle **23.55** Dentro la notizia

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** 10.05 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Talk Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk Show: Pome-

riggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: Le tre rose di Eva **23.20** Serija: Nel bianco

Italia 1

7.00 Nan.: Friends **7.55** Nan.: La vita secondo Jim **8.50** Nad.: The Middle **9.45** Nad.: Royal Pains **10.35** Nad.: Dr. House – Medical Division **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Show: Si salvi chi può **15.45** Nan.: Two Broke Girls **16.10** Nan.: How I met your mother **17.05** Nan.: Le regole dell'amore **18.00** Nad.: Mike & Molly **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami

21.10 Film: *Cawboys & Aliens* (fant.)
23.30 Film: *Outlander* – L'ultimo vichingo

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: Due South **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** La gabbia

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia economia e prometeo **7.35** Dok.: Borgo Italia **8.00** Dok.: Italia da scoprire **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **16.30** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **20.00** Happy hour **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.10** Risnake, otroške oddaje in nanižanke **11.55** Dok. odd.: John F. Kennedy – pričevanja o atentatu **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.25** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.45** 18.35 Risanke **15.50** Kviz: Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Otok v mestu (kom.) **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.05** Odkrito

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.20** Dobra ura **11.40** Dobro jutro **14.20** 19.00 Točka **15.15** Slikovitih 55 **16.35** Glasnik **17.25** Evropski magazin **17.40** Mostovi – Hidak **18.10** O živalih in ljudeh **18.35** Na vrtu **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Športni izziv **20.30** Koncert: She's got Soul **22.10** Blešča, odd. o modi **22.45** Film: Huckabees

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.40** Aktualno **8.00** Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **8.30** Odbor za zunanjo politiko, prenos **10.00** Izredna seja Državnega sveta,

prenos **22.00** Žarišče **23.00** Aktualno **23.05** Točka preloma **23.55** Kronika **0.05** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Meridiani **15.30** Pogovor z... **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.30** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Servus, srečno, ciao **20.30** City folk **21.00** L'appuntamento **21.45** Avtomobilizem **22.15** Artevisione **22.45** Le parole più belle **23.15** K2

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** 16.45 Pravljica **9.30** 17.30 SKL **10.30** 11.30, 13.00, 14.30 Videostrani **12.00** Vedeževanje **18.30** Naš čas **19.30** Žogarija v Koprivnici **20.00** Odbojka: Salonit Anhovo – Panvita Pomgrad, sledijo dok. film: Fenomen Bruno Gröning, 2. del; Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **8.30** 16.45 Nad.: Vihar **9.25** 10.35, 11.45 Tv prodaja **9.40** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **10.50** 15.50 Serija: Rožnati diamant **12.00** 17.55 Nad.: Divja v srcu **12.55** Serija: Lepo je biti sosed **13.30** Nan.: Pod eno streho **14.25** Serija: Jamie – Obroki v pol ure **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Nad.: Bones **22.25** Nad.: Prevara **23.20** Nad.: Po sinovi sledi

Kanal A

6.55 Risane serije **8.05** Nan.: Jimova družina **8.35** Serija: Mladi zdravniki **9.05** Faktor strahu ZDA **10.00** 17.05 Nan.: Na kraju zločina – New York **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **12.55** Malo za šalo **13.05** Faktor strahu Južna Afrika **14.05** 19.25 Nan.: Očkoti **14.40** Film: Smrt po sončnem zahodu **16.30** 18.00, 19.55 Svet **16.35** Nan.: Moja super sestra **19.00** Nan.: Blaženi med ženami **20.05** Film: Brigada 49 **22.15** Film: Pobesneli Max 3

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 „Trdno verujem, kar me je mati učila“ - Življenje in delo Virgila Ščeka; 11.00 Studio D; 12.00 Od srede do srede; 12.40 Hrana za dušo in telo; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Radio punt; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Nevenka Kovačič: Reminiscence – 13. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditve; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Poletna pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer na RK; 20.05 Utrip kulture; 20.30 Odprto za srečanja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euronews; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appunta-

IRIS

Sreda, 13. novembra
Iris, 23.20

Michael Clayton

ZDA 2007

Režija: Tony Gilroy

Igrajo: George Clooney, Tilda Swinton, Tom Wilkinson in Sydney Pollack

Celih petnajst let je odvetnik Michael Clayton pral umazano perilo najuglednejših strank priznane newyorške pisarne, za katero tudi dela. Po naročilu enega izmed ustanoviteljev pisarne Martyja Bacha mora kot bivši javni tožilec iz družine policistov, opravljati najgrša dela in kljub temu, da je izčrpan in nezadovoljen s službo, je Clayton neločljivo povezan s podjetjem. V agrofarmaceutskem podjetju U/North pa je kariera glavne svetovalke Karen Crowder odvisna od razrešitve procesa, za katerega se zdi, da ga Claytonova pisarna že pelje proti uspešnemu zaključku. Ko najboljši pravnik v podjetju, briljantni Arthur Edens, doživi živčni zlom in skuša sabotirati primer, Bach pošlje Michaela Claytona v boj s to katastrofo. Ob tem pa se Clayton sooči z realnostjo tega, kdo je postal.

VREDNO OGLEDA

menti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprema classifica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.35 Fegiz Files; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35 Saranno suonati; 15.00 La biblioteca di Babele; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 La musica scelta da Radio Capodistria; 21.00 Sconfinando; 22.00 Classicamente/Liricamente; 22.30 Sonoramente classici; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreativna; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Primkova delavnica; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni program; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gimnazij; 21.05 Pokličite gospo Milo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd. v angl. in nem.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vreme; 7.00 Kronika; 8.15 Express; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.55 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.30 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilske prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.30 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Odbita do bita; 17.10 Evropa osebno; 17.35 Novice in obvestila; 18.00 Cederama; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal.

SLOVENIJA 3

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05 Napoved programa; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matinea; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Svet kulture; 16.30 Baletna glasba; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Literarni nokturmo; 19.10 Medigra; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Repriza/Arsov forum ali Ars humana; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora; 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

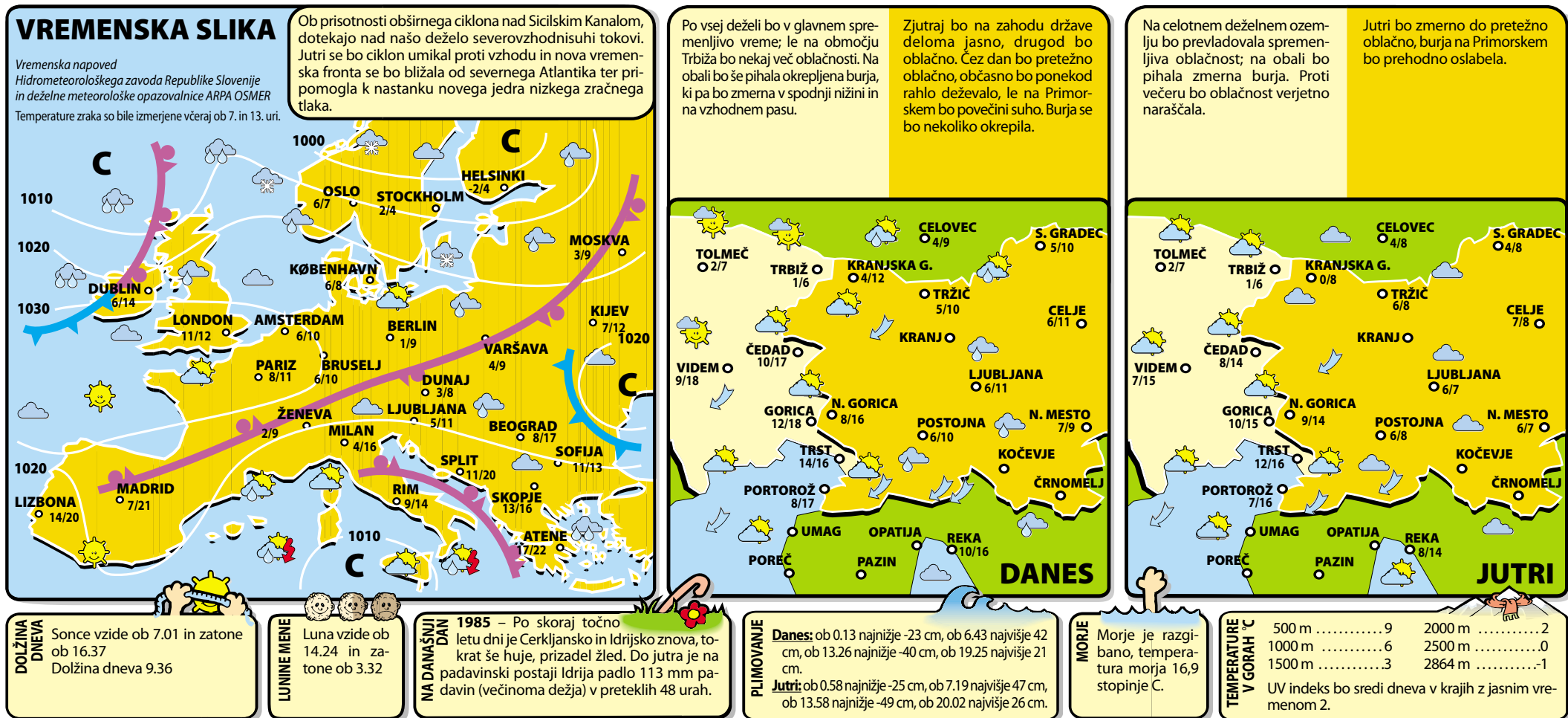
Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

Muzikal po albumu Jagged Little Pill

NEW YORK - Kanadsko-ameriška pevka Alanis Morissette namerava narediti muzikal po svojem najuspešnejšem albumu Jagged Little Pill iz leta 1995. Album, na katerem sta med drugim pesmi Ironic in Hand in My Pocket, so prodali v več kot 33 milijonih izvodov, 12 tednov pa je preživel tudi na vrhu lestvice US Billboard 200.

Sedaj 39-letna Morissettova je za pripravo muzikala moči združila s Tomom Kittom, ki je pri pripravi muzikala American Idiot pomagal tudi zasedbi Green Day. Muzikal, ki bo vseboval vse pesmi z albuma, nekatere druge uspešnice Morissettove in nekaj originalnih skladb, bosta producirala Arvind Ethan David in Vivek J. Tiwary. (STA)

Ruski performer Pavlenski izpuščen na prostost

MOSKVA - Ruske oblasti so v ponedeljek na prostost izpustile performerja Pjotra Pavlenskiga, ki se je sskel do golega in si v protest proti zatiranju političnih pravic v Rusiji pribil testise na granitno kocko na Rdečem trgu. Sodišče je namreč odločilo, da policijsko poročilo o dogodku ni ustrezno. Pavlenski je svoj protest pred Leninovim mavzolejem na Rdečem trgu izvedel v nedeljo. Potem ko so ga oskrbeli v bolnišnici, je noč preživel na policijski postaji. Policija ga je v ponedeljek privedla na okrajno sodišče, nato pa ga je nepričakovano izpustila na prostost. (STA)

ČLOVEKOVE PRAVICE - Po študiji, ki jo je objavil britanski BBC Egipt je med arabskimi državami najslabši za ženske

KAIRO - Egipt je najslabša država v arabskem svetu, ko gre za pravice žensk, izhaja iz študije, ki jo je objavil britanski BBC. K slabi oceni je prispevalo predvsem spolno nadlegovanje, pohabljanje ženskih spolovil in porast konservativnih islamskih skupin v tej državi.

V študiji, ki jo je izvedla britanska Fundacija Thomson Reuters, je sodelovalo več kot 330 strokovnjakov v 22 arabskih državah, ki so ocenjevali dejavnike, kot so nasilje nad ženskami, reproduktivne pravice, ravnanje z ženskami znotraj družine in vloge žensk v politiki in gospodarstvu.

Egipt je na repu lestvice med ocenjevalnimi državami pristal tudi zaradi diskriminacijske zakonodaje in porasta trgovine z ljudmi. Kot je ob tem povedala Zahra Radwan iz Globalnega sklada za ženske, ki ima sedež v ZDA, "v celotnih vaseh na obrobju Kaira večina gospodarske dejavnosti temelji na trgovini z ženskami in prisilnimi porokami".

A glavni razlog za slabo oceno Egipta je spolno nadlegovanje. Poročilo, ki so ga aprila objavili ZN, je pokazalo, da se je bil v 99,3 odstotka žensk in deklic v Egiptu soočilo s spolnim nadlegovanjem. "Družbena sprejemljivost vsakodnevnega spolnega nadlegovanja vpliva na vse ženske v Egiptu, ne glede na njihovo starost, profesionalno ali socialno-ekonomsko zaletje, samski ali zakonski stan, obleko ali obnašanje," je povedala Noora Flinkman, članica skupine HarassMap.

Najbolje med 21 članicami Arabske lige in Sirije so se v študiji odrezali Komorski otoki. Študija je sicer pokazala še, da je Irak za ženske danes nevarnejši, kot je bil v času vladavine Sadama Huseina. Savdska Arabija pa se je v študiji slabo odrezala, ko gre za sodelovanja žensk v politiki, diskriminacijo na delovnem mestu, svobodo gibanja in pravice do premoženja. Se je pa ta konservativna država od drugih arabskih držav odrezala bolj na področju izobraževanja in zdravstva. (STA)

K slabi oceni je prispevalo predvsem spolno nadlegovanje

NASILJE - Raziskava univerze v Ohio in univerze v Pensilvaniji V filmih za najstnike več obračunov s strelnim orožjem kot v filmih za odrasle

WASHINGTON - Raven nasilja s strelnim orožjem v filmih, primernih za najstnike, se je od leta 1985 povečala za trikrat, lani pa je raven strelskih obračunov v filmih z oznako PG-13 celo presegla tisto v filmih z oznako R, ki so namenjeni gledalcem, starejšim od 17 let, je pokazala študija.

Raven nasilja se je od leta 1950 podvojila, so ugotovili raziskovalci univerze v Ohio in univerze v Pensilvaniji.

Eden od raziskovalcev, Daniel Romer, je za britanski BBC raziskavo po-

spremlil z besedami, da se nasilje, poenostavljeno rečeno, prodaja. Poleg tega so raziskovalci poudarili, da je bolj verjetno pričakovati, da bodo oznako R dobili filmi s prizori spolnosti kot tisti z nasiljem.

"Morda je čas, da premislimo, kako je nasilje obravnavano pri oznakah za filme. Spolnost obravnavamo kot zrelo za R, tudi ekstremno nasilje s strelnim orožjem bi moralo pasti v to kategorijo," je dejal Romer.

V raziskavi so uporabili 945 filmov

- 30 najbolj gledanih filmov vsakega leta med letoma 1950 in 2012. V njih je bilo 17.695 prizorov z nasiljem. Od leta 1985 je bilo med 420 filmi, ki so jih pregledali, 396 takšnih z nasilnimi prizori. V njih so zabeležili 783 uporab strelnega orožja. Med filmi z oznako PG-13, ki so vsebovali veliko strelskih obračunov, so po podatkih študije Vitez teme (2008), Transformerji 3 (2011), Prvi maščevalci: Stotnik Amerika (2011), Maščevalci (2012), Neverjetni Spider-man (2012) in Ugrabljena 2 (2012). (STA)

VELIKA BRITANIJA - Prestolonaslednik Princ Charles odhaja v pokoj

LONDON - Britanski prestolonaslednik princ Charles bo od jutri, ko bo dopolnil 65 let, upravičen do državne pokojnine. Upokojil se bo, čeprav službe, na katero čaka že vse življenje, sploh še ni nastopil. Najstarejši sin britanske kraljice Elizabete II. je prvi v vrsti za britanski prestol, to mesto pa zaseda dlje kot kdor koli drug v britanski zgodovini. Čakanje zanj ni bilo lahko, sedaj pa se počasi le prebija v prve vrste. 87-letna Elizabeta namreč počasi zmanjšuje obseg svojih nalog. Tako bo Charles, ki se je pred kratkim vrnil s turneje po Indiji, kmalu zasedel kraljičino mesto na srečanju predsednikov vlad držav Commonwealtha na Šrilanki.

Pred leti je na Charlesa sicer letelo veliko pozivov, naj se odreče pravici do prestola. K temu je največ prispevala njegova afera s Camillo Parker-Bowles in ločitev od

priljubljene prve žene Diane. "V zakonu smo bili trije, tako da je bilo nekaj gneče," je nekoč dejala kraljica ljudskih src, Diana.

A od takrat si je Charles počasi znova uspel pridobiti ljudsko podporo. Sedaj na njegovih bodočih podanikov tako vedaj meni, da bi moral prav on po slovesu Elizabete postati britanski kralj. Pomembno je tudi, da so Britanci očitno odpustili Camillo, s katero se je Charles poročil leta 2005.

"Odkar ima Charles Camillo za ženo, je enostavno veliko srečnejši človek - in srečnejši človek bolje deluje," meni avtorica Charlesove biografije Penny Junor. V njegovem življenju pa Junorjeva vidi še eno prednost, ki naj bi ga naredila za dobrega kralja. "Charles je imel 40 let časa, da je prepotoval svet in spoznal svetovne voditelje. Neverjetno dobro je pripravljen," je izpostavila.

Charles bo sicer svojo pokojnino podaril dobrotelni organizaciji, ki se ukvarja s pomočjo ostarelim. (STA)